

Małopolska Organizacja Turystyczna

Badania zrealizowane przez
Małopolską Organizację
Turystyczną
dla
Urzędu Miasta Krakowa

ISSN 2299-2863 Druk
ISSN 2299-2871 Online

RUCH TURYSTYCZNY W KRAKOWIE W 2019 ROKU

TOM 1A

Numer 2/2020

Badanie ruchu turystycznego w Krakowie 2019
Metoda badań i monografia opracowane przez ekspertów

MONOGRAFIA

ISBN 978-83-66288-56-0

Wyższej Szkoły Turystyki i Ekologii w Suchoj Beskidzkiej
Uniwersytetu Ekonomicznego w Krakowie
Akademii Wychowania Fizycznego im. Bronisława Czecha w Krakowie
Krakowskiej Akademii im. A. Frycza Modrzewskiego w Krakowie
Uniwersytetu Papieskiego Jana Pawła II w Krakowie

AUTORZY

dr Krzysztof Borkowski PhDr.

- red. nauk., kierownik projektu

prof. dr hab. Tadeusz Grabiński
prof. UEK dr hab. Renata Seweryn
dr hab. Lucyna Rotter
mgr Leszek Mazanek
dr Ewa Grabińska

Recenzja naukowa:

prof. dr hab. Anna Nowakowska
dr hab. Krzysztof Kaganek

Koordinator MOT:
mgr Katarzyna Halz

MAŁOPOLSKA ORGANIZACJA TURYSTYCZNA
KRAKÓW – GRUDZIEŃ 2019 – CZERWIEC 2020

RUCH TURYSTYCZNY W KRAKOWIE

ISSN 2299-2863 Druk

ISSN 2299-2871 Online

Numer 2/2020

ISBN 978-83-66288-56-0

Małopolska Organizacja Turystyczna
Rynek Kleparski 4/13
31-150 Kraków

Kolegium Redakcyjne

Przewodniczący:

dr Krzysztof Borkowski PhDr. red. nauk.

Członkowie:

prof. dr hab. Tadeusz Grabiński

prof. UEK dr hab. Renata Seweryn

dr hab. Lucyna Rotter

mgr Leszek Mazanek

dr Ewa Grabińska

mgr Andrzej Gut – Mostowy

mgr Paweł Mierniczak

mgr Piotr Łężniak

Sekretarz:

mgr Katarzyna Halz

Konsultant graficzny:

mgr Jakub Borkowski

mgr Kinga Synowska

Recenzenci naukowcy:

prof. dr hab. Anna Nowakowska

dr hab. Krzysztof Kaganek

Krzysztof Borkowski:	Akademia Wychowania Fizycznego – Kraków – Polska Wyższa Szkoła Turystyki i Ekologii – Sucha Beskidzka – Polska
Tadeusz Grabiński:	Uniwersytet Ekonomiczny – Kraków – Polska Krakowska Akademia – Kraków – Polska
Ewa Grabińska	
Renata Seweryn:	Uniwersytet Ekonomiczny – Kraków – Polska
Leszek Mazanek:	Akademia Wychowania Fizycznego – Kraków – Polska
Lucyna Rotter:	Uniwersytet Jana Pawła II – Kraków – Polska

SPIS TREŚCI

SPIS TREŚCI	3
WPROWADZENIE	5
Rozdział 1. Metodyka badań ruchu turystycznego w Krakowie	5
Rozdział 2. Wielkość i struktura ruchu turystycznego w Krakowie	8
2.1. Szacunkowa liczba gości odwiedzających Kraków	8
2.2. Szacunkowa liczba turystów w Krakowie	9
2.3. Szacunkowa liczba odwiedzających jednodniowych w Krakowie	10
2.4. Odwiedzający Kraków goście z zagranicy	12
2.5. Odwiedzający krajowi w Krakowie	18
Rozdział 3. Profile społeczno-demograficzne odwiedzających Kraków	21
Wprowadzenie	21
3.1. Analiza trójwymiarowych tabel kontyngencji typu 2 x 2 x M	21
3.2. Wiek, płeć, wykształcenie, sytuacja materialna, charakter podróży	24
3.3. Istotne cele przyjazdu osób odwiedzających Kraków.....	29
Rozdział 4. Oferta turystyczna Krakowa	32
4.1. Wprowadzenie	32
4.2. Ocena oferty turystycznej	33
4.3. Ocena jakości usług i poziomu cen	35
4.4. Ocena poziomu bezpieczeństwa przed przyjazdem do Krakowa – NFS	41
4.5. Ocena poziomu satysfakcji z pobytu w Krakowie – NPS	43
Rozdział 5. Wydatki odwiedzających Kraków i szacunkowe wpływy z turystyki	45
5.1. Średnie kwoty wydatkowane przez odwiedzających Kraków	45
5.2. Szacunkowe wpływy Krakowa z tytułu przyjazdowego ruchu turystycznego w latach 2013-2019	52
Rozdział 6. Organizacja przyjazdu i pobytu w Krakowie	57
6.1. Źródła informacji o Krakowie wykorzystywane przed przyjazdem do destynacji	57
6.2. Organizacja pobytu w Krakowie	59
6.3. Miejsce noclegu turystów w Krakowie	61
6.4. Kategoria hoteli preferowana przez gości hotelowych w Krakowie.....	62
6.5. Długość pobytu w Krakowie deklarowana przez odwiedzających	64
6.6. Wykorzystywane środki transportu	65
6.7. Atrakcje turystyczne Krakowa	68
6.8. Deklaracja ponownego przyjazdu do Krakowa.....	70
6.9. Skuteczna platforma rezerwacyjna używana przez odwiedzających Kraków turystów	71
PODSUMOWANIE	71
Wnioski ogólne	74
Wnioski szczegółowe i rekomendacje	75

RUCH TURYSTYCZNY W KRAKOWIE W 2019 ROKU

Wykaz tabel.....	78
Wykaz rysunków.....	81

WPROWADZENIE

Małopolska Organizacja Turystyczna w ramach statutowych zadań, do których należy „podejmowanie działań mających wpływ na zwiększenie liczby turystów odwiedzających Gminę Miejską Kraków”, prowadzi od 2003 roku systematyczny monitoring ruchu turystycznego w Krakowie, w mieście, w którym turystyka odgrywa istotną rolę w sferze społeczno-gospodarczej. Badania realizowane przez ekspertów Międzyuczelnianego Zespołu Naukowego Małopolskiej Organizacji Turystycznej, w oparciu o autorską metodę, umożliwiają prowadzenie analizy porównawczej wielkości i struktury ruchu turystycznego w Krakowie. Poprzez integrację danych ilościowych i jakościowych oraz ciągłość w obserwacji zjawiska wyniki prowadzonych badań stanowią materiał wyjściowy do podejmowania działań stymulujących zrównoważony rozwój turystyki w mieście.

Rozdział 1. Metodyka badań ruchu turystycznego w Krakowie

Przyjęty w badaniach system zbierania danych oparto na dwóch zasadniczych metodach: wywiadzie bezpośrednim prowadzonym przez ankieterów z wykorzystaniem papierowego kwestionariusza ankiety (*PEPI – Paper and Pencil Interviewing*) oraz analizie danych zastanych (*desk research*). Zastosowana triangulacja metod badawczych podnosi jakość prowadzonych badań i w znacznym stopniu ogranicza błąd pomiaru.

Badanymi ankietowymi były osoby odwiedzające Kraków w tym podróży określanych w zaleceniach statystycznych UNWTO mianem turystów (korzystający przynajmniej z jednego noclegu) oraz odwiedzających jednodniowych, którzy przybyli w celu poznawczym, wypoczynkowym, zawodowym, religijnym, rodzinnym, zdrowotnym i innych.

W badaniach pominięto przyjezdnych, którzy deklarowali pobyt przekraczający 90 dni. Brano jednak również pod uwagę aktywność wypoczynkową mieszkańców Małopolski (nie uwzględniając stałych mieszkańców Krakowa) związanych stałą pracą lub nauką na terenie województwa małopolskiego. Osoby tej kategorii stanowią bardzo istotną część strumienia ruchu turystycznego i są nie tylko kadrą bezpośredniej obsługi turystów, ale są również aktywnymi turystami korzystającymi z oferty turystycznej miasta.

Minimalną liczebność próby oraz operat losowania ustalono w oparciu o dane GUS z roku 2019, dotyczące wykorzystania obiektów noclegowych zbiorowego zakwaterowania.

RUCH TURYSTYCZNY W KRAKOWIE W 2019 ROKU

Ustalono, że próba o liczebności $n=3\ 500$ osób gwarantuje dokładność oszacowania na poziomie 3%. Przyjęto tu schemat losowania warstwowego (11 warstw), gdzie warstwę stanowił rodzaj obiektu (hotele, motele, pensjonaty, domy wycieczkowe, schroniska młodzieżowe, ośrodki wczasowe, pokoje gościnne, kempingi, pola biwakowe, ośrodki kolonijne, inne obiekty). Liczba ankiet w próbie była proporcjonalna do liczby osób korzystających z noclegów w tych obiektach. Ponadto założono, że połowa ankiet (wywiadów) zostanie przeprowadzona w samych obiektach noclegowych, a druga połowa w atrakcjach turystycznych miasta (lub w ich pobliżu) i terminalach komunikacyjnych. Listę tych miejsc ustalili eksperci na podstawie informacji pozyskanych od pracowników szeroko rozumianego sektora turystycznego, przewodników, gestorów atrakcji turystycznych, organizatorów ruchu turystycznego, służby celnej oraz Międzynarodowego Portu Lotniczego w Balicach. Przy pobieraniu próby przyjęto następujące zasady: wszystkie osoby, z którymi przeprowadzano wywiady miały powyżej 16 lat; w przypadku ankietowania rodziny badaniem obejmowano tylko jednego jej przedstawiciela; w przypadku ankietowania grupy zorganizowanej badaniem obejmowano, co najwyżej dwie dorosłe osoby z tej grupy.

Badania przeprowadzono w okresie od stycznia do grudnia 2019 r. według przyjętego rozkładu miejsc poboru próby w ciągu każdego miesiąca w I i III kwartale.

W 2019 roku pobrano łącznie 3622 ankiety. Wprowadzanie ankiet do bazy odbywało się poprzez formularz w postaci strony html oraz przy użyciu skryptu PHP.

Po wstępnej selekcji merytorycznej i formalnej zebranych formularzy wyeliminowano ankiety niespełniające założonych wymogów jakościowych. Ostatecznie do analizy przyjęto w 2019 roku 3592 ankiet.

W poprzednich latach liczba ankiet była mniejsza i wynosiła:

- 7236 w roku 2018,¹
- 3509 w roku 2017,
- 3501 w roku 2016,

---

¹ Wyjątkowo w roku 2018 badania przeprowadzone zostały próbą podwójną, czyli minimum 6400 ankiet. Związane to było z rocznym rozkładem poboru próby. Uwzględniono fakt, że badania terenowe odbywały się w sześciu turach w ciągu 7–9 miesięcy, w cyklach składających się po dwie sąsiednie tury badań, co oznacza, że chcąc traktować uzyskane wyniki, jako pomiar sześciokrotny, należało dysponować próbą sześciokrotnie większą, czyli liczącą $6 \cdot 1066 = 6396$ elementów, w zaokrągleniu $n \approx 6400$. W terenie przeprowadzono zaplanowane na rok 2018 badanie próbą 7500 ankiet. Ostatecznie po weryfikacji wiarygodności danych do analizy przyjęto w 2018 roku 7419 ankiet, przez co osiągnięto wynik zbliżony do pomiaru siedmiokrotnego o próbie 7462.

RUCH TURYSTYCZNY W KRAKOWIE W 2019 ROKU

- 3528 w roku 2015,
- 3654 w roku 2014,
- 3500 w roku 2013,
- 3126 w roku 2012,
- 3492 w roku 2011,
- 3378 w roku 2010,
- 3060 w roku 2009,
- 3215 w roku 2008.

Średnia liczba analizowanych ankiet w latach 2008-2018² wynosiła 3433. W roku 2019 dysponowano porównywalną liczbą (+83) analizowanych ankiet, co w roku 2017.

Druga grupa narzędzi (badania typu desk research) opierała się na powszechnie dostępnych danych. Przede wszystkim były to dane pochodzące z Banku Danych Regionalnych oraz komunikatów, biuletynów, publikacji elektronicznych (w tym danych archiwalnych) udostępnianych przez Główny Urząd Statystyczny.

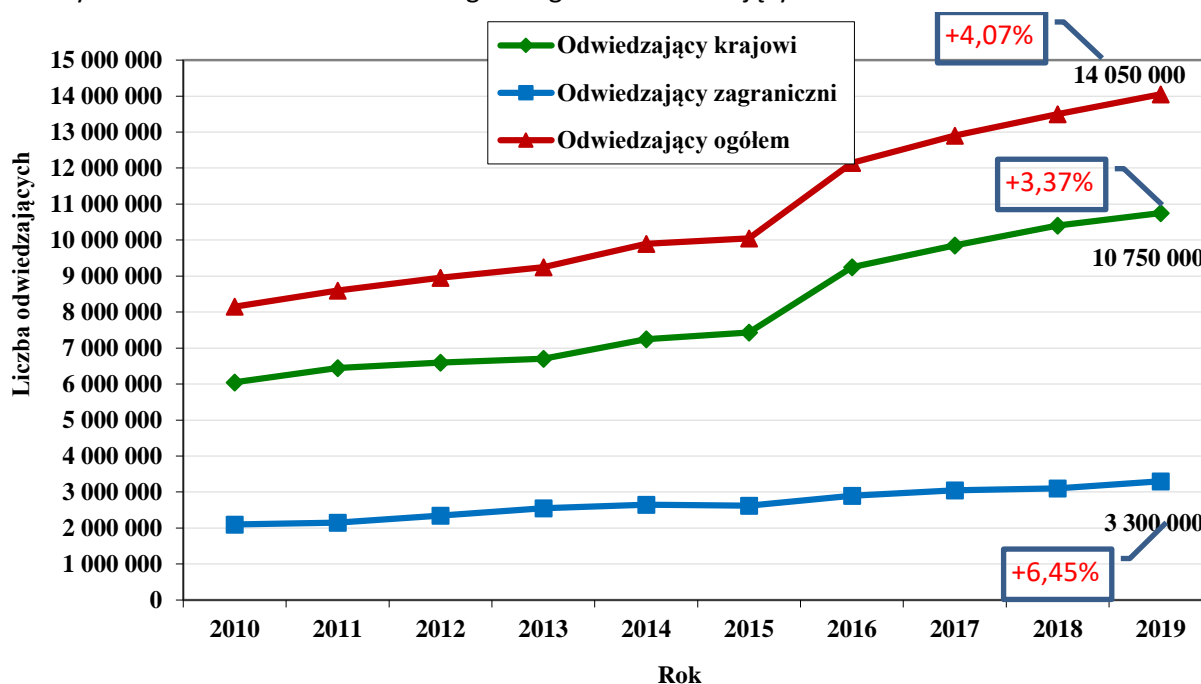
² Rok 2018 należy traktować, jako pomiar zdublowany, dlatego średnia wyliczona jest dla 12 a nie 11 pomiarów.

Rozdział 2. Wielkość i struktura ruchu turystycznego w Krakowie

2.1. Szacunkowa liczba gości odwiedzających Kraków

Rozmiary ruchu turystycznego w Krakowie wykazują od wielu lat tendencję wzrostową. W roku 2019 przyrost ten wyniósł nieco mniej niż rok wcześniej (kiedy to odnotowano wzrost o około 5% (4,65%)), a mianowicie osiągnął poziom 4,07%, co oznacza, że ruch turystyczny w Krakowie zwiększył się do wielkości 14,05 mln osób. Przyrost dotyczył w szczególności liczby odwiedzających z zagranicy – o 6,45 (rok wcześniej było to 4,48%), tj. do wielkości 3,3 mln osób. Rozmiary krajowego ruchu turystycznego zwiększyły się natomiast o 3,37% (rok wcześniej było to 5,3%), tj. ukształtowały się na poziomie 10,75-mln osób.

Rysunek 2.1.1. Szacunkowa liczba gości ogółem odwiedzających Kraków w latach 2005-2019

Rysunek 2.1.2. Szacunkowa liczba gości odwiedzających Kraków w latach 2010-2019

Źródło: Opracowanie własne zespołu naukowego: prof. dr hab. Tadeusz Grabiński, dr Krzysztof Borkowski, prof. UEK dr hab. Renata Seweryn, mgr Leszek Mazanek, dr Ewa Grabińska, dr hab. Lucyna Rotter

Niemal 77% ruchu turystycznego w Krakowie w 2019 roku (14,05 mln osób) tworzyli odwiedzający Kraków mieszkańcy Polski. Odwiedzający krajowi 10 750 000 osób (76,5% ogółu odwiedzających), a odwiedzający zagraniczni 3 300 000 osób (23,5% ogółu odwiedzających).

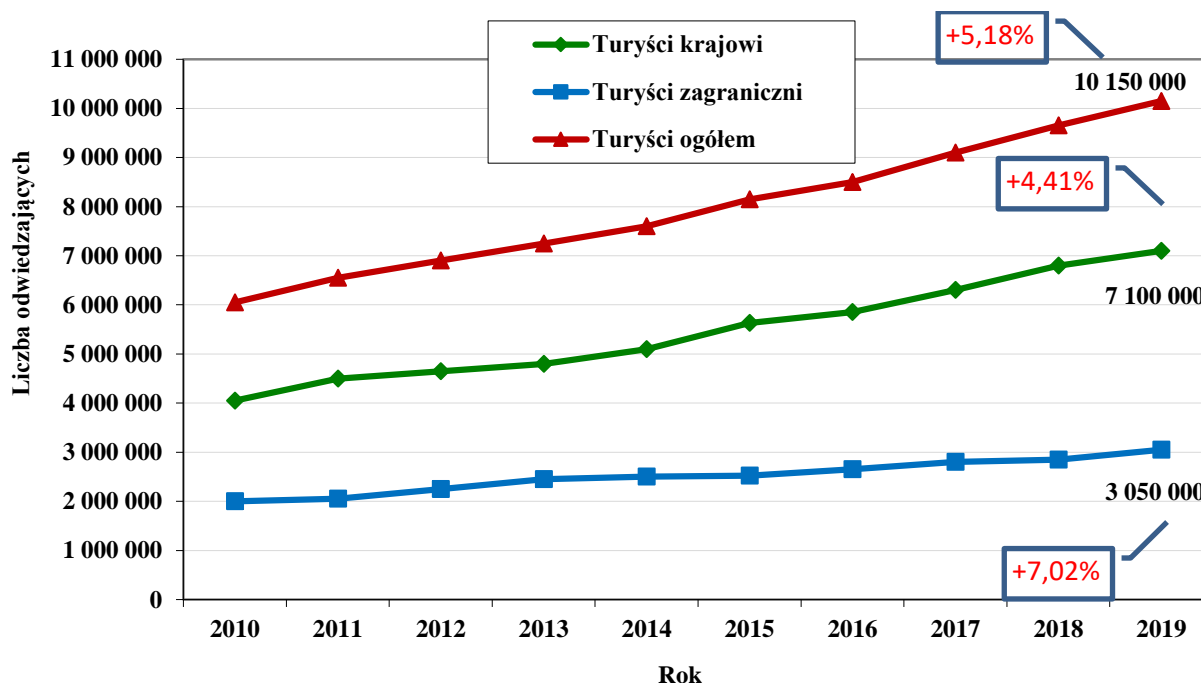
Tabela 2.1.2. Szacunkowa liczba **gości odwiedzających** Kraków na tle województwa małopolskiego w latach 2010-2019 w tysiącach osób

Małopolska										
Wyszczególnienie	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019
Odwiedzający krajowi	8 900	9 300	9 510	9 910	10 300	11 050	11 740	12 610	13 280	14 080
Odwiedzający zagraniczni	2 500	2 570	2 620	2 720	2 820	2 890	3 160	3 350	3 500	3 780
Odwiedzający ogółem	11 400	11 870	12 130	12 630	13 120	13 940	14 900	15 960	16 780	17 860
w tym Kraków										
Odwiedzający krajowi	6 050	6 450	6 600	6 700	7 250	7 430	9 250	9 850	10 400	10 750
Odwiedzający zagraniczni	2 100	2 150	2 350	2 550	2 650	2 620	2 900	3 050	3 100	3 300
Odwiedzający ogółem	8 150	8 600	8 950	9 250	9 900	10 050	12 150	12 900	13 500	14 050

Źródło: Opracowanie własne zespołu naukowego: prof. dr hab. Tadeusz Grabiński, dr Krzysztof Borkowski, prof. UEK dr hab. Renata Seweryn, mgr Leszek Mazanek, dr Ewa Grabińska, dr hab. Lucyna Rotter

2.2. Szacunkowa liczba turystów w Krakowie

W 2019 roku w Krakowie było **76,5% odwiedzających z kraju i 23,5% z zagranicy**, a w latach 2016-2019 było to również średnio **76,5% odwiedzających z kraju i 23,5% z zagranicy**. W 2019 roku w Krakowie gościło **10 150 000 turystów**, czyli podróżnych, którzy nocowali w mieście: **69,95% turystów z kraju i 30,05% z zagranicy**. W latach 2016-2019 było to również średnio **69,65% turystów z kraju i 30,05% z zagranicy**.

Rysunek 2.2.1. Szacunkowa liczba turystów w Krakowie w latach 2010-2019

Źródło: Opracowanie własne zespołu naukowego: prof. dr hab. Tadeusz Grabiński, dr Krzysztof Borkowski, prof. UEK dr hab. Renata Seweryn, mgr Leszek Mazanek, dr Ewa Grabińska, dr hab. Lucyna Rotter

Tabela 2.2.2. Szacunkowa liczba turystów w Krakowie w latach 2010-2019 w tysiącach osób

Małopolska										
Wyszczególnienie	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019
Turyści krajowi	6 400	6 600	6 710	6 850	7 210	7 980	8 520	9 108	9 910	10 380
Turyści zagraniczni	2 300	2 370	2 400	2 540	2 580	2 720	2 980	3 162	3 280	3 480
Turyści ogółem	8 700	8 970	9 110	9 390	9 790	10 700	11 500	12 270	13 190	13 860
w tym Kraków										
Turyści krajowi	4 050	4 500	4 650	4 800	5 100	5 630	5 850	6 300	6 800	7 100
Turyści zagraniczni	2 000	2 050	2 250	2 450	2 500	2 520	2 650	2 800	2 850	3 050
Turyści ogółem	6 050	6 550	6 900	7 250	7 600	8 150	8 500	9 100	9 650	10 150

Źródło: Opracowanie własne zespołu naukowego: prof. dr hab. Tadeusz Grabiński, dr Krzysztof Borkowski, prof. UEK dr hab. Renata Seweryn, mgr Leszek Mazanek, dr Ewa Grabińska, dr hab. Lucyna Rotter

W relacji do roku ubiegłego liczba turystów w Krakowie zwiększyła się w 2019 roku o ponad 5% (rok wcześniej odnotowano wzrost o 6,04%). Większy przyrost miał miejsce w odniesieniu do turystów zagranicznych (o ponad 7% – rok wcześniej tylko 1,8%). Z kolei liczba Polaków nocujących w Krakowie wzrosła o prawie 4,5% (podczas gdy rok wcześniej było to prawie 8%).

Nie sposób nie zauważyć, że ponad 73% turystów w mieście (10,15 mln osób w 2019 roku, tj. o niemal 11% więcej niż rok wcześniej) to ci, którzy nocują w Krakowie (zarówno w 2019, jak i w 2018 roku). Wśród nich zdecydowanie przeważają turyści krajowi – 7,1 mln osób w 2019 roku (o 4,4% więcej niż w roku poprzednim), aczkolwiek było to tylko 68,4% spośród wszystkich turystów w Krakowie (w 2018 roku udział ten wynosił 68,6%). Turystów zagranicznych nocujących w Krakowie w 2019 roku było natomiast 3,05 mln osób (o ponad 7% więcej niż w roku poprzednim), tj. prawie 88% ogółu turystów zagranicznych w Krakowie (rok wcześniej było to niecałe 87%).

2.3. Szacunkowa liczba odwiedzających jednodniowych w Krakowie

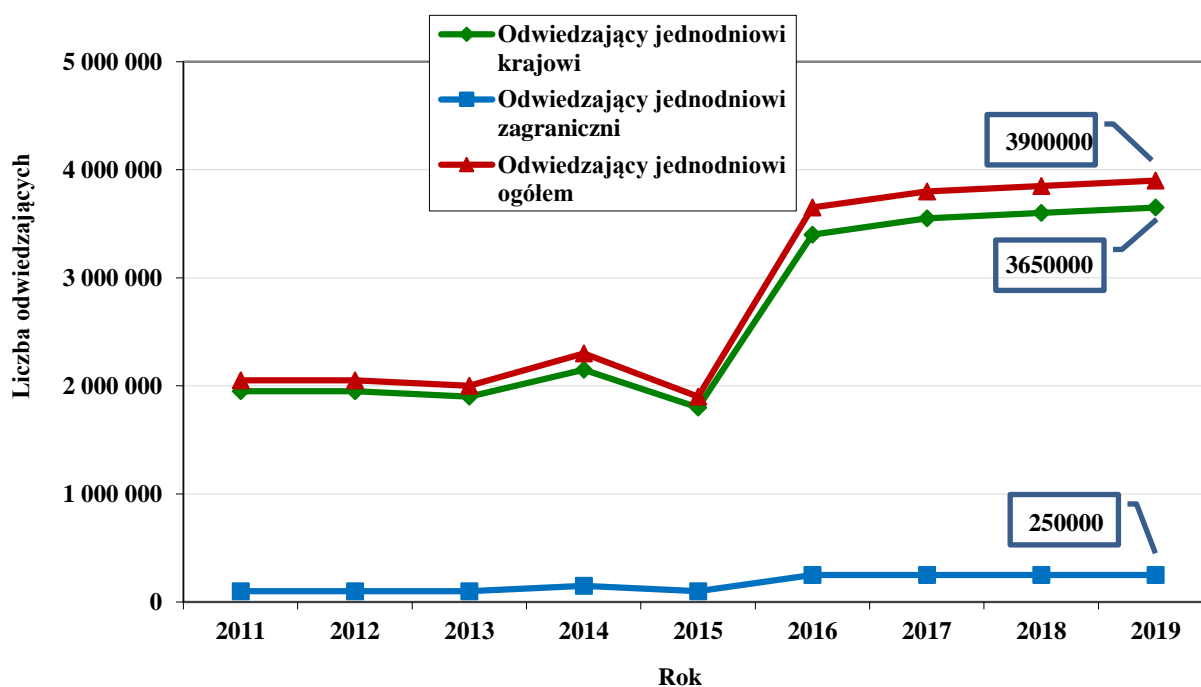
Drugą grupą odwiedzających Kraków (poza turystami) są goście jednodniowi. Ich liczba (prawie 28% całego przyjazdowego ruchu turystycznego w 2019 roku, podobnie jak rok wcześniej 28,5%) wzrosła w br. o 1,01% tj. osiągnęła wielkość prawie 4 mln osób.

Tabela 2.3.1. Szacunkowa liczba odwiedzających jednodniowych w Krakowie w latach 2010-2019 w tysiącach osób

Kraków										
Wyszczególnienie	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019
Odwiedzający jednodniowi krajowi	2.000	1.950	1.950	1.900	2.150	1.800	3.400	3.550	3.600	3.650
Odwiedzający jednodniowi zagraniczni	100	100	100	100	150	100	250	250	250	250
Odwiedzający jednodniowi ogółem	2.100	2.050	2.050	2.000	2.300	1.900	3.650	3.800	3.850	3.900

Źródło: Opracowanie własne zespołu naukowego: prof. dr hab. Tadeusz Grabiński, dr Krzysztof Borkowski, prof. UEK dr hab. Renata Seweryn, mgr Leszek Mazanek, dr Ewa Grabińska, dr hab. Lucyna Rotter

Zdecydowana większość jednodniowych odwiedzających Kraków (93,6% w 2019 roku, podczas gdy rok wcześniej było to ok. 93,4%) to goście z Polski (3,65 mln osób), których liczba w 2019 roku wzrosła o 50 tysięcy osób. Jednodniowi odwiedzający z zagranicy stanowili w 2019 roku podobnie jak w roku 2018 tylko 6,5% ogółu tego segmentu gości w Krakowie (rok wcześniej ponad 6%) – było ich tylko 250 tys. osób.

Rysunek 2.3.1. Szacunkowa liczba turystów w Krakowie w latach 2010-2019

Źródło: Opracowanie własne zespołu naukowego: prof. dr hab. Tadeusz Grabiński, dr Krzysztof Borkowski, prof. UEK dr hab. Renata Seweryn, mgr Leszek Mazanek, dr Ewa Grabińska, dr hab. Lucyna Rotter

2.4. Odwiedzający Kraków goście z zagranicy

Tabela 2.4.1. **Struktura procentowa przyjeżdżających do Krakowa z zagranicy – podział według wybranych państw w latach 2012-2019 – Sortowanie według 2019 roku.**

Kraj	2012r	2013r	2014r	2015r	2016r	2017r	2018r	2019r
Niemcy	13,00%	13,80%	16,50%	13,16%	11,60%	13,21%	12,23%	14,2%
Wielka Brytania	23,00%	20,00%	17,10%	15,76%	13,40%	13,10%	15,65%	13,9%
Włochy	9,40%	9,10%	10,20%	9,38%	10,30%	10,92%	9,85%	11,5%
Francja	9,00%	8,40%	7,10%	8,36%	6,90%	8,52%	9,62%	11,2%
Hiszpania	8,50%	9,30%	10,80%	7,96%	9,10%	8,04%	8,18%	10,4%
Ukraina	1,80%	1,40%	4,50%	1,63%	3,80%	4,47%	4,87%	5,4%
Niderlandy	0,30%	1,60%	2,90%	2,50%	3,00%	2,02%	4,05%	3,3%
USA	4,20%	4,50%	4,30%	3,62%	4,50%	2,02%	2,58%	2,4%
Szwecja	0,60%	1,60%	1,60%	2,75%	3,40%	2,18%	2,01%	1,1%
łącznie	69,80%	69,70%	75,00%	65,12%	66,00%	64,48%	69,04%	73,40%

Źródło: Opracowanie własne zespołu naukowego: prof. dr hab. Tadeusz Grabiński, dr Krzysztof Borkowski, prof. UEK dr hab. Renata Seweryn, mgr Leszek Mazanek, dr Ewa Grabińska, dr hab. Lucyna Rotter

Niezmiennie od 2014 roku w rankingu zagranicznych odwiedzających miasto Kraków dominują mieszkańcy Zjednoczonego Królestwa (Wielkiej Brytanii) i mieszkańcy Niemiec tym razem w 2019 roku znaleźli się ex aequo na pierwszym miejscu z wynikiem $\approx 14\%$ udziałów procentowych strumienia ruchu turystycznego. Pierwsza piątka odwiedzających w ostatnich trzech latach uzupełniona została przez mieszkańców Ukrainy z wynikiem w 2019 roku prawie 5,5% ogólnej struktury strumienia przyjazdowego ruchu turystycznego z zagranicy.

Tabela 2.4.2. **Kraje, z których przyjechali zagraniczni podróżnicy odwiedzający Kraków w latach 2017/2019 Sortowanie według 2019 roku.**

Kraj	Rok 2017	Rok 2018	Rok 2019	Średnia sumy 2017/2019
Niemcy	13,85%	12,23%	14,2%	13,4%
Wielka Brytania	13,58%	15,65%	13,9%	14,4%
Włochy	11,31%	9,85%	11,5%	10,9%
Francja	8,83%	9,62%	11,2%	9,9%
Hiszpania	8,33%	8,18%	10,4%	9,0%
Ukraina	4,64%	4,87%	5,4%	5,0%
Niderlandy	2,21%	4,05%	3,3%	3,2%
Belgia	2,21%	2,32%	2,9%	2,5%
Dania	2,10%	1,84%	2,8%	2,2%
Czechy	3,37%	2,94%	2,6%	3,0%
Słowacja	2,48%	2,94%	2,4%	2,6%
USA	2,10%	2,58%	2,4%	2,4%
Węgry	1,38%	1,59%	2,1%	1,7%
Σ pośrednia I	76,29%	78,64%	84,90%	79,94%

RUCH TURYSTYCZNY W KRAKOWIE W 2019 ROKU

Kraj	Rok 2017	Rok 2018	Rok 2019	Średnia sumy 2017/2019
Austria	0,99%	1,81%	1,9%	1,6%
Irlandia	2,10%	2,21%	1,6%	2,0%
Norwegia	1,93%	1,81%	1,6%	1,8%
Szwecja	2,26%	2,01%	1,1%	1,8%
Szwajcaria	1,43%	1,44%	0,9%	1,3%
Rosja	1,32%	1,25%	0,8%	0,7%
Finlandia	0,94%	0,54%	0,6%	0,7%
Kanada	0,44%	0,51%	0,6%	0,5%
Σ pośrednia II	11,41%	11,58%	9,10%	10,70%
Portugalia	1,49%	1,05%	0,5%	1,0%
Grecja	0,39%	0,82%	0,4%	0,5%
Turcja	0,39%	0,11%	0,4%	0,3%
Indie	0,50%	0,00%	0,4%	0,3%
Białoruś	0,55%	0,28%	0,3%	0,4%
Chorwacja	0,22%	0,31%	0,3%	0,3%
Islandia	0,39%	0,06%	0,3%	0,3%
Σ pośrednia III	3,93%	2,63%	2,60%	3,05%
Litwa	0,44%	0,71%	0,2%	0,5%
Japonia	0,50%	0,65%	0,2%	0,5%
Chiny	0,17%	0,37%	0,2%	0,2%
Estonia	0,28%	0,23%	0,2%	0,2%
Meksyk	0,39%	0,14%	0,2%	0,2%
Serbia	0,11%	0,17%	0,2%	0,2%
Malta	0,00%	0,11%	0,2%	0,1%
Republika Korei	0,28%	0,14%	0,2%	0,2%
Gruzja	0,06%	0,00%	0,2%	0,1%
Australia	0,77%	0,40%	0,1%	0,4%
Izrael	0,83%	0,34%	0,1%	0,4%
Rumunia	0,66%	0,31%	0,1%	0,4%
Brazylia	0,39%	0,28%	0,1%	0,3%
Łotwa	0,28%	0,17%	0,1%	0,2%
Maroko	0,06%	0,20%	0,1%	0,1%
Bułgaria	0,17%	0,14%	0,1%	0,1%
Chile	0,06%	0,14%	0,1%	0,1%
Luksemburg	0,06%	0,11%	0,1%	0,1%
Zjednoczone Emiraty Arabskie	0,11%	0,11%	0,1%	0,1%
Nigeria	0,00%	0,03%	0,1%	0,0%
Tajlandia	0,00%	0,03%	0,1%	0,0%
Kostaryka	0,00%	0,03%	0,1%	0,0%

RUCH TURYSTYCZNY W KRAKOWIE W 2019 ROKU

Kraj	Rok 2017	Rok 2018	Rok 2019	Średnia sumy 2017/2019
Peru	0,06%	0,00%	0,1%	0,1%
Kuwejt	0,00%	0,00%	0,1%	0,0%
Gwatemala	0,00%	0,00%	0,1%	0,0%
Słowenia	0,22%	0,45%	0,00%	0,2%
Argentyna	0,33%	0,11%	0,00%	0,1%
Republika Południowej Afryki	0,28%	0,06%	0,00%	0,1%
Andora	0,00%	0,17%	0,00%	0,1%
Niderlandy	0,00%	0,17%	0,00%	0,1%
Singapur	0,17%	0,08%	0,00%	0,1%
Cypr-Malta	0,22%	0,06%	0,00%	0,1%
Kolumbia	0,28%	0,03%	0,00%	0,1%
Kazachstan	0,33%	0,00%	0,00%	0,1%
Indonezja	0,11%	0,06%	0,00%	0,1%
Nowa Zelandia	0,11%	0,06%	0,00%	0,1%
Bośnia i Hercegowina	0,00%	0,08%	0,00%	0,0%
Zimbabwe	0,00%	0,08%	0,00%	0,0%
Liban	0,00%	0,08%	0,00%	0,0%
Albania	0,00%	0,08%	0,00%	0,0%
Koreańska Republika Ludowo-Demokratyczna	0,00%	0,08%	0,00%	0,0%
Egipt	0,06%	0,06%	0,00%	0,0%
Kenia	0,17%	0,00%	0,00%	0,1%
Boliwia	0,00%	0,06%	0,00%	0,0%
Ekwador	0,00%	0,06%	0,00%	0,0%
San Marino	0,00%	0,06%	0,00%	0,0%
Malezja	0,00%	0,06%	0,00%	0,0%
Honduras	0,11%	0,00%	0,00%	0,0%
Syria	0,00%	0,03%	0,00%	0,0%
Mołdowa	0,00%	0,03%	0,00%	0,0%
Afganistan	0,00%	0,03%	0,00%	0,0%
Arabia Saudyjska	0,00%	0,03%	0,00%	0,0%
Filipiny	0,00%	0,03%	0,00%	0,0%
Cypr	0,00%	0,03%	0,00%	0,0%
Tunezja	0,00%	0,03%	0,00%	0,0%
Armenia	0,00%	0,03%	0,00%	0,0%
Katar	0,00%	0,03%	0,00%	0,0%
Iran	0,00%	0,03%	0,00%	0,0%
Wyspy Owcze	0,00%	0,03%	0,00%	0,0%
Macedonia	0,00%	0,03%	0,00%	0,0%
Grenada	0,00%	0,03%	0,00%	0,0%
Pakistan	0,06%	0,00%	0,00%	0,0%

RUCH TURYSTYCZNY W KRAKOWIE W 2019 ROKU

Kraj	Rok 2017	Rok 2018	Rok 2019	Średnia sumy 2017/2019
Wietnam	0,06%	0,00%	0,00%	0,0%
Urugwaj	0,06%	0,00%	0,00%	0,0%
Etiopia	0,06%	0,00%	0,00%	0,0%
Panama	0,06%	0,00%	0,00%	0,0%
Σ pośrednia IV	8,37%	7,15%	3,40%	6,31%
Suma	100,00%	100,00%	100,00%	100,00%

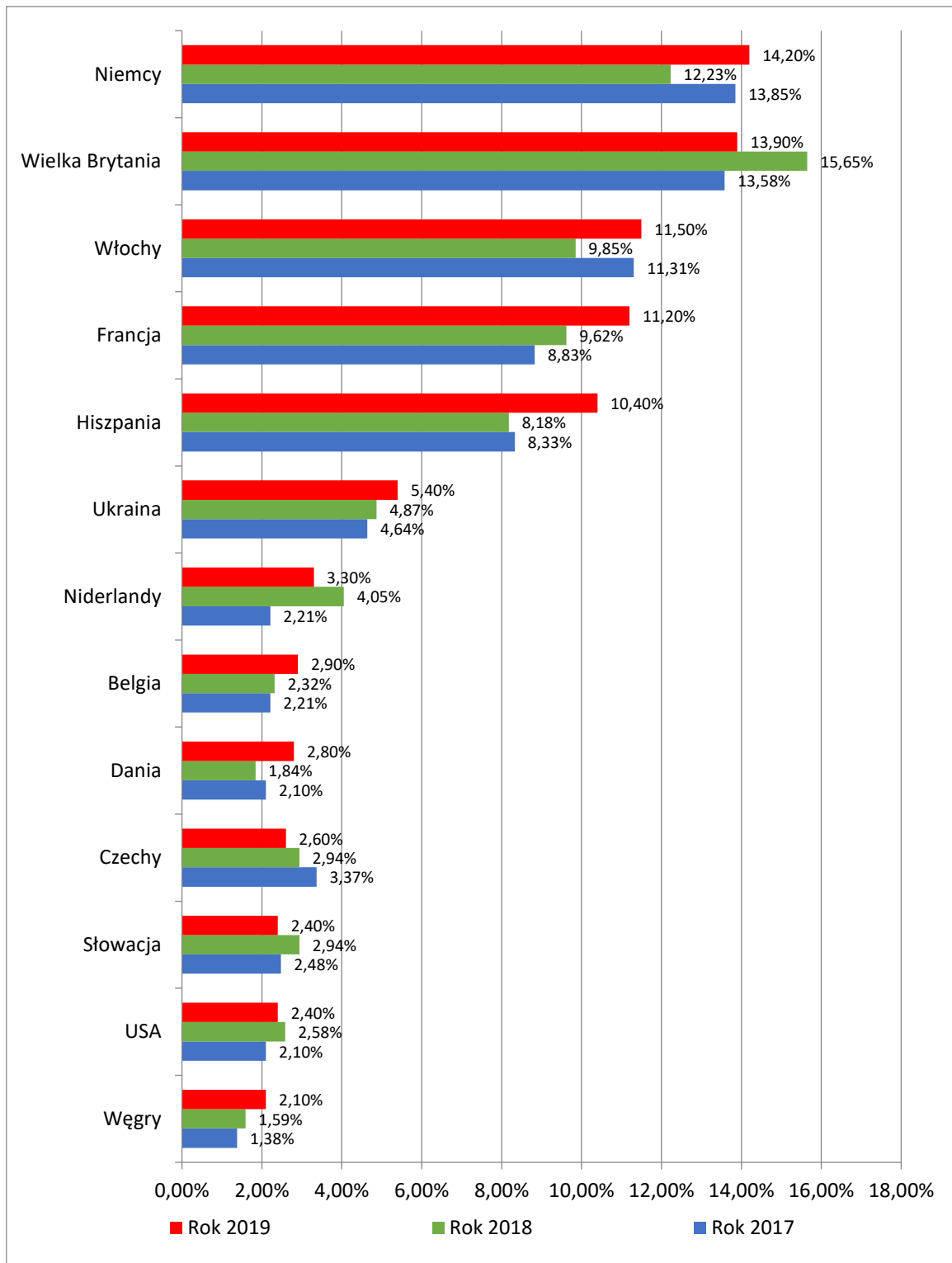
Źródło: Opracowanie własne zespołu naukowego: prof. dr hab. Tadeusz Grabiński, dr Krzysztof Borkowski, prof. UEK dr hab. Renata Seweryn, mgr Leszek Mazanek, dr Ewa Grabińska, dr hab. Lucyna Rotter

Główne kierunki przyjazdu odwiedzających zagranicznych do Krakowa z pierwszych siedmiu krajów stanowią prawie 70% (69,90%) całości strumienia zagranicznego ruchu docierającego do miasta. Pierwszą pozycję na liście z średnim wynikiem za lata 2017-2019 prawie 14,5% zajmują odwiedzający z Wielkiej Brytanii. Udziały tej grupy odwiedzających zmalały w 2019 roku o prawie 2% w stosunku do roku poprzedniego. Drugie miejsce biorąc pod uwagę ranking z ostatnich trzech lat zajmują odwiedzający z Niemiec z wynikiem łącznym za lata 2017-2019 prawie 13,5%. Udziały tej grupy odwiedzających wzrosły w 2019 roku o 2% w stosunku do roku poprzedniego. Stabilną trzecią pozycję na liście zajmują odwiedzający z Włoch z wynikiem prawie 11% (Σ 2017-2019).

Odwiedzający z Francji i Hiszpanii, uzyskali podobny $\approx 9\%$ wynik w strukturze przyjazdów. Grupę tę zamykają odwiedzający z Ukrainy wynikiem $\approx 5\%$ (Σ 2017-2019).

Poza Ukrainą większość krajów z pierwszej 13-ki, to kraje Unii Europejskiej stosunkowo blisko położone względem Polski. Wyjątkiem wśród nich są Stany Zjednoczone Ameryki charakteryzujące się jednak mocnym udziałem na poziomie 15-20% odwiedzających z korzeniami polskimi i posiadających również obywatelstwo polskie.

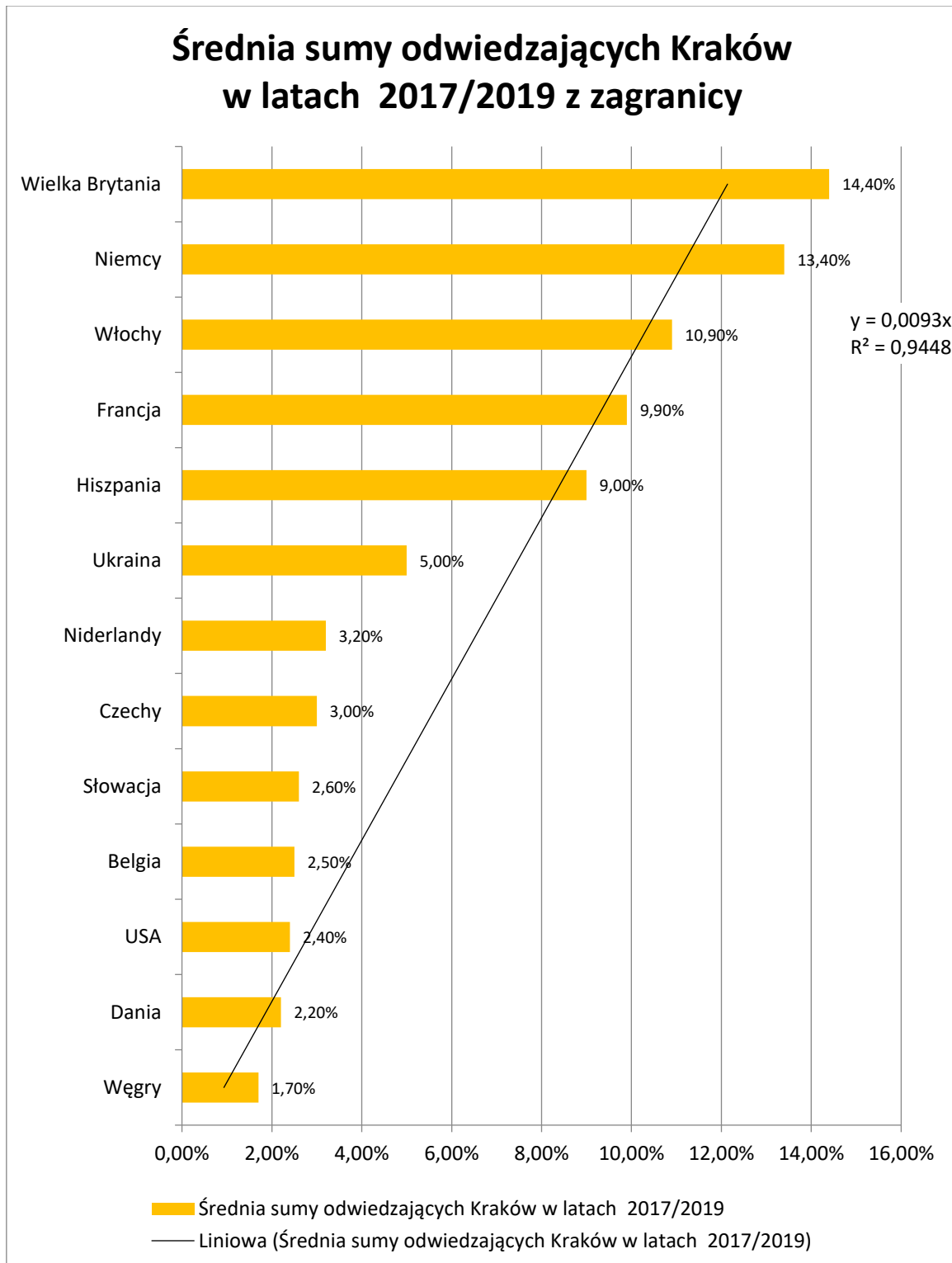
RUCH TURYSTYCZNY W KRAKOWIE W 2019 ROKU

Rysunek 2.4.1. Główni odwiedzający zagraniczni w Krakowie – podział według deklarowanych państw przyjazdu ujawnionych w trakcie badania w 2017-2019- struktura procentowa dla trzynastu najważniejszych rynków zagranicznej turystyki przyjazdowej do Krakowa

Źródło: Opracowanie własne zespołu naukowego: prof. dr hab. Tadeusz Grabiński, dr Krzysztof Borkowski, prof. UEK dr hab. Renata Seweryn, mgr Leszek Mazanek, dr Ewa Grabińska, dr hab. Lucyna Rotter

Rysunek 2.4.2. Główni odwiedzający zagraniczni w Krakowie – podział według deklarowanych państw przyjazdu ujawnionych w trakcie badania w 2017-2019- średnia struktura procentowa dla trzynastu najważniejszych rynków zagranicznej turystyki przyjazdowej do Krakowa

Źródło: Opracowanie własne zespołu naukowego: prof. dr hab. Tadeusz Grabiński, dr Krzysztof Borkowski, prof. UEK dr hab. Renata Seweryn, mgr Leszek Mazanek, dr Ewa Grabińska, dr hab. Lucyna Rotter

2.5. Odwiedzający krajowi w Krakowie

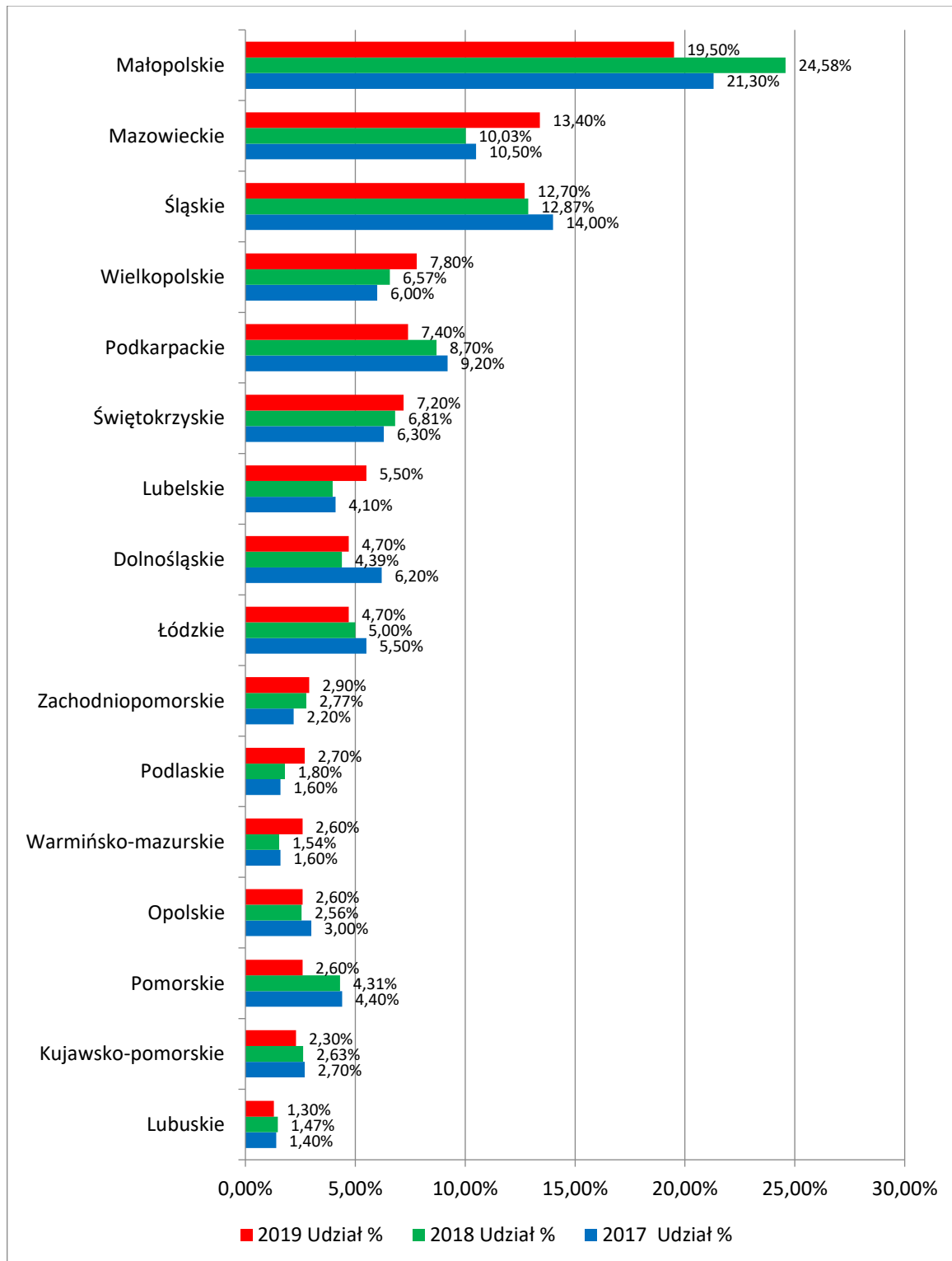
Tabela 2.5.1. **Województwa, z których przyjechali do Krakowa krajowi odwiedzający w latach 2012 -2019 (w %)**

Województwo	2012 Udział	2013 Udział	2014 Udział	2015 Udział	2016 Udział	2017 Udział	2018 Udział	2019 Udział	Średnia 17-19
Małopolskie	24,50	21,70	18,20	18,70	16,84	21,30	24,58	19,5	22
Śląskie	9,40	7,50	13,70	11,49	10,82	14,00	12,87	12,7	13
Mazowieckie	10,50	11,20	12,7	11,30	10,37	10,50	10,03	13,4	11
Podkarpackie	8,10	7,40	11,20	7,59	9,53	9,20	8,70	7,4	8
Świętokrzyskie	4,40	4,30	5,90	4,14	4,19	6,30	6,81	7,2	7
Wielkopolskie	6,50	6,70	4,80	9,06	6,71	6,00	6,57	7,8	7
Łódzkie	5,70	6,10	4	4,40	5,11	5,50	5,00	4,7	5
Pomorskie	3,90	7,20	4,50	5,30	7,93	4,40	4,31	2,6	4
Lubelskie	4,50	4,10	5,60	4,91	3,66	4,10	3,97	5,5	5
Dolnośląskie	5,20	5,40	7,20	6,51	7,70	6,20	4,39	4,7	5
Zachodniopomorskie	2,70	2,90	3	3,45	3,51	2,20	2,77	2,9	3
Kujawsko-pomorskie	3,50	4,10	2,30	3,19	3,96	2,70	2,63	2,3	3
Opolskie	3,60	2,70	3,30	2,55	2,74	3,00	2,56	2,6	3
Podlaskie	2	2,90	0,90	1,60	1,60	1,60	1,80	2,7	2
Warmińsko-mazurskie	3,3	2,90	1,30	2,49	2,43	1,60	1,54	2,6	2
Lubuskie	2,20	2,90	1,40	2,68	2,90	1,40	1,47	1,3	1

Źródło: Opracowanie własne zespołu naukowego: prof. dr hab. Tadeusz Grabiński, dr Krzysztof Borkowski, prof. UEK dr hab. Renata Seweryn, mgr Leszek Mazanek, dr Ewa Grabińska, dr hab. Lucyna Rotter

Odwiedzający z Małopolski podróżujący turystycznie po mieście stanowią ponad 22% struktury krajowego strumienia ruchu turystycznego (Σ 2017-2019). Odwiedzający spoza województwa to głównie mieszkańcy województwa śląskiego ponad 13% udziałów w strukturze przyjazdów (Σ 2017-2019). Na kolejnym miejscu plasują się odwiedzający z województwa mazowieckiego z wynikiem 11% (Σ 2017-2019) i podkarpackiego z wynikiem 8%. Te trzy grupy odwiedzających stanowią 32% całości struktury krajowego strumienia ruchu turystycznego (Σ 2017-2019) spoza województwa małopolskiego. W następnej kolejności ex aequo z wynikiem średnim 7% za ostatnie trzy lata plasują się województwa wielkopolskie i świętokrzyskie.

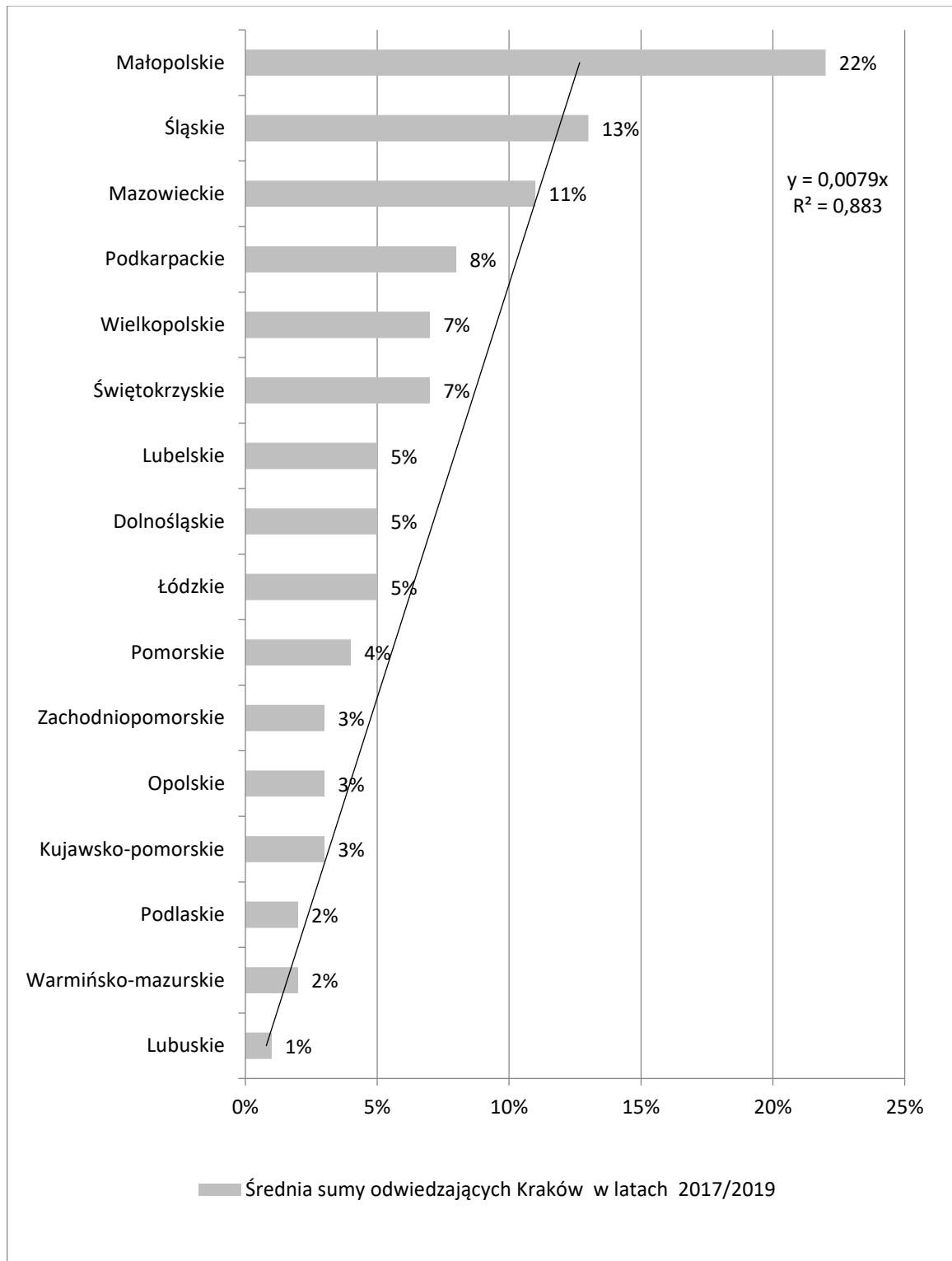
RUCH TURYSTYCZNY W KRAKOWIE W 2019 ROKU

Rysunek 2.5.1. Odwiedzający krajowi w Krakowie w 2017 – 2019 roku - struktura procentowa według województw (krajowa turystyka przyjazdowa do Krakowa)

Źródło: Opracowanie własne zespołu naukowego: prof. dr hab. Tadeusz Grabiński, dr Krzysztof Borkowski, prof. UEK dr hab. Renata Seweryn, mgr Leszek Mazanek, dr Ewa Grabińska, dr hab. Lucyna Rotter

RUCH TURYSTYCZNY W KRAKOWIE W 2019 ROKU

Rysunek 2.5.2. Odwiedzający krajowi w Krakowie w 2017 – 2019 roku - średnia struktura procentowa według województw (krajowa turystyka przyjazdowa do Krakowa)

Źródło: Opracowanie własne zespołu naukowego: prof. dr hab. Tadeusz Grabiński, dr Krzysztof Borkowski, prof. UEK dr hab. Renata Seweryn, mgr Leszek Mazanek, dr Ewa Grabińska, dr hab. Lucyna Rotter

Rozdział 3. Profile społeczno-demograficzne odwiedzających Kraków

Wprowadzenie

Profile społeczno-demograficzne odwiedzających Kraków zobrazowano z uwzględnieniem wieku (w zalecanych przez UNWTO pięciu grupach wiekowych), płci, wykształcenia, statusu zawodowego, statusu materialnego, charakteru podróży (z uwzględnieniem podróży odbywanej z rodziną, rodziną i przyjaciółmi, z przyjaciółmi, samotnie). Wyniki badań z 2019 roku zobrazowano w zestawieniu z wynikami uzyskanymi w 2018 roku. Cechy te zostały wykorzystane do wykazania powiązań i zależności w opracowaniu następujących celów badawczych.

3.1. Analiza trójwymiarowych tabel kontyngencji typu 2 x 2 x M

Poniżej przedstawia się metody konstrukcji 3-wymiarowych tabel typu 2 x 2 x M oraz narzędzia analizy danych ankietowych zawartych w tych tabelach. Omówione sposoby tabulacji danych wykorzystuje się do analizy powiązań między wybraną cechą (pytaniem) wielowariantową zawierającą M wariantów (np. wykształcenie, województwo, kategorie wiekowe, itd.) a dwoma innymi cechami (pytaniami) dychotomicznymi z dwoma możliwymi wariantami np. płeć lub pytania 0-1 (zamiar ponownego przyjazdu).

Warto tu zauważyć, że praktycznie każde pytanie ankietowe można przekształcić na cechę dychotomiczną np. w przypadku *wieku* wyróżnić 2 kategorie: respondenci młodsi <40 lat oraz respondenci starsi >40 lat, status materialny dobry lub bardzo dobry oraz średni lub zły, itd. Zaletą cech dychotomicznych jest niewielka liczba grup respondentów. W przypadku dwóch cech dychotomicznych są to tylko 4 grupy (kobiety<40 lat, kobiety>40 lat, mężczyźni<40 lat, mężczyźni>40 lat). W powiązaniu z trzecią cechą np. kraj pochodzenia dla M=10 krajów daje to $4 \times 10 = 40$ grup. Jeżeli liczba respondentów wynosi np. N=3000 to przy równomiernych rozkładach cech (w przypadku cech dychotomicznych po 50% wskazań każdego wariantu ($N_1=N_2=1500$), a w przypadku cechy wielowariantowej po 10% dla każdego kraju $N/M=3000/10=300$) prowadzi to do grup zawierających po 75 odpowiedzi w każdej z 4 wyróżnionych kategorii cech dychotomicznych ($300/4=75$).

RUCH TURYSTYCZNY W KRAKOWIE W 2019 ROKU

Problem w tym, że równomierne rozkłady odpowiedzi nie są regułą, a to oznacza, że niektóre kategorie ankietowanych liczą mniej elementów co prowadzi do szacunków obarczonych większymi błędami pomiaru. Jeżeli warianty cech dychotomicznych mają rozkłady np. 30% i 70% to liczba elementów w mniej licznych kategoriach wynosi nie 75 ale 45.

Zamiast tabel typu 2x2xM w analizach można wykorzystywać tabele 2x3xM, 3x2xM, 3x3xM, 2x4xM, 3x4xM itd. Aby je utworzyć należy dysponować zbiorami z odpowiednio dużą liczbą danych ankietowych (*big data*). Zbiory takie powstają w drodze agregacji danych ankietowych z różnych lat.

W prezentowanych tabelach trójwymiarowych przyjęto następujące założenia.

- Cechami dychotomicznymi są:
  - kraj pochodzenia odwiedzających: Polska (PL) oraz zagranica (ZG)
  - rok przeprowadzenia ankiety: 2018 (18) oraz 2019 (19)
- Cechami przekrojowymi są poszczególne pytania ankietowe: wiek, płeć, wykształcenie, status materialny, charakter podróży
- Wyniki analizy ujęte są w **trzech** tabelach:
  - **Pierwsza tabela (A)** zawiera udziały procentowe liczby ankietowanych sumujące się do 100% w następujących przekrojach (kolumny tabeli):
    - PL18 oraz PL19
    - ZG18 oraz ZG19
    - PL(18+19) oraz ZG(18+19)
    - 18(PL+ZG) oraz 19(PL+ZG)
    - OGÓŁEM (PL+ZG)(18+19)

Pierwsze 4 grupy stanowią struktury procentowe w przekrojach zdezagregowanych – odrębnie Polska i zagranica w latach 2018 i 2019.

Kolejne 4 grupy stanowią struktury procentowe w przekrojach zagregowanych – dla obydwóch lat odrębnie dla Polski i zagranicy oraz dla odwiedzających ogółem odrębnie w roku 2018 i 2019.

W ostatniej kolumnie tabeli podana jest zagregowana struktura procentowa dla wszystkich odwiedzających w obydwóch latach.

RUCH TURYSTYCZNY W KRAKOWIE W 2019 ROKU

- **Druga tabela (B)** zawiera różnice udziałów procentowych liczby ankietowanych:
  - pomiędzy rokiem 2019 i 2018 odrębnie dla Polski PL(19-18) i dla zagranicy ZG(1918)
  - pomiędzy zagranicą i Polską odrębnie dla roku 2018 – 18(ZG-PL) oraz dla roku 2019 – 19(ZG-PL)
  - pomiędzy zagranicą i Polską dla obydwóch lat łącznie (ZG-PL)(18+19)
  - pomiędzy rokiem 2019 i 2018 dla wszystkich respondentów (19-18)(PL+ZG)
- **Trzecia tabela (C)** zawiera różnice pomiędzy udziałami procentowymi liczby ankietowanych w wyróżnionych grupach respondentów wg lat i kraju pochodzenia (8 kolumn w tabeli pierwszej), a udziałami procentowymi ogółem (ostatnia kolumna w tabeli pierwszej).

Wartości różnic udziałów procentowych w dwóch ostatnich tabelach zostały sformatowane w ten sposób, że 10% najwyższych wartości w tabeli zaznaczonych jest kolorem czerwonym, a 10% najniższych wartości – kolorem zielonym.

Parametry w tabeli drugiej (B) wskazują na wielkości różnic pomiędzy udziałami procentowymi wyróżnionych grup respondentów natomiast parametry w tabeli trzeciej (C) informują o wielkości różnic pomiędzy udziałami procentowymi wyróżnionych grup respondentów, a udziałami procentowymi OGÓŁEM (dla wszystkich respondentów).

3.2. Wiek, płeć, wykształcenie, sytuacja materialna, charakter podróży

Tabela 3.2.1. Tabela 3.A. Wiek, płeć, wykształcenie, sytuacja materialna, charakter podróży – udziały % w wyróżnionych grupach respondentów wg lat (18;19) oraz wg kraju pochodzenia (PL;ZG)

Wiek	PL 18	PL 19	ZG 18	ZG 19	PL(18+19)	ZG(18+19)	18 (PL+ZG)	19(PL+ZG)	OGÓLEM
(1) do 19	8,7%	7,8%	5,6%	5,6%	8,4%	5,6%	7,0%	6,7%	6,9%
(2) 20-29	34,6%	35,1%	34,9%	33,8%	34,8%	34,6%	34,7%	34,4%	34,7%
(3) 30-44	30,1%	31,8%	33,8%	32,5%	30,7%	33,4%	32,1%	32,2%	32,1%
(4) 45-60	17,8%	18,8%	18,5%	20,4%	18,1%	19,1%	18,2%	19,6%	18,6%
(5) pow.61	8,8%	6,5%	7,2%	7,7%	8,0%	7,4%	8,0%	7,1%	7,7%
Ogółem	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	100,1%	100%	100,0%	100,0%

Płeć	PL 18	PL 19	ZG 18	ZG 19	PL(18+19)	ZG(18+19)	18 (PL+ZG)	19(PL+ZG)	OGÓLEM
Kobieta	57,4%	60,3%	47,8%	48,5%	58,4%	48,0%	52,0%	54,2%	52,7%
Mężczyzna	42,6%	39,7%	52,2%	51,5%	41,6%	52,0%	48,0%	45,8%	47,3%
Ogółem	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%

Wykształcenie	PL 18	PL 19	ZG 18	ZG 19	PL(18+19)	ZG(18+19)	18 (PL+ZG)	19(PL+ZG)	OGÓLEM
1 wyższe	53,4%	45,3%	63,2%	58,3%	50,6%	61,6%	58,7%	51,9%	56,4%
2 średnie	41,4%	50,5%	33,5%	39,5%	44,5%	35,4%	37,1%	44,9%	39,7%
3 podstawowe	3,9%	2,9%	1,8%	1,8%	3,6%	1,8%	2,8%	2,4%	2,7%
4 inne	1,3%	1,3%	1,5%	0,4%	1,3%	1,2%	1,4%	0,8%	1,2%
Ogółem	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%

Syt. materialna	PL 18	PL 19	ZG 18	ZG 19	PL(18+19)	ZG(18+19)	18 (PL+ZG)	19(PL+ZG)	OGÓLEM
1 b. dobry	16,0%	22,8%	20,7%	15,7%	18,3%	19,1%	18,5%	19,2%	18,7%
2 dobry	60,3%	64,9%	61,0%	69,6%	61,9%	63,7%	60,8%	67,3%	62,9%
3 średni	22,3%	11,8%	17,0%	14,1%	18,7%	16,1%	19,4%	13,0%	17,3%
4 zły	1,4%	0,5%	1,3%	0,6%	1,1%	1,1%	1,3%	0,5%	1,1%
Ogółem	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%

Charakter podr.	PL 18	PL 19	ZG 18	ZG 19	PL(18+19)	ZG(18+19)	18 (PL+ZG)	19(PL+ZG)	OGÓLEM
1 nikt	19,8%	10,2%	11,0%	7,5%	16,5%	9,9%	15,0%	8,8%	13,0%
2 grupa zorg.	10,7%	6,7%	13,3%	13,8%	9,4%	13,4%	12,1%	10,4%	11,6%
3 przyjaciele	31,7%	41,0%	41,3%	41,6%	34,9%	41,4%	36,9%	41,4%	38,4%
4 rodzina	34,6%	38,6%	29,6%	32,5%	35,9%	30,5%	31,9%	35,4%	33,0%
5 rodz.i przyj.	3,2%	3,5%	4,8%	4,6%	3,3%	4,8%	4,1%	4,0%	4,1%
Ogółem	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	100,1%

Źródło: Opracowanie własne zespołu naukowego: prof. dr hab. Tadeusz Grabiński, dr Krzysztof Borkowski, prof. UEK dr hab. Renata Seweryn, mgr Leszek Mazanek, dr Ewa Grabińska, dr hab. Lucyna Rotter

RUCH TURYSTYCZNY W KRAKOWIE W 2019 ROKU

Tabela 3.2.2. Tabela 3.B. Wiek, płeć, wykształcenie, sytuacja materialna, charakter podróży – różnice pomiędzy udziałami % w wyróżnionych grupach respondentów wg lat (18;19) oraz wg kraju pochodzenia (PL;ZG)

Wiek	PL(19-18)	ZG(19-18)	18(ZG-PL)	19(ZG-PL)	(ZG-PL)(18+19)	(19-18)(PL+ZG)
(1) do 19	-0,9%	0,0%	-3,1%	-2,2%	-2,8%	-0,3%
(2) 20-29	0,4%	-1,1%	0,3%	-1,2%	-0,1%	-0,4%
(3) 30-44	1,7%	-1,3%	3,7%	0,7%	2,7%	0,1%
(4) 45-60	1,0%	1,9%	0,7%	1,6%	1,0%	1,4%
(5) pow.61	-2,3%	0,5%	-1,6%	1,2%	-0,6%	-0,9%
Ogółem	-0,1%	0,0%	0,0%	0,1%	0,2%	-0,1%

Płeć	PL(19-18)	ZG(19-18)	18(ZG-PL)	19(ZG-PL)	(ZG-PL)(18+19)	(19-18)(PL+ZG)
Kobieta	2,9%	0,7%	-9,6%	-11,8%	-10,4%	2,2%
Mężczyzna	-2,9%	-0,7%	9,6%	11,8%	10,4%	-2,2%
Ogółem	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%

Wykształcenie	PL(19-18)	ZG(19-18)	18(ZG-PL)	19(ZG-PL)	(ZG-PL)(18+19)	(19-18)(PL+ZG)
1 wyższe	-8,1%	-4,8%	9,7%	13,0%	11,0%	-6,7%
2 średnie	9,2%	6,0%	-7,8%	-11,0%	-9,1%	7,8%
3 podstawowe	-1,0%	0,0%	-2,1%	-1,1%	-1,8%	-0,4%
4 inne	0,0%	-1,1%	0,2%	-0,9%	-0,1%	-0,6%
Ogółem	0,1%	0,1%	0,0%	0,0%	0,0%	0,1%

Syt. materialna	PL(19-18)	ZG(19-18)	18(ZG-PL)	19(ZG-PL)	(ZG-PL)(18+19)	(19-18)(PL+ZG)
1 b. dobry	6,8%	-5,0%	4,7%	-7,1%	0,8%	0,7%
2 dobry	4,6%	8,4%	0,8%	4,6%	1,8%	6,6%
3 średni	-10,5%	-2,9%	-5,3%	2,3%	-2,6%	-6,4%
4 zły	-0,9%	-0,7%	-0,1%	0,1%	0,0%	-0,8%
Ogółem	0,0%	-0,2%	0,1%	-0,1%	0,0%	0,1%

Charakter podr.	PL(19-18)	ZG(19-18)	18(ZG-PL)	19(ZG-PL)	(ZG-PL)(18+19)	(19-18)(PL+ZG)
1 nikt	-9,6%	-3,5%	-8,8%	-2,7%	-6,6%	-6,2%
2 grupa zorg.	-4,0%	0,5%	2,6%	7,1%	4,0%	-1,7%
3 przyjaciele	9,4%	0,3%	9,7%	0,6%	6,6%	4,4%
4 rodzina	4,1%	2,9%	-4,9%	-6,1%	-5,4%	3,5%
5 rodz.i przyj.	-0,1%	0,2%	1,6%	1,1%	-1,4%	0,0%
Ogółem	9,4%	3,9%	0,2%	0,0%	3,8%	6,2%

Źródło: Opracowanie własne zespołu naukowego: prof. dr hab. Tadeusz Grabiński, dr Krzysztof Borkowski, prof. UEK dr hab. Renata Seweryn, mgr Leszek Mazanek, dr Ewa Grabińska, dr hab. Lucyna Rotter

RUCH TURYSTYCZNY W KRAKOWIE W 2019 ROKU

Tabela 3.2.3. Tabela 3.C. Wiek, płeć, wykształcenie, sytuacja materialna, charakter podróży – różnice pomiędzy udziałami % w wyróżnionych grupach respondentów wg lat (18;19) oraz wg kraju pochodzenia (PL;ZG) a udziałami % ogółem (18+19)(PL+ZG)

Wiek	PL 18	PL 19	ZG 18	ZG 19	PL(18+19)	ZG(18+19)	18 (PL+ZG)	19(PL+ZG)
(1) do 19	1,8%	0,9%	-1,3%	-1,3%	1,5%	-1,3%	0,1%	-0,2%
(2) 20-29	0,0%	0,4%	0,3%	-0,8%	0,1%	0,0%	0,2%	-0,2%
(3) 30-44	-2,0%	-0,3%	1,7%	0,4%	-1,4%	1,3%	0,0%	0,1%
(4) 45-60	-0,8%	0,2%	-0,1%	1,8%	-0,5%	0,5%	-0,4%	1,0%
(5) pow.61	1,1%	-1,2%	-0,5%	0,0%	0,3%	-0,3%	0,3%	-0,6%
Ogółem	0,1%	0,0%	0,1%	0,1%	0,0%	0,2%	0,2%	0,1%

Płeć	PL 18	PL 19	ZG 18	ZG 19	PL(18+19)	ZG(18+19)	18 (PL+ZG)	19(PL+ZG)
Kobieta	4,7%	7,6%	-4,9%	-4,2%	5,7%	-4,7%	-0,7%	1,5%
Mężczyzna	-4,7%	-7,6%	4,9%	4,2%	-5,7%	4,7%	0,7%	-1,5%
Ogółem	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%

Wykształcenie	PL 18	PL 19	ZG 18	ZG 19	PL(18+19)	ZG(18+19)	18 (PL+ZG)	19(PL+ZG)
1 wyższe	-3,0%	-11,1%	6,7%	1,9%	-5,8%	5,2%	2,2%	-4,5%
2 średnie	1,6%	10,8%	-6,2%	-0,2%	4,8%	-4,3%	-2,6%	5,2%
3 podstawowe	1,2%	0,2%	-0,9%	-0,9%	0,9%	-0,9%	0,1%	-0,3%
4 inne	0,1%	0,1%	0,3%	-0,8%	0,1%	0,0%	0,2%	-0,4%
Ogółem	-0,1%	0,0%	-0,1%	0,0%	0,0%	0,0%	-0,1%	0,0%

Syt. materialna	PL 18	PL 19	ZG 18	ZG 19	PL(18+19)	ZG(18+19)	18 (PL+ZG)	19(PL+ZG)
1 b. dobry	-2,7%	4,1%	2,0%	-3,0%	-0,4%	0,4%	-0,2%	0,5%
2 dobry	-2,6%	2,0%	-1,8%	6,6%	-1,0%	0,8%	-2,2%	4,4%
3 średni	5,0%	-5,5%	-0,3%	-3,2%	1,4%	-1,2%	2,1%	-4,3%
4 zły	0,3%	-0,6%	0,2%	-0,5%	0,0%	0,0%	0,2%	-0,6%
Ogółem	0,0%	0,0%	0,1%	-0,1%	0,0%	0,0%	-0,1%	0,0%

Charakter podr.	PL 18	PL 19	ZG 18	ZG 19	PL(18+19)	ZG(18+19)	18 (PL+ZG)	19(PL+ZG)
1 nikt	6,8%	-2,8%	-2,0%	-5,5%	3,5%	-3,1%	2,0%	-4,2%
2 grupa zorg.	-0,9%	-4,9%	1,7%	2,2%	-2,2%	1,8%	0,5%	-1,2%
3 przyjaciele	-6,8%	2,6%	2,9%	3,2%	-3,6%	3,0%	-1,5%	2,9%
4 rodzina	1,5%	5,6%	-3,4%	-0,5%	2,9%	-2,5%	-1,1%	2,4%
5 rodz.i przyj.	-0,9%	-0,6%	0,7%	0,5%	-0,8%	0,7%	0,0%	-0,1%
Ogółem	-0,3%	-0,1%	-0,1%	-0,1%	-0,2%	-0,1%	-0,1%	-0,2%

Źródło: Opracowanie własne zespołu naukowego: prof. dr hab. Tadeusz Grabiński, dr Krzysztof Borkowski, prof. UEK dr hab. Renata Seweryn, mgr Leszek Mazanek, dr Ewa Grabińska, dr hab. Lucyna Rotter

Wiek

W strukturze wiekowej odwiedzających z kraju w 2019 roku zauważamy 1,5% wzrost udziałów młodych odwiedzających w wieku do 19 lat i spadek w grupie wiekowej 30-44 lat o 1,4%, natomiast z zagranicy w porównaniu z wynikami całościowymi odwiedzających z kraju odnotowujemy wynik kompensacyjny czyli spadek w grupie udziałów młodych odwiedzających w wieku do 19 lat o 1,3% i wzrost o 1,3% w grupie wiekowej 30-44 lat. Dominująca grupa odwiedzających krajowych mieści się w przedziale wiekowym 20-29 lata i stanowi $\approx 35\%$ badanych. W kolejnej grupie wiekowej 30-41 lat odsetek odwiedzających z kraju stanowił $\approx 31\%$. Podobne zjawisko obserwujemy u odwiedzających z zagranicy w przedziale wiekowym 20-29 lata ($\approx 35\%$ badanych), a w grupie wiekowej 30-41 lat odsetek odwiedzających z kraju stanowił $\approx 33\%$ i był większy od analogicznej grupy odwiedzających krajowych o prawie 4%. Podkreślić należy, że młodzież (pomiędzy 16, a 19 rokiem życia) ogółem tak krajowa jak i zagraniczna stanowi $\approx 7\%$ wskazań osób frekwentujących Kraków w celu turystycznym.

Płeć

Dokonując podziału badanych ze względu na płeć, można zauważyć, że w 2019 roku podobnie jak w roku poprzednim wśród odwiedzających tak krajowych przeważają kobiety odwrotne zjawisko obserwujemy analizując odwiedzających zagranicznych gdzie od lat dominuje w przyjazdach do Krakowa płeć męska. Jednak w dalszym ciągu w ogólnej strukturze przyjazdowego ruchu turystycznego do Krakowa utrzymuje się wyraźna przewaga kobiet.

Wykształcenie

Odwiedzający tak krajowi jak i zagraniczni deklarując swoje wykształcenie, wskazywali najczęściej poziom wykształcenia jako wyższy (ogółem 18-19 $\approx 57\%$). Zanotowano spadek w 2019 roku w stosunku do roku 2018 w grupie wszystkich respondentów z wykształceniem wyższym o $\approx - 7\%$. Również różnica z dwóch lat 2018-2019 w układzie kraj - zagranica jest istotna, bo rzędu $\approx 11\%$ na korzyść odwiedzających zagranicznych. Odwiedzających z wykształceniem średnim ogółem było natomiast ponad 40%. W 2019 roku zanotowano wzrost udziałów odwiedzających deklarujących średnie wykształcenie z 37% w 2018 roku do

45% w roku 2019. Znikomy odsetek respondentów w obu analizowanych grupach deklaruwał wykształcenie podstawowe.

Status materialny odwiedzających

Można przyjąć, że poziom wykształcenia odwiedzających tak krajowych jak i zagranicznych pozostaje w związku z deklarowaną sytuacją finansową respondentów. Ponad 60% (62%) badanych ogółem uznało swój status majątkowy za dobry, a prawie 19% za bardzo dobry. Ta różnica w ocenie swoich możliwości finansowych potwierdza założenia, że goście odwiedzający Kraków należą do grupy osób dobrze zarabiających i reprezentują tak zwaną klasę średnią. Około 17% respondentów ogółem za dwa lata (18-19) oceniło swoją sytuację finansową na poziomie średnim i niespełna 1,1% jako złą lub bardzo złą.

Charakter podróży (z przyjaciółmi, grupowo, z rodziną, samotnie)

Odwiedzający tak krajowi jak i zagraniczni podróż do Krakowa w latach 2018 i 2019 najczęściej odbywali w gronie przyjaciół (ogółem $\approx 39\%$, kraj $\approx 35\%$, zagranica $\approx 42\%$), z rodziną (ogółem $\approx 33\%$, kraj $\approx 36\%$, zagranica $\approx 31\%$). Podróż indywidualna i grupowa osiągnęła wynik bardzo zbliżony. Podróż indywidualna (ogółem $\approx 13\%$, kraj $\approx 16\%$, zagranica $\approx 10\%$). Podróż grupowa (ogółem $\approx 12\%$, kraj $\approx 10\%$, zagranica $\approx 14\%$).

3.3. Istotne cele przyjazdu osób odwiedzających Kraków

Odwiedzający zagraniczni w głównej mierze (36,6% wynik sumy wskazań z lat 2018 i 2019) przyjeżdżają do Krakowa zwiedzać zabytki. W następnej kolejności deklarują chęć wypoczynku (21,2% wynik sumy wskazań z lat 2018 i 2019). Zjawisko podobne ale o mniejszym natężeniu obserwuje się u odwiedzających krajowych. Na pierwszym miejscu plasuje się również zwiedzanie zabytków (19% - wynik sumy wskazań z lat 2018 i 2019) a wypoczynek zajmuje miejsce drugie z wynikiem łącznym z lat 2018 i 2019 – 14,2%. Na trzecim miejscu plasuje się tak dla mieszkańców kraju z wynikiem $\approx 9\%$ odwiedzanie krewnych i tranzyt, a u obcokrajowców rozrywka i biznes z wynikiem łącznym za lata 2018-2019 7% struktury celów przyjazdu.

Tabela 3.3.1. Tabela 4.A. Cele główne przyjazdu – udziały % w wyróżnionych grupach respondentów wg lat (18;19) oraz wg kraju pochodzenia (PL;ZG)

Cel główny	PL 18	PL 19	ZG 18	ZG 19	PL(18+19)	ZG(18+19)	18 (PL+ZG)	19(PL+ZG)	OGÓLEM
Zabytki	16,4%	23,2%	36,2%	37,2%	19,2%	36,6%	27,9%	30,6%	28,7%
Wypoczynek	12,7%	16,6%	21,6%	20,4%	14,2%	21,2%	17,8%	18,6%	18,0%
Tranzyt	10,5%	8,3%	5,0%	5,1%	9,7%	5,0%	7,3%	6,7%	7,1%
Biznes	7,6%	4,5%	6,7%	7,7%	6,4%	7,0%	7,1%	6,1%	6,8%
Krewni	8,4%	10,1%	4,2%	3,7%	9,0%	4,0%	6,0%	6,8%	6,2%
Rozrywka	3,4%	7,6%	5,6%	10,0%	4,9%	7,0%	4,6%	8,8%	6,1%
Znajomi	6,5%	7,6%	3,7%	2,4%	6,9%	3,3%	4,9%	4,9%	4,9%
Religia	7,0%	1,2%	2,0%	0,3%	4,8%	1,5%	4,1%	0,7%	3,0%
Edukacja	3,7%	1,8%	3,0%	2,5%	3,0%	2,8%	3,3%	2,2%	2,9%
Inne	2,8%	4,7%	1,2%	1,7%	3,5%	1,4%	1,9%	3,1%	2,3%
Wydarzenia	3,2%	2,5%	2,0%	0,8%	2,9%	1,6%	2,5%	1,6%	2,2%
Konferencje	1,8%	2,0%	1,6%	2,7%	1,9%	2,0%	1,7%	2,3%	1,9%
Zakupy	3,3%	3,4%	0,9%	0,2%	3,3%	0,7%	1,9%	1,8%	1,9%
Szkolenie	3,0%	1,9%	1,3%	1,2%	2,6%	1,3%	2,0%	1,5%	1,9%
Zdrowie	4,5%	1,1%	0,4%	0,1%	3,2%	0,3%	2,1%	0,6%	1,6%
Ojcowizna	0,9%	1,1%	0,9%	1,4%	1,0%	1,1%	0,9%	1,3%	1,0%
Impreza	1,2%	0,7%	0,9%	0,4%	1,0%	0,7%	1,0%	0,5%	0,8%
Turyst. aktywna	0,8%	0,3%	1,1%	0,5%	0,6%	0,9%	1,0%	0,4%	0,8%
Integracja z firmą	1,3%	0,6%	0,5%	0,7%	1,0%	0,5%	0,8%	0,6%	0,8%
Odnowa	0,3%	0,6%	0,4%	0,3%	0,4%	0,3%	0,4%	0,5%	0,4%
Sport	0,6%	0,1%	0,3%	0,1%	0,4%	0,2%	0,4%	0,1%	0,3%
Przyroda	0,1%	0,0%	0,5%	0,1%	0,1%	0,4%	0,4%	0,0%	0,3%
Erasmus	0,0%	0,0%	0,0%	0,5%	0,0%	0,2%	0,0%	0,3%	0,1%
Usługa med.	0,0%	0,1%	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%
Ogółem	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%

Źródło: Opracowanie własne zespołu naukowego: prof. dr hab. Tadeusz Grabiński, dr Krzysztof Borkowski, prof. UEK dr hab. Renata Seweryn, mgr Leszek Mazanek, dr Ewa Grabińska, dr hab. Lucyna Rotter

Tabela 3.3.2. Tabela 4.B. Cele główne przyjazdu – różnice pomiędzy udziałami % w wyróżnionych grupach respondentów wg lat (18;19) oraz wg kraju pochodzenia (PL;ZG)

Cel główny	PL(19-18)	ZG(19-18)	18(ZG-PL)	19(ZG-PL)	(ZG-PL)(18+19)	(19-18)(PL+ZG)
Zabytki	6,8%	0,9%	19,8%	13,9%	17,6%	2,6%
Wypoczynek	3,9%	-1,2%	8,9%	3,8%	7,0%	0,8%
Tranzyt	-2,2%	0,1%	-5,5%	-3,2%	-4,7%	-0,6%
Biznes	-3,1%	1,0%	-0,9%	3,2%	0,6%	-1,0%
Krewni	1,7%	-0,5%	-4,2%	-6,4%	-5,0%	0,8%
Rozrywka	4,2%	4,4%	2,2%	2,4%	2,1%	4,2%
Znajomi	1,1%	-1,3%	-2,8%	-5,2%	-3,6%	0,0%
Religia	-5,8%	-1,7%	-5,0%	-0,9%	-3,3%	-3,4%
Edukacja	-1,9%	-0,5%	-0,7%	0,7%	-0,2%	-1,1%
Inne	1,9%	0,5%	-1,6%	-3,0%	-2,1%	1,2%
Wydarzenia	-0,7%	-1,2%	-1,2%	-1,7%	-1,3%	-0,9%
Konferencje	0,2%	1,1%	-0,2%	0,7%	0,1%	0,6%
Zakupy	0,1%	-0,7%	-2,4%	-3,2%	-2,6%	-0,1%
Szkolenie	-1,1%	-0,1%	-1,7%	-0,7%	-1,3%	-0,5%
Zdrowie	-3,4%	-0,3%	-4,1%	-1,0%	-2,9%	-1,5%
Ojcowizna	0,2%	0,5%	0,0%	0,3%	0,1%	0,4%
Impreza	-0,5%	-0,5%	-0,3%	-0,3%	-0,3%	-0,5%
Turyst. aktywna	-0,5%	-0,6%	0,3%	0,2%	0,3%	-0,6%
Integracja z firmą	-0,7%	0,2%	-0,8%	0,1%	-0,5%	-0,2%
Odnowa	0,3%	-0,1%	0,1%	-0,3%	-0,1%	0,1%
Sport	-0,5%	-0,2%	-0,3%	0,0%	-0,2%	-0,3%
Przyroda	-0,1%	-0,4%	0,4%	0,1%	0,3%	-0,4%
Erasmus	0,0%	0,5%	0,0%	0,5%	0,2%	0,3%
Usługa med.	0,1%	0,0%	0,0%	-0,1%	0,0%	0,0%
Ogółem	0,0%	-0,1%	0,0%	-0,1%	0,2%	-0,1%

Źródło: Opracowanie własne zespołu naukowego: prof. dr hab. Tadeusz Grabiński, dr Krzysztof Borkowski, prof. UEK dr hab. Renata Seweryn, mgr Leszek Mazanek, dr Ewa Grabińska, dr hab. Lucyna Rotter

RUCH TURYSTYCZNY W KRAKOWIE W 2019 ROKU

Tabela 3.3.3. Tabela 4.C. Cele główne przyjazdu – różnice pomiędzy udziałami % w wyróżnionych grupach respondentów wg lat (18;19) oraz wg kraju pochodzenia (PL;ZG) a udziałami % ogółem (18+19)(PL+ZG)

Cel główny	PL 18	PL 19	ZG 18	ZG 19	PL(18+19)	ZG(18+19)	18 (PL+ZG)	19(PL+ZG)
Zabytki	-12,3%	-5,5%	7,5%	8,4%	-9,8%	7,8%	-0,9%	1,7%
Wypoczynek	-5,4%	-1,5%	3,5%	2,3%	-3,9%	3,1%	-0,3%	0,5%
Tranzyt	3,4%	1,3%	-2,1%	-2,0%	2,6%	-2,1%	0,2%	-0,4%
Biznes	0,8%	-2,3%	-0,1%	0,9%	-0,4%	0,2%	0,3%	-0,7%
Krewni	2,2%	3,9%	-2,0%	-2,5%	2,8%	-2,2%	-0,2%	0,6%
Rozrywka	-2,7%	1,5%	-0,5%	3,9%	-1,2%	0,9%	-1,5%	2,7%
Znajomi	1,6%	2,7%	-1,2%	-2,5%	2,0%	-1,6%	0,0%	0,0%
Religia	4,0%	-1,8%	-1,0%	-2,7%	1,8%	-1,5%	1,1%	-2,3%
Edukacja	0,8%	-1,1%	0,1%	-0,4%	0,1%	-0,1%	0,4%	-0,8%
Inne	0,5%	2,4%	-1,1%	-0,6%	1,2%	-0,9%	-0,4%	0,8%
Wydarzenia	1,0%	0,3%	-0,2%	-1,4%	0,7%	-0,6%	0,3%	-0,6%
Konferencje	-0,1%	0,1%	-0,3%	0,8%	0,0%	0,1%	-0,2%	0,5%
Zakupy	1,4%	1,5%	-1,0%	-1,7%	1,4%	-1,2%	0,0%	-0,1%
Szkolenie	1,1%	0,0%	-0,6%	-0,7%	0,7%	-0,6%	0,1%	-0,4%
Zdrowie	2,9%	-0,5%	-1,2%	-1,5%	1,6%	-1,3%	0,5%	-1,0%
Ojcowizna	-0,1%	0,1%	-0,1%	0,4%	0,0%	0,1%	-0,1%	0,3%
Impreza	0,4%	-0,1%	0,1%	-0,4%	0,2%	-0,1%	0,2%	-0,3%
Turyst. aktywna	0,0%	-0,5%	0,3%	-0,3%	-0,2%	0,1%	0,2%	-0,4%
Integracja z firmą	0,5%	-0,2%	-0,3%	-0,1%	0,2%	-0,3%	0,0%	-0,2%
Odnowa	-0,1%	0,2%	0,0%	-0,1%	0,0%	-0,1%	0,0%	0,1%
Sport	0,3%	-0,2%	0,0%	-0,2%	0,1%	-0,1%	0,1%	-0,2%
Przyroda	-0,2%	-0,3%	0,2%	-0,2%	-0,2%	0,1%	0,1%	-0,3%
Erasmus	-0,1%	-0,1%	-0,1%	0,4%	-0,1%	0,1%	-0,1%	0,2%
Usługa med.	0,0%	0,1%	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%
Ogółem	-0,1%	0,0%	-0,1%	-0,2%	-0,4%	-0,2%	-0,2%	-0,3%

Źródło: Opracowanie własne zespołu naukowego: prof. dr hab. Tadeusz Grabiński, dr Krzysztof Borkowski, prof. UEK dr hab. Renata Seweryn, mgr Leszek Mazanek, dr Ewa Grabińska, dr hab. Lucyna Rotter

Rozdział 4. Oferta turystyczna Krakowa

4.1. Wprowadzenie

Głównym elementem wzbudzającym zainteresowanie podróżnych jest oferta miejsca odwiedzanego. Na ofertę turystyczną Krakowa składają się zarówno wymierne usługi świadczone turystom, jak również niewymierne w odbiorze i odczuciu elementy takie jak: życzliwość mieszkańców, gościnność, odczuwana jakość powietrza czy wrażenia wywołane podróżą i pobytem w konkretnym miejscu lub całym regionie. Zaproponowane do oceny wybrane elementy składające się na ofertę turystyczną regionu z subiektywnej oceny odwiedzających stwarzają możliwość stworzenia kompleksowego obrazu produktu turystycznego, jaki stanowi Kraków.

Odwiedzający Kraków w 2019 roku, jak w badaniach prowadzonych w 2018 roku, mieli również możliwość wyrażenia swojej opinii na temat wysokości cen w stosunku do jakości świadczonych usług, korzystając z trzystopniowej skali ocen: ceny niskie, odpowiednie, wysokie.

W rozdziale przedstawiono także ocenę poziomu bezpieczeństwa podczas pobytu i poziom satysfakcji z pobytu, a także opinię dotyczącą preferowanych przez odwiedzających atrakcji turystycznych Krakowa.

4.2. Ocena oferty turystycznej

Tabela 4.2.1. Tabela 6.2.A. Ocena oferty turystycznej Krakowa w 2019 dokonana przez turystów odwiedzających miasto – udziały % w wyróżnionych grupach respondentów wg lat (18;19) oraz wg kraju pochodzenia (PL;ZG)

Ocena oferty	PL (18+19)	PL 18	PL 19	ZG (18+19)	ZG 18	ZG 19	OGÓLEM
1. Atmosfera	4,60	4,59	4,62	4,54	4,58	4,46	4,57
15. e-Płatności	4,60	4,65	4,52	4,52	4,53	4,52	4,56
20. Przewodnicy	4,45	4,34	4,57	4,51	4,50	4,54	4,49
9. Gościnność	4,50	4,48	4,54	4,45	4,44	4,46	4,47
22. Życzliwość	4,50	4,50	4,50	4,44	4,45	4,41	4,47
26. Niepełnosprawni	4,46		4,46	4,46		4,46	4,46
21. Kuchnia	4,48		4,48	4,43		4,43	4,45
12. Informacje	4,50	4,41	4,62	4,41	4,36	4,52	4,45
13. Obsługa	4,47	4,39	4,59	4,42	4,39	4,50	4,44
10. Imprezy	4,48	4,47	4,50	4,41	4,37	4,47	4,44
14. Wystrój lokali	4,46		4,46	4,42		4,42	4,44
2. Noclegi	4,43	4,39	4,49	4,44	4,44	4,45	4,44
11. Kultura	4,46	4,44	4,49	4,41	4,38	4,44	4,43
27. Lotnisko	4,30		4,30	4,48		4,48	4,43
28. Dworzec kolejowy	4,43		4,43	4,42		4,42	4,42
17. Dyskoteki	4,42	4,39	4,47	4,40	4,39	4,42	4,41
29. Dworzec autobus	4,34		4,34	4,44		4,44	4,39
23. Atrakcje nocy	4,38		4,38	4,38		4,38	4,38
16. Oznakowanie	4,41	4,35	4,51	4,32	4,28	4,40	4,36
6. Bankomaty	4,34	4,26	4,52	4,36	4,32	4,46	4,35
8. Gastronomia	4,35	4,30	4,44	4,35	4,37	4,32	4,35
19. Transport	4,32	4,25	4,46	4,35	4,32	4,43	4,34
30. Średnia	4,38	4,32	4,44	4,30	4,30	4,30	4,34
3. Bezpieczeństwo	4,29	4,28	4,32	4,32	4,33	4,31	4,31
24. Taxi	4,31		4,31	4,30		4,30	4,31
5. Dojazd	4,26	4,17	4,44	4,33	4,28	4,44	4,30
25. Powietrze	4,18		4,18	4,37		4,37	4,27
7. Internet	4,22	4,16	4,34	4,23	4,18	4,34	4,23
4 Czystość	4,12	4,05	4,24	4,23	4,22	4,27	4,18
18. Toalety	3,88	3,75	4,09	3,97	3,87	4,17	3,93

Tabela 4.2.2. Tabela 6.2.B Ocena oferty turystycznej Krakowa w 2019 dokonana przez turystów odwiedzających miasto podróży – różnice pomiędzy udziałami % w wyróżnionych grupach respondentów wg lat (18;19) oraz wg kraju pochodzenia (PL;ZG)

Ocena oferty	PL(19-18)	ZG(19-18)	18(ZG-PL)	19(ZG-PL)	(ZG-PL)(18+19)
1. Atmosfera	0,03	-0,12	-0,01	-0,16	-0,06
15. e-Płatności	-0,12	-0,01	-0,12	0,00	-0,07
20. Przewodnicy	0,24	0,03	0,17	-0,04	0,07
9. Gościnność	0,06	0,02	-0,04	-0,08	-0,05
22. Życzliwość	0,00	-0,04	-0,05	-0,09	-0,07
26. Niepełnosprawni				0,00	0,00
21. Kuchnia				-0,05	-0,05
12. Informacje	0,21	0,16	-0,05	-0,10	-0,09
13. Obsługa	0,20	0,11	0,00	-0,09	-0,05
10. Imprezy	0,03	0,10	-0,10	-0,03	-0,07
14. Wystrój lokali				-0,04	-0,04
2. Noclegi	0,10	0,01	0,05	-0,04	0,02
11. Kultura	0,05	0,06	-0,05	-0,04	-0,05
27. Lotnisko				0,18	0,18

RUCH TURYSTYCZNY W KRAKOWIE W 2019 ROKU

Ocena oferty	PL(19-18)	ZG(19-18)	18(ZG-PL)	19(ZG-PL)	(ZG-PL)(18+19)
28. Dworzec kolejowy				-0,01	-0,01
17. Dyskoteki	0,07	0,02	0,00	-0,05	-0,02
29. Dworzec autobus				0,09	0,09
23. Atrakcje nocy				0,00	0,00
16. Oznakowanie	0,17	0,11	-0,06	-0,12	-0,09
6. Bankomaty	0,26	0,14	0,06	-0,06	0,02
8. Gastronomia	0,13	-0,04	0,06	-0,11	0,00
19. Transport	0,21	0,11	0,07	-0,02	0,03
30. Średnia	0,12	0,00	-0,02	-0,14	-0,08
3. Bezpieczeństwo	0,04	-0,02	0,05	-0,01	0,03
24. Taxi				-0,01	-0,01
5. Dojazd	0,27	0,16	0,12	0,00	0,07
25. Powietrze				0,19	0,19
7. Internet	0,19	0,16	0,03	0,00	0,01
4 Czystość	0,20	0,05	0,17	0,02	0,12
18. Toalety	0,34	0,30	0,12	0,08	0,09

Tabela 4.2.3. Tabela 6.2.C. Ocena oferty turystycznej Krakowa w 2019 dokonana przez turystów odwiedzających miasto – różnice pomiędzy udziałami % w wyróżnionych grupach respondentów wg lat (18;19) oraz wg kraju pochodzenia (PL;ZG) a udziałami % ogółem (18+19)(PL+ZG)

Ocena oferty	PL (18+19)	PL 18	PL 19	ZG (18+19)	ZG 18	ZG 19
1. Atmosfera	0,03	0,02	0,05	-0,03	0,01	-0,11
15. e-Płatności	0,04	0,09	-0,03	-0,03	-0,03	-0,04
20. Przewodnicy	-0,04	-0,15	0,08	0,02	0,01	0,04
9. Gościnność	0,03	0,01	0,07	-0,02	-0,03	-0,01
22. Życzliwość	0,04	0,04	0,04	-0,03	-0,02	-0,06
26. Niepełnosprawni	0,00		0,00	0,00		0,00
21. Kuchnia	0,02		0,02	-0,02		-0,02
12. Informacje	0,05	-0,04	0,17	-0,04	-0,09	0,07
13. Obsługa	0,03	-0,05	0,15	-0,02	-0,05	0,06
10. Imprezy	0,04	0,03	0,06	-0,03	-0,07	0,03
14. Wystrój lokali	0,02		0,02	-0,02		-0,02
2. Noclegi	-0,01	-0,05	0,05	0,01	0,00	0,01
11. Kultura	0,03	0,01	0,06	-0,02	-0,05	0,01
27. Lotnisko	-0,13		-0,13	0,05		0,05
28. Dworzec kolejowy	0,00		0,00	-0,01		-0,01
17. Dyskoteki	0,01	-0,02	0,06	-0,01	-0,02	0,01
29. Dworzec autobus	-0,04		-0,04	0,05		0,05
23. Atrakcje nocy	0,00		0,00	0,00		0,00
16. Oznakowanie	0,05	-0,01	0,15	-0,04	-0,08	0,04
6. Bankomaty	-0,01	-0,09	0,17	0,01	-0,03	0,11
8. Gastronomia	0,00	-0,05	0,08	0,00	0,01	-0,03
19. Transport	-0,02	-0,09	0,12	0,01	-0,02	0,09
30. Średnia	0,04	-0,02	0,10	-0,04	-0,04	-0,04
3. Bezpieczeństwo	-0,02	-0,03	0,01	0,01	0,02	0,00
24. Taxi	0,01		0,01	0,00		0,00
5. Dojazd	-0,04	-0,13	0,14	0,03	-0,01	0,14
25. Powietrze	-0,09		-0,09	0,09		0,09
7. Internet	-0,01	-0,07	0,11	0,00	-0,05	0,11
4 Czystość	-0,06	-0,13	0,07	0,05	0,04	0,09
18. Toalety	-0,05	-0,18	0,16	0,04	-0,06	0,24

4.3. Ocena jakości usług i poziomu cen

Tabela 4.3.1. Tabela 6.3.A. Ocena wysokości cen w stosunku do jakości świadczonych usług dokonana przez turystów odwiedzających miasto Kraków w 2019 roku – udziały % w wyróżnionych grupach respondentów wg lat (18;19) oraz wg kraju pochodzenia (PL;ZG)

Noclegi	PL 18	PL 19	ZG 18	ZG 19	PL(18+19)	ZG(18+19)	18 (PL+ZG)	19(PL+ZG)	OGÓŁEM
1 ceny wysokie	34,0%	19,1%	6,0%	4,4%	28,0%	5,5%	15,4%	10,5%	13,7%
2 odpowiednie	59,6%	70,3%	71,6%	65,9%	63,9%	69,8%	67,6%	67,8%	67,7%
3 ceny niskie	6,4%	10,6%	22,4%	29,7%	8,1%	24,7%	17,0%	21,8%	18,7%
Ogółem	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	100,1%	100,1%
%1 - %3	27,6%	8,5%	-16,4%	-25,3%	19,9%	-19,2%	-1,6%	-11,3%	-5,0%

Gastronomia	PL 18	PL 19	ZG 18	ZG 19	PL(18+19)	ZG(18+19)	18 (PL+ZG)	19(PL+ZG)	OGÓŁEM
1 ceny wysokie	31,2%	22,7%	6,8%	5,8%	28,3%	6,5%	17,5%	14,0%	16,3%
2 odpowiednie	61,7%	62,6%	63,0%	53,9%	62,0%	60,2%	62,4%	58,1%	61,0%
3 ceny niskie	7,0%	14,7%	30,2%	40,3%	9,7%	33,4%	20,0%	28,0%	22,7%
Ogółem	99,9%	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	100,1%	99,9%	100,1%	100,0%
%1 - %3	24,2%	8,0%	-23,4%	-34,5%	18,6%	-26,9%	-2,5%	-14,0%	-6,4%

Teatr, kino	PL 18	PL 19	ZG 18	ZG 19	PL(18+19)	ZG(18+19)	18 (PL+ZG)	19(PL+ZG)	OGÓŁEM
1 ceny wysokie	27,9%	19,8%	8,4%	8,1%	24,6%	8,3%	19,6%	14,9%	17,7%
2 odpowiednie	64,7%	64,2%	56,8%	58,3%	64,5%	57,4%	61,3%	61,8%	61,5%
3 ceny niskie	7,3%	16,0%	34,9%	33,6%	10,9%	34,3%	19,0%	23,3%	20,8%
Ogółem	99,9%	100,0%	100,1%	100,0%	100,0%	100,0%	99,9%	100,0%	100,0%
%1 - %3	20,6%	3,8%	-26,5%	-25,5%	13,7%	-26,0%	0,6%	-8,4%	-3,1%

Przewodnicy	PL 18	PL 19	ZG 18	ZG 19	PL(18+19)	ZG(18+19)	18 (PL+ZG)	19(PL+ZG)	OGÓŁEM
1 ceny wysokie	24,1%	14,1%	7,4%	6,0%	19,4%	6,9%	12,8%	9,7%	11,6%
2 odpowiednie	68,4%	66,3%	67,6%	57,7%	67,4%	64,3%	67,9%	61,6%	65,5%
3 ceny niskie	7,5%	19,6%	25,0%	36,3%	13,1%	28,8%	19,4%	28,7%	23,0%
Ogółem	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	99,9%	100,0%	100,1%	100,0%	100,1%
%1 - %3	16,6%	-5,5%	-17,6%	-30,3%	6,3%	-21,9%	-6,6%	-19,0%	-11,4%

Transport	PL 18	PL 19	ZG 18	ZG 19	PL(18+19)	ZG(18+19)	18 (PL+ZG)	19(PL+ZG)	OGÓŁEM
1 ceny wysokie	14,5%	11,1%	4,5%	4,7%	13,2%	4,6%	8,6%	7,8%	8,3%
2 odpowiednie	68,4%	58,8%	55,9%	49,5%	64,8%	53,9%	61,1%	53,9%	58,7%
3 ceny niskie	17,1%	30,1%	39,5%	45,8%	21,9%	41,5%	30,3%	38,3%	33,0%
Ogółem	100,0%	100,0%	99,9%	100,0%	99,9%	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%
%1 - %3	-2,6%	-19,0%	-35,0%	-41,1%	-8,7%	-36,9%	-21,7%	-30,5%	-24,7%

Muzea	PL 18	PL 19	ZG 18	ZG 19	PL(18+19)	ZG(18+19)	18 (PL+ZG)	19(PL+ZG)	OGÓŁEM
1 ceny wysokie	10,3%	11,8%	4,9%	6,0%	10,8%	5,2%	7,1%	8,8%	7,7%
2 odpowiednie	77,4%	61,4%	66,6%	54,7%	71,4%	63,0%	71,0%	58,0%	66,7%
3 ceny niskie	12,3%	26,8%	28,5%	39,3%	17,7%	31,8%	21,9%	33,2%	25,7%
Ogółem	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	99,9%	100,0%	100,0%	100,0%	100,1%
%1 - %3	-2,0%	-15,0%	-23,6%	-33,3%	-6,9%	-26,6%	-14,8%	-24,4%	-18,0%

RUCH TURYSTYCZNY W KRAKOWIE W 2019 ROKU

Imprezy	PL 18	PL 19	ZG 18	ZG 19	PL(18+19)	ZG(18+19)	18 (PL+ZG)	19(PL+ZG)	OGÓŁEM
1 ceny wysokie	22,4%	23,0%	5,9%	5,9%	22,7%	5,9%	13,8%	14,7%	14,2%
2 odpowiednie	68,0%	58,7%	69,4%	52,9%	63,9%	62,7%	68,7%	55,9%	63,3%
3 ceny niskie	9,7%	18,3%	24,7%	41,2%	13,4%	31,3%	17,5%	29,5%	22,5%
Ogółem	100,1%	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	99,9%	100,0%	100,1%	100,0%
%1 - %3	12,7%	4,7%	-18,8%	-35,3%	9,3%	-25,4%	-3,7%	-14,8%	-8,3%

Sport	PL 18	PL 19	ZG 18	ZG 19	PL(18+19)	ZG(18+19)	18 (PL+ZG)	19(PL+ZG)	OGÓŁEM
1 ceny wysokie	30,6%	30,3%	7,7%	6,9%	30,5%	7,3%	19,6%	18,9%	19,2%
2 odpowiednie	59,2%	53,8%	61,7%	54,0%	56,6%	58,0%	60,4%	53,9%	57,3%
3 ceny niskie	10,2%	15,9%	30,6%	39,1%	12,9%	34,7%	20,0%	27,2%	23,5%
Ogółem	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%
%1 - %3	20,4%	14,4%	-22,9%	-32,2%	17,6%	-27,4%	-0,4%	-8,3%	-4,3%

Disco	PL 18	PL 19	ZG 18	ZG 19	PL(18+19)	ZG(18+19)	18 (PL+ZG)	19(PL+ZG)	OGÓŁEM
1 ceny wysokie	33,6%	38,0%	7,4%	9,2%	35,5%	8,1%	18,1%	22,7%	19,9%
2 odpowiednie	54,6%	48,6%	60,2%	55,3%	52,1%	58,4%	57,9%	52,2%	55,7%
3 ceny niskie	11,8%	13,4%	32,4%	35,4%	12,5%	33,5%	24,0%	25,1%	24,5%
Ogółem	100,0%	100,0%	100,0%	99,9%	100,1%	100,0%	100,0%	100,0%	100,1%
%1 - %3	21,8%	24,6%	-25,0%	-26,2%	23,0%	-25,4%	-5,9%	-2,4%	-4,6%

Źródło: Opracowanie własne zespołu naukowego: prof. dr hab. Tadeusz Grabiński, dr Krzysztof Borkowski, prof. UEK dr hab. Renata Seweryn, mgr Leszek Mazanek, dr Ewa Grabińska, dr hab. Lucyna Rotter.

RUCH TURYSTYCZNY W KRAKOWIE W 2019 ROKU

Tabela 4.3.2. Tabel 6.3.B. Ocena wysokości cen w stosunku do jakości świadczonych usług dokonana przez turystów odwiedzających miasto Kraków w 2019 roku podróży – różnice pomiędzy udziałami % w wyróżnionych grupach respondentów wg lat (18;19) oraz wg kraju pochodzenia (PL;ZG)

Noclegi	PL(19-18)	ZG(19-18)	18(ZG-PL)	19(ZG-PL)	(ZG-PL)(18+19)	(19-18)(PL+ZG)
1 ceny wysokie	-14,9%	-1,6%	-28,0%	-14,7%	-22,5%	-4,9%
2 odpowiednie	10,7%	-5,7%	12,0%	-4,4%	5,9%	0,2%
3 ceny niskie	4,2%	7,3%	16,0%	19,1%	16,6%	4,8%
Ogółem	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%	0,1%

Gastronomia	PL(19-18)	ZG(19-18)	18(ZG-PL)	19(ZG-PL)	(ZG-PL)(18+19)	(19-18)(PL+ZG)
1 ceny wysokie	-8,5%	-1,0%	-24,4%	-16,9%	-21,8%	-3,5%
2 odpowiednie	0,9%	-9,1%	1,3%	-8,7%	-1,8%	-4,3%
3 ceny niskie	7,7%	10,1%	23,2%	25,6%	23,7%	8,0%
Ogółem	0,1%	0,0%	0,1%	0,0%	0,1%	0,2%

Teatr, kino	PL(19-18)	ZG(19-18)	18(ZG-PL)	19(ZG-PL)	(ZG-PL)(18+19)	(19-18)(PL+ZG)
1 ceny wysokie	-8,1%	-0,3%	-19,5%	-11,7%	-16,3%	-4,7%
2 odpowiednie	-0,5%	1,5%	-7,9%	-5,9%	-7,1%	0,5%
3 ceny niskie	8,7%	-1,3%	27,6%	17,6%	23,4%	4,3%
Ogółem	0,1%	-0,1%	0,2%	0,0%	0,0%	0,1%

Przewodnicy	PL(19-18)	ZG(19-18)	18(ZG-PL)	19(ZG-PL)	(ZG-PL)(18+19)	(19-18)(PL+ZG)
1 ceny wysokie	-10,0%	-1,4%	-16,7%	-8,1%	-12,5%	-3,1%
2 odpowiednie	-2,1%	-9,9%	-0,8%	-8,6%	-3,1%	-6,3%
3 ceny niskie	12,1%	11,3%	17,5%	16,7%	15,7%	9,3%
Ogółem	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%	0,1%	-0,1%

Transport	PL(19-18)	ZG(19-18)	18(ZG-PL)	19(ZG-PL)	(ZG-PL)(18+19)	(19-18)(PL+ZG)
1 ceny wysokie	-3,4%	0,2%	-10,0%	-6,4%	-8,6%	-0,8%
2 odpowiednie	-9,6%	-6,4%	-12,5%	-9,3%	-10,9%	-7,2%
3 ceny niskie	13,0%	6,3%	22,4%	15,7%	19,6%	8,0%
Ogółem	0,0%	0,1%	-0,1%	0,0%	0,1%	0,0%

Muzea	PL(19-18)	ZG(19-18)	18(ZG-PL)	19(ZG-PL)	(ZG-PL)(18+19)	(19-18)(PL+ZG)
1 ceny wysokie	1,5%	1,1%	-5,4%	-5,8%	-5,6%	1,7%
2 odpowiednie	-16,0%	-11,9%	-10,8%	-6,7%	-8,4%	-13,0%
3 ceny niskie	14,5%	10,8%	16,2%	12,5%	14,1%	11,3%
Ogółem	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%	0,1%	0,0%

RUCH TURYSTYCZNY W KRAKOWIE W 2019 ROKU

Imprezy	PL(19-18)	ZG(19-18)	18(ZG-PL)	19(ZG-PL)	(ZG-PL)(18+19)	(19-18)(PL+ZG)
1 ceny wysokie	0,6%	0,0%	-16,5%	-17,1%	-16,8%	0,9%
2 odpowiednie	-9,3%	-16,5%	1,4%	-5,8%	-1,2%	-12,8%
3 ceny niskie	8,6%	16,5%	15,0%	22,9%	17,9%	12,0%
Ogółem	-0,1%	0,0%	-0,1%	0,0%	-0,1%	0,1%

Sport	PL(19-18)	ZG(19-18)	18(ZG-PL)	19(ZG-PL)	(ZG-PL)(18+19)	(19-18)(PL+ZG)
1 ceny wysokie	-0,3%	-0,8%	-22,9%	-23,4%	-23,2%	-0,7%
2 odpowiednie	-5,4%	-7,7%	2,5%	0,2%	1,4%	-6,5%
3 ceny niskie	5,7%	8,5%	20,4%	23,2%	21,8%	7,2%
Ogółem	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%

Disco	PL(19-18)	ZG(19-18)	18(ZG-PL)	19(ZG-PL)	(ZG-PL)(18+19)	(19-18)(PL+ZG)
1 ceny wysokie	4,4%	1,8%	-26,2%	-28,8%	-27,4%	4,6%
2 odpowiednie	-6,0%	-4,9%	5,6%	6,7%	6,3%	-5,7%
3 ceny niskie	1,6%	3,0%	20,6%	22,0%	21,0%	1,1%
Ogółem	0,0%	-0,1%	0,0%	-0,1%	-0,1%	0,0%

Źródło: Opracowanie własne zespołu naukowego: prof. dr hab. Tadeusz Grabiński, dr Krzysztof Borkowski, prof. UEK dr hab. Renata Seweryn, mgr Leszek Mazanek, dr Ewa Grabińska, dr hab. Lucyna Rotter

RUCH TURYSTYCZNY W KRAKOWIE W 2019 ROKU

Tabela 4.3.3. Tabela 6.3.C. Ocena wysokości cen w stosunku do jakości świadczonych usług dokonana przez turystów odwiedzających miasto Kraków w 2019 roku – różnice pomiędzy udziałami % w wyróżnionych grupach respondentów wg lat (18;19) oraz wg kraju pochodzenia (PL;ZG) a udziałami % ogółem (18+19)(PL+ZG)

Noclegi	PL 18	PL 19	ZG 18	ZG 19	PL(18+19)	ZG(18+19)	18 (PL+ZG)	19(PL+ZG)
1 ceny wysokie	20,3%	5,4%	-7,7%	-9,3%	14,3%	-8,2%	1,7%	-3,2%
2 odpowiednie	-8,1%	2,6%	3,9%	-1,8%	-3,8%	2,1%	-0,1%	0,1%
3 ceny niskie	-12,3%	-8,1%	3,7%	11,0%	-10,6%	6,0%	-1,7%	3,1%
Ogółem	-0,1%	-0,1%	-0,1%	-0,1%	-0,1%	-0,1%	-0,1%	0,0%

Gastronomia	PL 18	PL 19	ZG 18	ZG 19	PL(18+19)	ZG(18+19)	18 (PL+ZG)	19(PL+ZG)
1 ceny wysokie	14,9%	6,4%	-9,5%	-10,5%	12,0%	-9,8%	1,2%	-2,3%
2 odpowiednie	0,7%	1,6%	2,0%	-7,1%	1,0%	-0,8%	1,4%	-2,9%
3 ceny niskie	-15,7%	-8,0%	7,5%	17,6%	-13,0%	10,7%	-2,7%	5,3%
Ogółem	-0,1%	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%	0,1%	-0,1%	0,1%

Teatr, kino	PL 18	PL 19	ZG 18	ZG 19	PL(18+19)	ZG(18+19)	18 (PL+ZG)	19(PL+ZG)
1 ceny wysokie	10,2%	2,1%	-9,3%	-9,6%	6,9%	-9,4%	1,9%	-2,8%
2 odpowiednie	3,2%	2,7%	-4,7%	-3,2%	3,0%	-4,1%	-0,2%	0,3%
3 ceny niskie	-13,5%	-4,8%	14,1%	12,8%	-9,9%	13,5%	-1,8%	2,5%
Ogółem	-0,1%	0,0%	0,1%	0,0%	0,0%	0,0%	-0,1%	0,0%

Przewodnicy	PL 18	PL 19	ZG 18	ZG 19	PL(18+19)	ZG(18+19)	18 (PL+ZG)	19(PL+ZG)
1 ceny wysokie	12,5%	2,5%	-4,2%	-5,6%	7,8%	-4,7%	1,2%	-1,9%
2 odpowiednie	2,9%	0,8%	2,1%	-7,8%	1,9%	-1,2%	2,4%	-3,9%
3 ceny niskie	-15,5%	-3,4%	2,0%	13,3%	-9,9%	5,8%	-3,6%	5,7%
Ogółem	-0,1%	-0,1%	-0,1%	-0,1%	-0,2%	-0,1%	0,0%	-0,1%

Transport	PL 18	PL 19	ZG 18	ZG 19	PL(18+19)	ZG(18+19)	18 (PL+ZG)	19(PL+ZG)
1 ceny wysokie	6,2%	2,8%	-3,8%	-3,6%	4,9%	-3,7%	0,3%	-0,5%
2 odpowiednie	9,7%	0,1%	-2,8%	-9,2%	6,1%	-4,8%	2,4%	-4,8%
3 ceny niskie	-15,9%	-2,9%	6,5%	12,8%	-11,1%	8,5%	-2,7%	5,3%
Ogółem	0,0%	0,0%	-0,1%	0,0%	-0,1%	0,0%	0,0%	0,0%

Muzea	PL 18	PL 19	ZG 18	ZG 19	PL(18+19)	ZG(18+19)	18 (PL+ZG)	19(PL+ZG)
1 ceny wysokie	2,6%	4,1%	-2,8%	-1,7%	3,1%	-2,5%	-0,6%	1,1%
2 odpowiednie	10,7%	-5,3%	-0,1%	-12,0%	4,7%	-3,7%	4,3%	-8,7%
3 ceny niskie	-13,4%	1,1%	2,8%	13,6%	-8,0%	6,1%	-3,8%	7,5%
Ogółem	-0,1%	-0,1%	-0,1%	-0,1%	-0,2%	-0,1%	-0,1%	-0,1%

Imprezy	PL 18	PL 19	ZG 18	ZG 19	PL(18+19)	ZG(18+19)	18 (PL+ZG)	19(PL+ZG)
1 ceny wysokie	8,2%	8,8%	-8,3%	-8,3%	8,5%	-8,3%	-0,4%	0,5%

RUCH TURYSTYCZNY W KRAKOWIE W 2019 ROKU

2 odpowiednie	4,7%	-4,6%	6,1%	-10,4%	0,6%	-0,6%	5,4%	-7,4%
3 ceny niskie	-12,8%	-4,2%	2,2%	18,7%	-9,1%	8,8%	-5,0%	7,0%
Ogółem	0,1%	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%	-0,1%	0,0%	0,1%

Sport	PL 18	PL 19	ZG 18	ZG 19	PL(18+19)	ZG(18+19)	18 (PL+ZG)	19(PL+ZG)
1 ceny wysokie	11,4%	11,1%	-11,5%	-12,3%	11,3%	-11,9%	0,4%	-0,3%
2 odpowiednie	1,9%	-3,5%	4,4%	-3,3%	-0,7%	0,7%	3,1%	-3,4%
3 ceny niskie	-13,3%	-7,6%	7,1%	15,6%	-10,6%	11,2%	-3,5%	3,7%
Ogółem	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%

Disco	PL 18	PL 19	ZG 18	ZG 19	PL(18+19)	ZG(18+19)	18 (PL+ZG)	19(PL+ZG)
1 ceny wysokie	13,7%	18,1%	-12,5%	-10,7%	15,6%	-11,8%	-1,8%	2,8%
2 odpowiednie	-1,1%	-7,1%	4,5%	-0,4%	-3,6%	2,7%	2,2%	-3,5%
3 ceny niskie	-12,7%	-11,1%	7,9%	10,9%	-12,0%	9,0%	-0,5%	0,6%
Ogółem	-0,1%	-0,1%	-0,1%	-0,2%	0,0%	-0,1%	-0,1%	-0,1%

Źródło: Opracowanie własne zespołu naukowego: prof. dr hab. Tadeusz Grabiński, dr Krzysztof Borkowski, prof. UEK dr hab. Renata Seweryn, mgr Leszek Mazanek, dr Ewa Grabińska, dr hab. Lucyna Rotter

Porównanie cen do uzyskiwanej przez odwiedzających, tak krajowych jak i zagranicznych, jakości świadczonych w Krakowie usług wskazuje, co uznano zgodnie w obu grupach respondentów, że w $\approx 70\%$ cena odpowiada jakości otrzymanych świadczeń. Dla obcokrajowców $\approx 25\%$ usług było jakościowo lepszych niż się spodziewali za żadaną przez usługodawcę cenę, co oznacza dla obcokrajowców dużą atrakcyjność cenową Krakowa jako destynacji turystycznej. Odwrotnie jest przy turystach krajowych; wskazania w 2019 roku rozłożyły się symetrycznie po $\approx 14\%$ po stronie drogo (ceny wysokie) i tanio (ceny niskie). Z porównania opinii odwiedzających krajowych z roku 2019 z rokiem 2018 wynika, że wskaźnik cen wysokich spadł w 2019 roku o 4,4%, co może wskazywać na większe możliwości budżetowe mieszkańców kraju w 2019 roku. Można próbować wiązać to z rządowymi programami wsparcia socjalnego, między innymi, rodzin z dziećmi.

4.4. Ocena poziomu bezpieczeństwa przed przyjazdem do Krakowa - NFS

Wskaźnik poziomu lęku bada odczucie, które towarzyszy każdemu odwiedzającemu daną destynację podczas podejmowania decyzji o przyszłej podróży, a generalnie każdej podejmowanej samodzielnie decyzji. Dopiero wówczas, gdy próg lęku zostanie przekroczony, dobrowolnie decydujemy się na podróż opuszczając swoje bezpieczne miejsce stałego przebywania. Dla pomiaru subiektywnych odczuć tego stanu zastosowano 11 stopniową skalę liczbową. Ponieważ badane były osoby odwiedzające Kraków w trakcie faktycznego pobytu z założenia przekroczyły one osobistą barierę lęku przed podróżą i fizycznie pojawiły się w Krakowie. Z założenia, stan 10 na skali oznaczał najwyższy akceptowalny przez podróżnego poziom lęku. Oznacza to, że osoby z pozaskalowym wskazaniem 11 i więcej pozostały w domu. Reszta skali od kolejnych poziomów przez 9 do zera oddaje subiektywne deklaracje respondentów, na jakim poziomie musieli się zmierzyć ze swoimi obawami i lękami podejmując decyzję o swojej podróży. Dla wyliczenia wskaźnika NFS (ang. *Net Fear Score*³), dokonano agregacji poziomów. O obawach i lękach podróżnych świadczy suma wskazań z wartości od „5” do „10” [3 Z OBAWAMI]. W tabelach oznaczeni są kolorem niebieskim, gdzie wartość „5” stanowi punkt centralny skali. Osoby, które zaznaczyły na skali stany 10 do 5 uznano za pełne lęku i obaw. Osoby, które zaznaczyły na skali liczbowej stany 2-4, uznano za neutralne, gdyż wartości skali „2”, „3” i „4” pozostają na poziomie neutralnym i tak je należy traktować (osoby udające się w podróż starają się zabezpieczyć przygotowując się do niej, a to oznacza analizę ewentualnych zagrożeń występujących poza miejscem stałego przebywania). W tabelach oznaczeni są kolorem zielonym. Wartości skali liczbowej „0” i „1” przedstawiają stan całkowitego braku obaw i lęku przed przyjazdem. Oddają one subiektywne odczucia osób, które są w pełni przekonane, że ich wyjazdowi do Krakowa w żadnym momencie nie towarzyszyło uczucie lęku, strachu czy obawy o swoje mienie, zdrowie i życie. W tabelach oznaczeni są kolorem żółtym.

---

³Net Fear Score Wskaźnik Lęku, Obaw, Strachu przed przyjazdem do danej destynacji.

Wskaźnik Net Fear Score dla Krakowa w 2019 roku ogółem 82,6%

Tabela 4.4.1. Subiektywna ocena poziomu bezpieczeństwa w destynacji przed przyjazdem do Krakowa

NFS	0 - 1	2-3-4	5-6-7-8-9-10	NFS
PL	94,8%	2,5%	2,6%	89,5%
Zagr	88,0%	8,1%	3,9%	76,0%
OGÓŁEM	91,3%	5,4%	3,3%	82,6%
	BEZ OBAW	NEUTRALNI	Z OBAWAMI	

Źródło: Opracowanie własne zespołu naukowego: prof. dr hab. Tadeusz Grabiński, dr Krzysztof Borkowski, prof. UEK dr hab. Renata Seweryn, mgr Leszek Mazanek, dr Ewa Grabińska, dr hab. Lucyna Rotter

Sam wskaźnik NFS jest wynikiem prostego równania i otrzymuje się go po odjęciu procenta [3 Z OBAWAMI] od procenta [1 BEZ OBAW]. Wynik może być ujemny lub dodatni – w przedziale od -100% (kiedy wszyscy respondenci znajdują się w grupie osób pełnych obaw) do 100% (gdy wszyscy respondenci są ściśle przekonani o swoim bezpieczeństwie). Zakłada się, że wskaźnik dodatni świadczy już o dobrych standardach, a przy wyniku wyższym niż 50% można mówić o sukcesie.

Ogółem wyliczono wskaźnik NFS – 2019 dla Krakowa na poziomie = 82,6%, co oznacza, że odwiedzający na etapie planowania wyjazdu bez większych obaw podejmowali decyzję o podróży do Krakowa. Wskaźnik ten dla odwiedzających krajowych jest o wiele wyższy, bo aż 89,5%, co można tłumaczyć znajomością języka, realiów życia w kraju i regionie, zwyczajów, itp., jak również tym, że część respondentów stanowili mieszkańcy Małopolski. Wskaźnik NFS dla odwiedzających zagranicznych osiągnął poziom 76%, co może być powodem dużej satysfakcji dla mieszkańców Krakowa i gospodarzy miasta. Wynik NFS 76%, szczególnie w grupie obcokrajowców składających się w dużej mierze z osób pierwszy raz odwiedzających miasto i nieznających realiów dnia codziennego w Krakowie, świadczy o głębokim przekonaniu wewnętrznym turysty, że wybrał się na wypoczynek do bezpiecznego, przyjaznego miejsca.

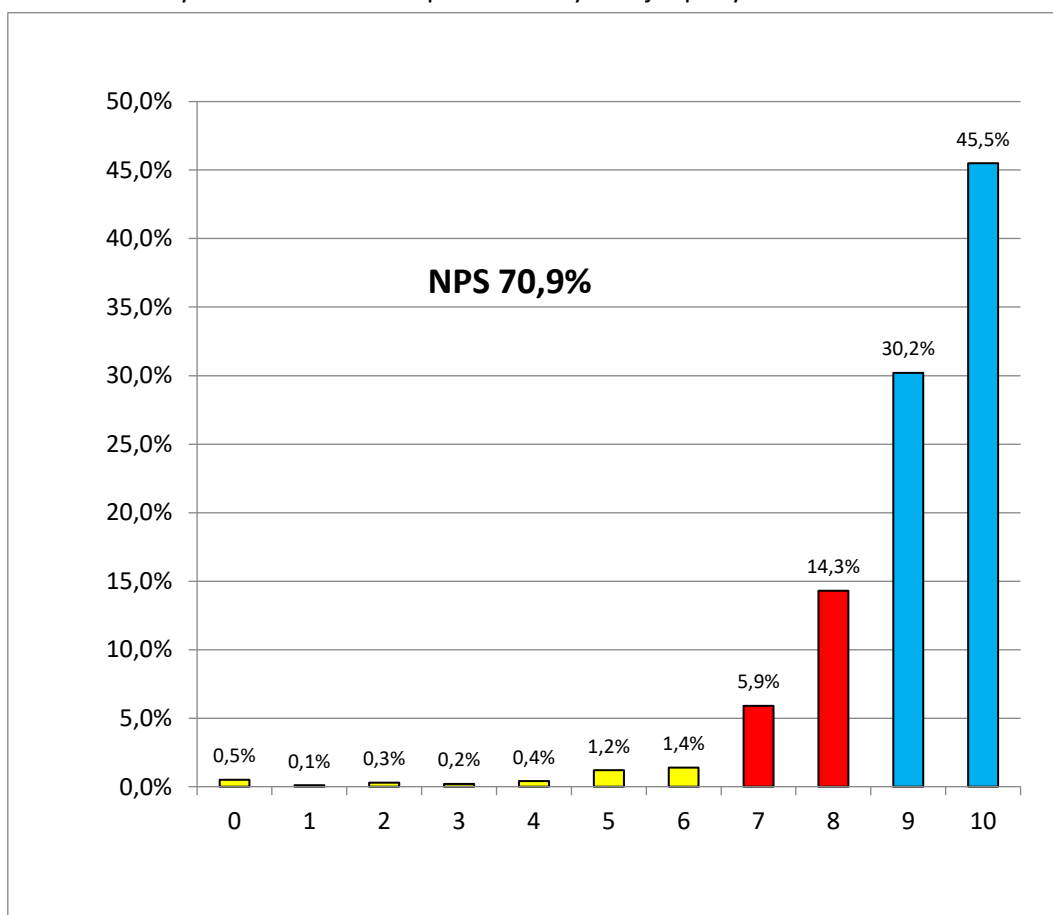
4.5. Ocena poziomu satysfakcji z pobytu w Krakowie – NPS

Obliczono wskaźnik poziomu satysfakcji i lojalności odwiedzających Kraków. Wskaźnik NPS (ang. *Net Promoter Score*)⁴.

Obliczając NPS respondentów dzieli się na trzy grupy:

- **krytyków vel oponentów** (tych, którzy udzielili odpowiedzi w przedziale od 0 do 6) - w tabelach oznaczeni kolorem żółtym
- **pasywnych vel neutralnych** (odpowiadających w przedziale 7-8) - w tabelach oznaczeni kolorem czerwonym
- **promotorów** (osób, które zadeklarowały chęć do wyrażenia swojej pozytywnej opinii oraz rekomendowania firmy / produktu itd. swoim znajomym w przedziale 9-10) - w tabelach oznaczeni kolorem niebieskim.

Rysunek 4.5.1. Ocena poziomu satysfakcji z pobytu w Krakowie

Źródło: Opracowanie własne zespołu naukowego: prof. dr hab. Tadeusz Grabiński, dr Krzysztof Borkowski, prof. UEK dr hab. Renata Seweryn, mgr Leszek Mazanek, dr Ewa Grabińska, dr hab. Lucyna Rotter

⁴ Net Promoter Score (Wskaźnik Orędownictwa Netto)

Tabela 4.5.2. Rekomendacja Krakowa znajomym NPS

NPS			
0	0,5%		
1	0,1%		
2	0,3%		
3	0,2%		
4	0,4%		
5	1,2%		
6	1,4%		
7	5,9%		
8	14,3%		
9	30,2%		
10	45,5%		
NPS	Kraj	Zagr	Ogółem
0 - 6	3,5%	4,8%	4,2%
7 8	16,6%	24,6%	20,7%
9 10	79,8%	70,6%	75,1%
NPS	76,3%	65,7%	70,9%

Źródło: Opracowanie własne zespołu naukowego: prof. dr hab. Tadeusz Grabiński, dr Krzysztof Borkowski, prof. UEK dr hab. Renata Seweryn, mgr Leszek Mazanek, dr Ewa Grabińska, dr hab. Lucyna Rotter

Sam wskaźnik NPS jest wynikiem prostego równania i otrzymuje się go po odjęciu procenta czynnych krytyków od procenta promotorów. Wynik może być ujemny lub dodatni – w przedziale od - 100% (kiedy wszyscy respondenci znajdują się w grupie krytyków) do 100% (gdy wszyscy respondenci są chętni do polecenia firmy / produktu). Zakłada się, że wskaźnik dodatni świadczy już o dobrych standardach, a przy wyniku wyższym niż 50% można mówić o sukcesie.

W analizowanym przypadku OGÓŁEM wskaźnik NPS dla Krakowa w roku 2019 wyniósł 70,9%. Tylko trochę wyższy poziom bo $\approx 76,3\%$ wskaźnik ten osiągnął w grupie odwiedzających krajowych, natomiast w grupie respondentów zagranicznych wyniósł 65,7%. Jest to wymierny sukces Krakowa jako regionu turystycznego i wartość dodana do procesu promocji destynacji, gdyż w sposób niekomercyjny, naturalny, autorski Kraków będzie promowany przez gości miasta w miejscach, do których wrócą/wrócili po podróży. Wiedza ta będzie docierała w ten sposób do miejsc, do których żaden profesjonalista od marketingu terytorialnego dotrzeć nie potrafi, a o wiarygodności przekazu świadczyć będzie autorytet osoby opowiadającej słuchaczom, jak w Krakowie było podczas jego pobytu.

Rozdział 5. Wydatki odwiedzających Kraków i szacunkowe wpływy z turystyki

5.1. Średnie kwoty wydatkowane przez odwiedzających Kraków

Wydatki przed przyjazdem były wyższe u odwiedzających zagranicznych (o 103 zł na osobę) i niższe dla odwiedzających krajowych (o 86 zł), natomiast wydatki podczas pobytu w Krakowie odwrotnie - wyższe u krajowych (o 121 zł) i niższe u zagranicznych (o 132 zł).

Zatem ewidentnie zagraniczni częściej niż rok wcześniej płacili za rezerwacje zakwaterowania, wejściówki do muzeów i innych atrakcji, wycieczki oraz całe pakiety pobytu jeszcze przed przyjazdem (w miejscu zamieszkania).

W analizie wydatków nie brano pod uwagę w ogóle transportu (jeśli ktoś go wpisał, to był pomijany lub odejmowany).

Natomiast odwiedzający krajowi odwrotnie - częściej kupowali, płacili za wszystko będąc już w Krakowie.

W sumie w związku ze wzrostem liczby odwiedzających o 4,1% (w tym zagranicznych o 6,5% i krajowych o 3,4%) i wyższymi mimo wszystko wydatkami krajowych, których w Krakowie jest ponad 3/4 ogółu, wysokość wpływów od wszystkich odwiedzających w 2019 roku okazała się o ponad 1 mld zł (1,05 mld zł) wyższa niż rok wcześniej

Średnie kwoty wydatkowane przez odwiedzających Kraków podczas pobytu były zróżnicowane w zależności od tego, czy gość był Polakiem, czy obcokrajowcem oraz czy spędzał w Krakowie dzień, czy dłużej. I tak goście krajowi przeznaczali średnio na pobyt w Krakowie 509 zł na osobę (o prawie 44% więcej niż rok wcześniej), podczas gdy odwiedzający zagraniczni wydatkowali przed przyjazdem do Krakowa prawie 2-krotnie więcej, tj. średnio 866 zł na osobę (o prawie 10% więcej niż w roku ubiegłym). Ten spektakularny wzrost wydatków Polaków w 2019 roku można próbować wiązać z rządowym programem wsparcia socjalnego Rodzina 500+ dla rodzin z dziećmi.

RUCH TURYSTYCZNY W KRAKOWIE W 2019 ROKU
Tabela 5.1.1. Tabela A Średnie kwoty wydatkowane przez odwiedzających Kraków – w wyróżnionych grupach respondentów wg lat (18;19) oraz wg kraju pochodzenia (PL;ZG)

Wiek	PL 18	PL 19	ZG 18	ZG 19	PL(18+19)	ZG(18+19)	18 (PL+ZG)	19(PL+ZG)	OGÓŁEM
(1) do 19	188	164	377	499	176	432	275	313	293
(2) 20-29	290	487	753	671	383	720	560	582	570
(3) 30-44	305	658	779	1 187	472	945	578	928	731
(4) 45-60	305	504	931	848	397	894	655	689	670
(5) pow.61	274	331	852	844	296	848	561	614	583
Ogółem	288	509	781	866	390	816	565	693	621

Płeć	PL 18	PL 19	ZG 18	ZG 19	PL(18+19)	ZG(18+19)	18 (PL+ZG)	19(PL+ZG)	OGÓŁEM
kobieta	293	480	769	773	381	770	540	620	576
mężczyzna	275	546	792	947	400	857	600	781	679
Ogółem	285	507	781	862	389	815	569	694	624

Wykształcenie	PL 18	PL 19	ZG 18	ZG 19	PL(18+19)	ZG(18+19)	18 (PL+ZG)	19(PL+ZG)	OGÓŁEM
1 wyższe	294	510	829	874	386	847	613	720	657
2 średnie	294	494	738	840	398	786	517	651	583
3 podstawowe	153	541	273	755	322	481	196	618	380
4 inne	306	108	1 101	295	191	998	878	148	637
Ogółem	289	497	796	856	386	822	572	681	621

Status materialny	PL 18	PL 19	ZG 18	ZG 19	PL(18+19)	ZG(18+19)	18 (PL+ZG)	19(PL+ZG)	OGÓŁEM
1 b. dobry	473	1 037	1 001	1 841	778	1 270	808	1 367	1 044
2 dobry	268	381	732	724	323	729	525	565	544
3 średni	220	304	760	603	248	701	497	474	489
4 zły	148	130	375	533	145	400	263	332	274
Ogółem	287	507	788	856	390	817	567	688	621

Charakter podr.	PL 18	PL 19	ZG 18	ZG 19	PL(18+19)	ZG(18+19)	18 (PL+ZG)	19(PL+ZG)	OGÓŁEM
1 nikt	302	358	865	719	316	821	532	524	530
2 grupa zorg.	306	162	531	464	248	500	449	373	415
3 przyjaciele	319	579	771	930	459	838	604	760	677
4 rodzina	251	525	859	964	386	907	568	738	648
5 rodz.i przyj.	214	548	844	1 100	359	937	640	882	734
Ogółem	288	508	781	864	390	816	566	695	623

RUCH TURYSTYCZNY W KRAKOWIE W 2019 ROKU

Org. przyjazdu	PL 18	PL 19	ZG 18	ZG 19	PL(18+19)	ZG(18+19)	18 (PL+ZG)	19(PL+ZG)	OGÓLEM
1 samodzielnie	296	493	775	842	386	804	544	663	596
2 szkoła	120	90	569	343	118	494	470	334	431
3 parafia/kościół	130	143	672	621	132	661	434	447	437
4 biuro podróży	153	293	871	1 170	206	980	800	1 081	903
5 znajomi	337	794	745	1 024	645	857	641	906	776
6 portal internetowy	170	397	1 031	1 207	378	1 167	986	1 082	1 062
7 zakład pracy	346	193	934	491	289	732	627	362	517
8 rodzina	248	594	762	1 086	429	892	540	813	666
9 inna instytucja	113	455	938	534	275	730	413	487	449
Ogółem	288	508	781	865	390	817	566	694	623

Dług. pobytu	PL 18	PL 19	ZG 18	ZG 19	PL(18+19)	ZG(18+19)	18 (PL+ZG)	19(PL+ZG)	OGÓLEM
1 dzień	180	300	253	397	229	309	191	314	241
1 noc	246	327	503	443	278	487	348	360	353
2-3 noce	286	394	634	503	343	588	508	444	481
4-7 nocy	514	827	903	1 012	688	956	817	962	890
8 > nocy	483	884	1 297	1 519	606	1 408	909	1 336	1 090
do 3 godz.	155	475	415	377	283	404	197	464	300
Suma końcowa	286	497	763	864	384	806	553	688	613

Źródło: Opracowanie własne zespołu naukowego: prof. dr hab. Tadeusz Grabiński, dr Krzysztof Borkowski, prof. UEK dr hab. Renata Seweryn, mgr Leszek Mazanek, dr Ewa Grabińska, dr hab. Lucyna Rotter

RUCH TURYSTYCZNY W KRAKOWIE W 2019 ROKU
Tabela 5.1.2. Tabela B Średnie kwoty wydatkowane przez odwiedzających Kraków – różnice pomiędzy udziałami % w wyróżnionych grupach respondentów wg lat (18;19) oraz wg kraju pochodzenia (PL;ZG)

Wiek	PL(19-18)	ZG(19-18)	18(ZG-PL)	19(ZG-PL)	(ZG-PL)(18+19)	(19-18)(PL+ZG)
(1) do 19	-12,8%	32,1%	101,3%	204,8%	145,0%	13,8%
(2) 20-29	67,8%	-11,0%	159,4%	37,6%	87,7%	4,0%
(3) 30-44	116,0%	52,4%	155,8%	80,4%	100,2%	60,4%
(4) 45-60	65,3%	-8,9%	205,4%	68,3%	125,4%	5,2%
(5) pow.61	21,0%	-1,0%	211,6%	154,9%	187,0%	9,6%
Ogółem	76,7%	10,8%	171,2%	70,1%	109,1%	22,6%

Płeć	PL(19-18)	ZG(19-18)	18(ZG-PL)	19(ZG-PL)	(ZG-PL)(18+19)	(19-18)(PL+ZG)
Kobieta	64,2%	0,5%	162,7%	60,9%	102,0%	14,7%
mężczyzna	98,3%	19,6%	187,7%	73,4%	114,4%	30,1%
Ogółem	77,6%	10,4%	173,7%	70,1%	109,7%	21,9%

Wykształcenie	PL(19-18)	ZG(19-18)	18(ZG-PL)	19(ZG-PL)	(ZG-PL)(18+19)	(19-18)(PL+ZG)
1 wyższe	73,3%	5,3%	181,7%	71,2%	119,6%	17,4%
2 średnie	67,8%	13,9%	150,8%	70,2%	97,7%	25,8%
3 podstawowe	254,3%	176,5%	78,8%	39,5%	49,1%	214,5%
4 inne	-64,6%	-73,2%	259,8%	172,7%	421,2%	-83,1%
Ogółem	71,7%	7,5%	175,2%	72,4%	112,6%	19,0%

Status materialny	PL(19-18)	ZG(19-18)	18(ZG-PL)	19(ZG-PL)	(ZG-PL)(18+19)	(19-18)(PL+ZG)
1 b. dobry	119,3%	83,9%	111,7%	77,5%	63,2%	69,1%
2 dobry	41,9%	-1,1%	172,9%	90,2%	125,7%	7,7%
3 średni	38,2%	-20,6%	245,2%	98,3%	182,6%	-4,8%
4 zły	-12,0%	42,0%	154,1%	310,3%	176,4%	25,9%
Ogółem	76,5%	8,7%	174,2%	68,8%	109,7%	21,3%

Charakter podr.	PL(19-18)	ZG(19-18)	18(ZG-PL)	19(ZG-PL)	(ZG-PL)(18+19)	(19-18)(PL+ZG)
1 nikt	18,4%	-16,9%	186,3%	100,8%	159,6%	-1,5%
2 grupa zorg.	-46,9%	-12,5%	73,3%	185,7%	101,1%	-17,0%
3 przyjaciele	81,6%	20,6%	142,1%	60,7%	82,7%	25,8%
4 rodzina	109,5%	12,2%	242,7%	83,6%	134,9%	29,9%
5 rodz.i przyj.	155,5%	30,3%	293,8%	100,9%	160,8%	37,8%
Ogółem	76,6%	10,6%	171,4%	70,0%	109,4%	22,7%

RUCH TURYSTYCZNY W KRAKOWIE W 2019 ROKU

Org. przyjazdu	PL(19-18)	ZG(19-18)	18(ZG-PL)	19(ZG-PL)	(ZG-PL)(18+19)	(19-18)(PL+ZG)
1 samodzielnie	66,7%	8,6%	162,1%	70,7%	108,2%	22,0%
2 szkoła	-25,3%	-39,7%	372,8%	281,5%	317,0%	-29,0%
3 parafia/kościół	9,8%	-7,6%	417,9%	336,1%	399,9%	3,0%
4 biuro podróży	91,7%	34,4%	469,1%	298,8%	376,6%	35,0%
5 znajomi	135,3%	37,4%	120,7%	28,9%	32,9%	41,4%
6 portal internetowy	133,7%	17,1%	506,6%	203,9%	208,4%	9,7%
7 zakład pracy	-44,0%	-47,4%	170,2%	153,8%	153,0%	-42,2%
8 rodzina	139,6%	42,5%	207,3%	82,8%	108,0%	50,7%
9 inna instytucja	301,4%	-43,0%	727,0%	17,4%	165,8%	17,9%
Ogółem	76,4%	10,8%	171,3%	70,4%	109,4%	22,7%

Org. pobytu	PL(19-18)	ZG(19-18)	18(ZG-PL)	19(ZG-PL)	(ZG-PL)(18+19)	(19-18)(PL+ZG)
1 samodzielnie	66,7%	8,6%	162,1%	70,7%	108,2%	22,0%
2 szkoła	-25,3%	-39,7%	372,8%	281,5%	317,0%	-29,0%
3 parafia/kościół	9,8%	-7,6%	417,9%	336,1%	399,9%	3,0%
4 biuro podróży	91,7%	34,4%	469,1%	298,8%	376,6%	35,0%
5 znajomi	135,3%	37,4%	120,7%	28,9%	32,9%	41,4%
6 portal internetowy	133,7%	17,1%	506,6%	203,9%	208,4%	9,7%
7 zakład pracy	-44,0%	-47,4%	170,2%	153,8%	153,0%	-42,2%
8 rodzina	139,6%	42,5%	207,3%	82,8%	108,0%	50,7%
9 inna instytucja	301,4%	-43,0%	727,0%	17,4%	165,8%	17,9%
Ogółem	76,4%	10,8%	171,3%	70,4%	109,4%	22,7%

Dług. pobytu	PL(19-18)	ZG(19-18)	18(ZG-PL)	19(ZG-PL)	(ZG-PL)(18+19)	(19-18)(PL+ZG)
1 dzień	67,0%	56,7%	41,1%	32,4%	35,1%	64,4%
1 noc	32,9%	-12,0%	104,3%	35,3%	75,3%	3,4%
2-3 noce	37,6%	-20,6%	121,2%	27,6%	71,6%	-12,5%
4-7 nocy	61,0%	12,1%	75,7%	22,3%	38,9%	17,7%
8 > nocy	83,3%	17,1%	168,7%	71,7%	132,2%	47,0%
do 3 godz.	206,6%	-9,0%	167,7%	-20,5%	42,6%	135,4%
Suma końcowa	73,7%	13,2%	166,8%	73,9%	109,9%	24,3%

Źródło: Opracowanie własne zespołu naukowego: prof. dr hab. Tadeusz Grabiński, dr Krzysztof Borkowski, prof. UEK dr hab. Renata Seweryn, mgr Leszek Mazanek, dr Ewa Grabińska, dr hab. Lucyna Rotter

RUCH TURYSTYCZNY W KRAKOWIE W 2019 ROKU
Tabela 5.1.3. Tabela C Średnie kwoty wydatkowane przez odwiedzających Kraków– różnice pomiędzy udziałami % w wyróżnionych grupach respondentów wg lat (18;19) oraz wg kraju pochodzenia (PL;ZG) a udziałami % ogółem (18+19)(PL+ZG)

Wiek	PL 18	PL 19	ZG 18	ZG 19	PL(18+19)	ZG(18+19)	18 (PL+ZG)	19(PL+ZG)
(1) do 19	-35,9%	-44,1%	29,0%	70,4%	-39,7%	47,7%	-6,0%	7,0%
(2) 20-29	-49,0%	-14,4%	32,3%	17,8%	-32,7%	26,4%	-1,7%	2,2%
(3) 30-44	-58,3%	-10,0%	6,5%	62,3%	-35,4%	29,3%	-20,9%	26,9%
(4) 45-60	-54,5%	-24,8%	38,9%	26,6%	-40,8%	33,5%	-2,3%	2,8%
(5) pow.61	-53,1%	-43,2%	46,2%	44,8%	-49,3%	45,6%	-3,8%	5,4%
Ogółem	-53,7%	-18,1%	25,7%	39,3%	-37,2%	31,4%	-9,0%	11,5%

Płeć	PL 18	PL 19	ZG 18	ZG 19	PL(18+19)	ZG(18+19)	18 (PL+ZG)	19(PL+ZG)
kobieta	-49,2%	-16,6%	33,4%	34,1%	-33,8%	33,7%	-6,2%	7,6%
mężczyzna	-59,4%	-19,5%	16,8%	39,6%	-41,1%	26,2%	-11,5%	15,1%
Ogółem	-54,3%	-18,8%	25,1%	38,1%	-37,7%	30,6%	-8,9%	11,2%

Wykształcenie	PL 18	PL 19	ZG 18	ZG 19	PL(18+19)	ZG(18+19)	18 (PL+ZG)	19(PL+ZG)
1 wyższe	-55,2%	-22,4%	26,2%	32,9%	-41,3%	28,9%	-6,7%	9,5%
2 średnie	-49,5%	-15,4%	26,5%	44,1%	-31,8%	34,7%	-11,3%	11,6%
3 podstawowe	-59,8%	42,6%	-28,0%	99,0%	-15,0%	26,7%	-48,3%	62,7%
4 inne	-52,0%	-83,0%	72,7%	-53,7%	-70,0%	56,6%	37,7%	-76,7%
Ogółem	-53,4%	-20,0%	28,3%	37,9%	-37,7%	32,4%	-7,8%	9,8%

Status materialny	PL 18	PL 19	ZG 18	ZG 19	PL(18+19)	ZG(18+19)	18 (PL+ZG)	19(PL+ZG)
1 b. dobry	-54,7%	-0,7%	-4,1%	76,4%	-25,5%	21,7%	-22,6%	30,9%
2 dobry	-50,6%	-29,9%	34,7%	33,2%	-40,6%	34,0%	-3,5%	3,9%
3 średni	-55,0%	-37,8%	55,5%	23,4%	-49,3%	43,3%	1,7%	-3,1%
4 zły	-46,1%	-52,6%	36,9%	94,4%	-47,2%	46,0%	-4,0%	20,9%
Ogółem	-53,7%	-18,3%	26,9%	37,9%	-37,3%	31,6%	-8,6%	10,9%

Charakter podr.	PL 18	PL 19	ZG 18	ZG 19	PL(18+19)	ZG(18+19)	18 (PL+ZG)	19(PL+ZG)
1 nikt	-43,0%	-32,5%	63,2%	35,6%	-40,3%	54,9%	0,4%	-1,1%
2 grupa zorg.	-26,2%	-60,8%	28,0%	11,9%	-40,1%	20,4%	8,2%	-10,2%
3 przyjaciele	-53,0%	-14,6%	13,9%	37,3%	-32,3%	23,7%	-10,8%	12,1%
4 rodzina	-61,3%	-19,0%	32,5%	48,7%	-40,5%	39,9%	-12,4%	13,8%
5 rodz.i przyj.	-70,8%	-25,4%	15,0%	49,9%	-51,1%	27,6%	-12,7%	20,2%
Ogółem	-53,8%	-18,4%	25,5%	38,8%	-37,4%	31,1%	-9,1%	11,5%

RUCH TURYSTYCZNY W KRAKOWIE W 2019 ROKU

Org. przyjazdu	PL 18	PL 19	ZG 18	ZG 19	PL(18+19)	ZG(18+19)	18 (PL+ZG)	19(PL+ZG)
1 samodzielnie	-50,4%	-17,3%	30,0%	41,1%	-35,3%	34,7%	-8,9%	11,2%
2 szkoła	-72,0%	-79,1%	32,2%	-20,3%	-72,5%	14,7%	9,1%	-22,5%
3 parafia/kościół	-70,3%	-67,4%	53,9%	42,2%	-69,8%	51,2%	-0,6%	2,4%
4 biuro podróży	-83,1%	-67,5%	-3,6%	29,5%	-77,2%	8,5%	-11,4%	19,7%
5 znajomi	-56,5%	2,3%	-4,0%	31,9%	-16,8%	10,5%	-17,3%	16,8%
6 portal internetowy	-84,0%	-62,6%	-2,9%	13,7%	-64,4%	9,9%	-7,1%	1,9%
7 zakład pracy	-33,2%	-62,6%	80,5%	-5,1%	-44,1%	41,5%	21,2%	-30,0%
8 rodzina	-62,7%	-10,7%	14,5%	63,2%	-35,6%	34,0%	-18,9%	22,2%
9 inna instytucja	-74,8%	1,3%	108,7%	18,9%	-38,9%	62,4%	-8,0%	8,4%
Ogółem	-53,8%	-18,5%	25,4%	39,0%	-37,4%	31,2%	-9,1%	11,5%

Org. pobytu	PL 18	PL 19	ZG 18	ZG 19	PL(18+19)	ZG(18+19)	18 (PL+ZG)	19(PL+ZG)
1 samodzielnie	-50,4%	-17,3%	30,0%	41,1%	-35,3%	34,7%	-8,9%	11,2%
2 szkoła	-72,0%	-79,1%	32,2%	-20,3%	-72,5%	14,7%	9,1%	-22,5%
3 parafia/kościół	-70,3%	-67,4%	53,9%	42,2%	-69,8%	51,2%	-0,6%	2,4%
4 biuro podróży	-83,1%	-67,5%	-3,6%	29,5%	-77,2%	8,5%	-11,4%	19,7%
5 znajomi	-56,5%	2,3%	-4,0%	31,9%	-16,8%	10,5%	-17,3%	16,8%
6 portal internetowy	-84,0%	-62,6%	-2,9%	13,7%	-64,4%	9,9%	-7,1%	1,9%
7 zakład pracy	-33,2%	-62,6%	80,5%	-5,1%	-44,1%	41,5%	21,2%	-30,0%
8 rodzina	-62,7%	-10,7%	14,5%	63,2%	-35,6%	34,0%	-18,9%	22,2%
9 inna instytucja	-74,8%	1,3%	108,7%	18,9%	-38,9%	62,4%	-8,0%	8,4%
Ogółem	-53,8%	-18,5%	25,4%	39,0%	-37,4%	31,2%	-9,1%	11,5%

Dług. pobytu	PL 18	PL 19	ZG 18	ZG 19	PL(18+19)	ZG(18+19)	18 (PL+ZG)	19(PL+ZG)
1 dzień	-25,4%	24,6%	5,2%	64,9%	-4,9%	28,4%	-20,8%	30,3%
1 noc	-30,1%	-7,1%	42,8%	25,6%	-21,3%	38,0%	-1,2%	2,2%
2-3 noce	-40,4%	-18,0%	31,8%	4,6%	-28,7%	22,3%	5,6%	-7,6%
4-7 nocy	-42,3%	-7,1%	1,4%	13,6%	-22,7%	7,4%	-8,2%	8,0%
8 > nocy	-55,7%	-18,9%	19,0%	39,3%	-44,4%	29,1%	-16,6%	22,6%
do 3 godz.	-48,4%	58,3%	38,2%	25,8%	-5,7%	34,5%	-34,3%	54,7%
Suma końcowa	-53,4%	-19,0%	24,4%	40,9%	-37,4%	31,4%	-9,7%	12,2%

Źródło: Opracowanie własne zespołu naukowego: prof. dr hab. Tadeusz Grabiński, dr Krzysztof Borkowski, prof. UEK dr hab. Renata Seweryn, mgr Leszek Mazanek, dr Ewa Grabińska, dr hab. Lucyna Rotter

5.2. Szacunkowe wpływy Krakowa z tytułu przyjazdowego ruchu turystycznego w latach 2013-2019

Podczas pobytu w Krakowie w 2019 roku odwiedzający wydali **7 500 000 000** złotych

Tabela 5.2.1. Szacunkowe wpływy Krakowa z tytułu przyjazdowego ruchu turystycznego w latach 2013-2019

Rok	Kwota (w zł)
2013	4 800 000 000
2014	4 500 000 000
2015	4 450 000 000
2016	5 400 000 000
2017	5 480 000 000
2018	6 450 000 000
2019	7 500 000 000

Źródło: Opracowanie własne zespołu naukowego: prof. dr hab. Tadeusz Grabiński, dr Krzysztof Borkowski, prof. UEK dr hab. Renata Seweryn, mgr Leszek Mazanek, dr Ewa Grabińska, dr hab. Lucyna Rotter

Analiza wysokości sum wydatkowanych podczas pobytu w Krakowie przez odwiedzających z różnych krajów pozwala stwierdzić, że najwyższe wydatki charakteryzowały gości z Irlandii i Grecji (ponad 2 tys. zł na osobę), Wielkiej Brytanii, Portugalii, Holandii, Kanady oraz Litwy (ponad 1 tys. zł na osobę). W granicach 800-900 zł na osobę wydawali przybysze z USA, Szwecji, Słowacji, Norwegii, Belgii, Białorusi, Turcji i Finlandii. Kolejną grupę stanowią Węgrzy, Włosi, Duńczycy, Francuzi i Hiszpanie, którzy przeznaczali na pobyt w Krakowie ok. 700 zł na osobę.

Odwiedzający Kraków z Izraela, Niemiec wydawali po ok. 600 zł na osobę, odwiedzający z Rosji, Polski, Czech wydawali ok. 500 zł na osobę. Szwajcarzy i Austriacy wydawali podczas pobytu ok. 400 zł na osobę. Najmniej, bo ok. 300 zł wydawali mieszkańcy Ukrainy.

Tabela 5.2.2. Tabela A kraje, lata 18-19, płeć wydatki w KRK na osobę

Kraj	K 18	K 19	M 18	M 19	K(18+19)	M(18+19)	18 (K+M)	19(K+M)	OGÓLEM
Irlandia	1 341	1 938	1 090	2 870	1 569	1 571	1 200	2 343	1 570
Grecja	673	450	502	3 475	618	1 417	570	2 467	1 112
Norwegia	1 570	699	726	1 261	1 164	892	1 101	919	1 030
Wielka Brytania	939	1 082	957	1 152	982	1 029	948	1 122	1 007
Finlandia	2 525	664	605	1 217	1 341	736	1 117	830	1 002
Portugalia	498	1 783	872	1 938	819	1 109	726	1 871	993
Kanada	733	1 300	840	1 070	1 017	965	800	1 147	984
Holandia	698	1 246	929	1 140	891	1 026	817	1 179	967
Szwecja	962	1 097	927	825	999	898	946	969	953
USA	743	964	759	923	847	838	751	944	843
Włochy	867	571	964	1 042	723	998	912	761	842
Rosja	995	454	976	560	774	885	984	492	831
Francja	705	672	1 075	861	689	987	884	750	823
Dania	991	636	731	958	789	840	865	765	812
Belgia	729	523	659	1 215	634	906	688	918	792

RUCH TURYSTYCZNY W KRAKOWIE W 2019 ROKU

Kraj	K 18	K 19	M 18	M 19	K(18+19)	M(18+19)	18 (K+M)	19(K+M)	OGÓLEM
Hiszpania	637	722	646	737	675	689	641	730	682
Turcja	294	683	220	940	527	670	249	844	615
Węgry	414	396	400	971	406	719	406	786	603
Niemcy	561	522	616	629	541	622	595	586	591
Słowacja	345	1 044	283	910	578	590	310	949	585
Litwa	280	1 000	517	1 800	400	700	348	1 200	484
Izrael	230	700	483	500	465	488	420	600	480
Austria	505	154	615	679	325	642	560	368	469
Szwajcaria	700	230	267	512	555	396	483	431	461
Białoruś	220	733	427	1 100	360	577	317	880	458
Ukraina	644	355	412	291	495	365	515	328	430
Czechy	434	466	268	484	447	333	345	473	391
Polska	288	464	276	516	371	385	283	485	377

Tabela 5.2.3. Tabela B kraje, lata 18-19, płeć wydatki w KRK na osobę – różnice pomiędzy udziałami % w wyróżnionych grupach respondentów wg lat (18;19) oraz wg kraju pochodzenia (PL;ZG)

Kraj	K(19-18)	M(19-18)	18(M-K)	19(M-K)	(M-K)(18+19)	(19-18)(K+M)
Irlandia	44,6%	163,3%	-18,7%	48,1%	0,1%	95,3%
Grecja	-33,2%	592,4%	-25,5%	672,2%	129,4%	332,4%
Norwegia	-55,5%	73,8%	-53,8%	80,4%	-23,4%	-16,5%
Wielka Brytania	15,3%	20,5%	1,9%	6,5%	4,8%	18,4%
Finlandia	-73,7%	101,3%	-76,1%	83,2%	-45,1%	-25,7%
Portugalia	258,3%	122,2%	75,2%	8,6%	35,4%	157,9%
Kanada	77,3%	27,4%	14,5%	-17,7%	-5,0%	43,3%
Holandia	78,4%	22,7%	33,0%	-8,5%	15,1%	44,4%
Szwecja	14,0%	-11,0%	-3,7%	-24,8%	-10,1%	2,4%
USA	29,6%	21,5%	2,1%	-4,2%	-1,1%	25,8%
Włochy	-34,2%	8,1%	11,2%	82,7%	38,1%	-16,5%
Rosja	-54,3%	-42,6%	-2,0%	23,2%	14,4%	-50,0%
Francja	-4,7%	-19,9%	52,5%	28,1%	43,3%	-15,2%
Dania	-35,8%	31,1%	-26,2%	50,7%	6,5%	-11,6%
Belgia	-28,3%	84,2%	-9,6%	132,3%	43,0%	33,4%
Hiszpania	13,4%	14,0%	1,5%	2,0%	2,1%	13,7%
Turcja	132,8%	327,3%	-25,0%	37,6%	27,0%	238,3%
Węgry	-4,5%	142,8%	-3,4%	145,5%	77,2%	93,6%
Niemcy	-7,1%	2,1%	9,7%	20,5%	14,9%	-1,5%
Słowacja	203,0%	221,9%	-17,9%	-12,8%	2,1%	206,1%
Litwa	256,7%	248,4%	84,3%	80,0%	74,9%	245,0%
Izrael	204,3%	3,4%	110,1%	-28,6%	4,8%	42,9%
Austria	-69,5%	10,5%	21,7%	340,5%	97,5%	-34,4%
Szwajcaria	-67,1%	92,0%	-61,9%	122,6%	-28,7%	-10,7%
Białoruś	233,3%	157,5%	94,2%	50,0%	60,2%	177,9%
Ukraina	-44,8%	-29,4%	-36,1%	-18,2%	-26,2%	-36,3%
Czechy	7,3%	80,6%	-38,2%	3,9%	-25,4%	37,0%
Polska	61,1%	86,7%	-4,1%	11,2%	3,9%	71,2%

Źródło: Opracowanie własne zespołu naukowego: prof. dr hab. Tadeusz Grabiński, dr Krzysztof Borkowski, prof. UEK dr hab. Renata Seweryn, mgr Leszek Mazanek, dr Ewa Grabińska, dr hab. Lucyna Rotter

RUCH TURYSTYCZNY W KRAKOWIE W 2019 ROKU
Tabela 5.2.4. Tabela C kraje, lata 18-19, płeć wydatki w KRK na osobę – różnice pomiędzy udziałami % w wyróżnionych grupach respondentów wg lat (18;19) oraz wg kraju pochodzenia (PL;ZG) a udziałami % ogółem (18+19)(PL+ZG)

Kraj	K 18	K 19	M 18	M 19	K(18+19)	M(18+19)	18 (K+M)	19(K+M)
Irlandia	-14,6%	23,5%	-30,6%	82,8%	-0,1%	0,1%	-23,6%	49,2%
Grecja	-39,5%	-59,5%	-54,9%	212,4%	-44,5%	27,4%	-48,7%	121,8%
Norwegia	52,4%	-32,1%	-29,6%	22,4%	13,0%	-13,4%	6,9%	-10,8%
Wielka Brytania	-6,8%	7,4%	-5,0%	14,4%	-2,4%	2,2%	-5,9%	11,4%
Finlandia	152,0%	-33,7%	-39,7%	21,4%	33,8%	-26,6%	11,4%	-17,2%
Portugalia	-49,9%	79,6%	-12,2%	95,1%	-17,5%	11,7%	-26,9%	88,5%
Kanada	-25,4%	32,2%	-14,6%	8,8%	3,4%	-1,8%	-18,7%	16,6%
Holandia	-27,8%	28,8%	-3,9%	17,9%	-7,8%	6,1%	-15,5%	22,0%
Szwecja	1,0%	15,1%	-2,7%	-13,4%	4,9%	-5,7%	-0,7%	1,7%
USA	-11,8%	14,3%	-10,0%	9,4%	0,5%	-0,6%	-11,0%	12,0%
Włochy	3,0%	-32,2%	14,5%	23,8%	-14,2%	18,5%	8,3%	-9,6%
Rosja	19,8%	-45,3%	17,4%	-32,6%	-6,8%	6,5%	18,4%	-40,8%
Francja	-14,4%	-18,4%	30,6%	4,6%	-16,3%	19,9%	7,3%	-8,9%
Dania	22,0%	-21,7%	-10,0%	18,0%	-2,8%	3,5%	6,6%	-5,8%
Belgia	-7,9%	-34,0%	-16,7%	53,4%	-20,0%	14,4%	-13,1%	15,9%
Hiszpania	-6,7%	5,9%	-5,3%	8,0%	-1,0%	1,1%	-6,0%	6,9%
Turcja	-52,3%	11,1%	-64,2%	52,8%	-14,3%	8,9%	-59,5%	37,2%
Węgry	-31,3%	-34,4%	-33,7%	61,0%	-32,7%	19,2%	-32,7%	30,4%
Niemcy	-5,0%	-11,7%	4,2%	6,4%	-8,4%	5,3%	0,8%	-0,8%
Słowacja	-41,1%	78,4%	-51,7%	55,5%	-1,3%	0,8%	-47,0%	62,2%
Litwa	-42,1%	106,5%	6,7%	271,7%	-17,3%	44,6%	-28,2%	147,8%
Izrael	-52,1%	45,8%	0,7%	4,2%	-3,1%	1,6%	-12,5%	25,0%
Austria	7,6%	-67,1%	31,0%	44,7%	-30,8%	36,7%	19,3%	-21,7%
Szwajcaria	52,0%	-50,1%	-42,1%	11,2%	20,6%	-14,1%	4,9%	-6,3%
Białoruś	-51,9%	60,3%	-6,6%	140,4%	-21,3%	26,0%	-30,8%	92,3%
Ukraina	49,6%	-17,4%	-4,3%	-32,4%	15,0%	-15,2%	19,6%	-23,8%
Czechy	10,8%	18,9%	-31,6%	23,5%	14,2%	-14,8%	-11,8%	20,8%
Polska	-23,5%	23,2%	-26,6%	36,9%	-1,6%	2,3%	-24,8%	28,7%

Źródło: Opracowanie własne zespołu naukowego: prof. dr hab. Tadeusz Grabiński, dr Krzysztof Borkowski, prof. UEK dr hab. Renata Seweryn, mgr Leszek Mazanek, dr Ewa Grabińska, dr hab. Lucyna Rotter

RUCH TURYSTYCZNY W KRAKOWIE W 2019 ROKU
Tabela 5.2.5. Tabela A – grupy krajów, lata 18-19, płeć wydatki w KRK na osobę

Kraj	K 18	K 19	M 18	M 19	K(18+19)	M(18+19)	18 (K+M)	19(K+M)	OGÓLEM
Irlandia+Islandia	1 341	2 013	1 080	3 515	1 621	1 852	1 192	2 711	1 744
Azja	478	1 813	1 533	1 005	923	1 377	1 269	1 236	1 259
Europa Płd.	1 055	800	1 076	1 396	1 022	1 180	1 066	1 263	1 114
W. Brytania	939	1 082	957	1 152	982	1 029	948	1 122	1 007
Inne	741	1 190	1 155	725	881	1 036	1 012	904	981
Dania+Skandynawia	1 236	738	768	1 030	1 007	857	991	855	936
USA+Kanada	742	1 014	778	965	872	872	760	989	872
Włochy	867	571	964	1 042	723	998	912	761	842
Francja	705	672	1 054	861	689	976	877	750	820
Benelux+Austria+Szwajcaria	671	605	716	999	643	844	695	829	754
Hiszpania+Portugalia	625	760	677	793	684	730	651	777	707
Ameryka Płd.	621	400	577	858	584	683	592	793	656
Niemcy	561	522	616	629	541	622	595	586	591
Europa Wsch.	583	471	514	432	534	486	547	454	510
Europa Środk.	400	598	301	826	479	533	345	733	509
Polska	288	464	276	516	371	385	283	485	377
Ogółem	540	586	604	754	560	669	571	664	611

Źródło: Opracowanie własne zespołu naukowego: prof. dr hab. Tadeusz Grabiński, dr Krzysztof Borkowski, prof. UEK dr hab. Renata Seweryn, mgr Leszek Mazanek, dr Ewa Grabińska, dr hab. Lucyna Rotter

Tabela 5.2.6. Tabela B - grupy krajów, lata 18-19, płeć wydatki w KRK na osobę – różnice pomiędzy udziałami % w wyróżnionych grupach respondentów wg lat (18;19) oraz wg kraju pochodzenia (PL;ZG)

Kraj	K(19-18)	M(19-18)	18(M-K)	19(M-K)	(M-K)(18+19)	(19-18)(K+M)
Irlandia+Islandia	50,2%	225,6%	-19,5%	74,6%	14,2%	127,5%
Azja	279,6%	-34,4%	221,0%	-44,6%	49,3%	-2,6%
Europa Płd.	-24,1%	29,7%	2,1%	74,5%	15,5%	18,5%
W. Brytania	15,3%	20,5%	1,9%	6,5%	4,8%	18,4%
Inne	60,7%	-37,2%	55,9%	-39,1%	17,6%	-10,7%
Dania+Skandynawia	-40,3%	34,2%	-37,9%	39,5%	-15,0%	-13,7%
USA+Kanada	36,6%	23,9%	4,9%	-4,9%	0,0%	30,1%
Włochy	-34,2%	8,1%	11,2%	82,7%	38,1%	-16,5%
Francja	-4,7%	-18,3%	49,5%	28,1%	41,7%	-14,5%
Benelux+Austria+Szwajcaria	-9,9%	39,6%	6,6%	65,2%	31,1%	19,3%
Hiszpania+Portugalia	21,6%	17,2%	8,3%	4,4%	6,6%	19,4%
Ameryka Płd.	-35,6%	48,8%	-7,1%	114,6%	16,8%	34,0%
Niemcy	-7,1%	2,1%	9,7%	20,5%	14,9%	-1,5%
Europa Wsch.	-19,3%	-16,0%	-11,8%	-8,2%	-9,0%	-16,9%
Europa Środk.	49,5%	174,7%	-24,8%	38,1%	11,3%	112,3%
Polska	61,1%	86,7%	-4,1%	11,2%	3,9%	71,2%
Ogółem	8,6%	24,8%	12,0%	28,7%	19,3%	16,3%

Źródło: Opracowanie własne zespołu naukowego: prof. dr hab. Tadeusz Grabiński, dr Krzysztof Borkowski, prof. UEK dr hab. Renata Seweryn, mgr Leszek Mazanek, dr Ewa Grabińska, dr hab. Lucyna Rotter

RUCH TURYSTYCZNY W KRAKOWIE W 2019 ROKU

Tabela 5.2.7. Tabela C - grupy krajów, lata 18-19, płeć wydatki w KRK na osobę – różnice pomiędzy udziałami % w wyróżnionych grupach respondentów wg lat (18;19) oraz wg kraju pochodzenia (PL;ZG) a udziałami % ogółem (18+19)(PL+ZG)

Kraj	K 18	K 19	M 18	M 19	K(18+19)	M(18+19)	18 (K+M)	19(K+M)
Irlandia+Islandia	-23,1%	15,4%	-38,1%	101,6%	-7,1%	6,2%	-31,7%	55,4%
Azja	-62,1%	44,0%	21,8%	-20,2%	-26,7%	9,4%	0,8%	-1,8%
Europa Płd.	-5,3%	-28,2%	-3,4%	25,3%	-8,3%	6,0%	-4,3%	13,4%
W. Brytania	-6,8%	7,4%	-5,0%	14,4%	-2,4%	2,2%	-5,9%	11,4%
Inne	-24,5%	21,3%	17,7%	-26,1%	-10,2%	5,6%	3,2%	-7,9%
Dania+Skandynawia	32,1%	-21,1%	-18,0%	10,0%	7,6%	-8,5%	5,8%	-8,7%
USA+Kanada	-14,9%	16,3%	-10,7%	10,7%	0,0%	0,0%	-12,8%	13,4%
Włochy	3,0%	-32,2%	14,5%	23,8%	-14,2%	18,5%	8,3%	-9,6%
Francja	-14,0%	-18,1%	28,5%	5,0%	-16,0%	19,0%	6,9%	-8,6%
Benelux+Austria+Szwajcaria	-10,9%	-19,8%	-5,0%	32,6%	-14,6%	11,9%	-7,8%	10,0%
Hiszpania+Portugalia	-11,6%	7,5%	-4,2%	12,2%	-3,2%	3,2%	-8,0%	9,9%
Ameryka Płd.	-5,3%	-39,0%	-12,0%	30,9%	-10,9%	4,1%	-9,8%	20,9%
Niemcy	-5,0%	-11,7%	4,2%	6,4%	-8,4%	5,3%	0,8%	-0,8%
Europa Wsch.	14,3%	-7,8%	0,8%	-15,3%	4,6%	-4,8%	7,1%	-11,0%
Europa Środk.	-21,5%	17,4%	-41,0%	62,1%	-6,0%	4,6%	-32,2%	43,9%
Polska	-23,5%	23,2%	-26,6%	36,9%	-1,6%	2,3%	-24,8%	28,7%
Ogółem	-11,7%	-4,1%	-1,2%	23,4%	-8,3%	9,3%	-6,7%	8,5%

Źródło: Opracowanie własne zespołu naukowego: prof. dr hab. Tadeusz Grabiński, dr Krzysztof Borkowski, prof. UEK dr hab. Renata Seweryn, mgr Leszek Mazanek, dr Ewa Grabińska, dr hab. Lucyna Rotter

Rozdział 6. Organizacja przyjazdu i pobytu w Krakowie

6.1. Źródła informacji o Krakowie wykorzystywane przed przyjazdem do destynacji

Goście odwiedzający Kraków w 2019 roku (analogicznie jak rok wcześniej) czerpali informacje o regionie przede wszystkim od rodziny (ponad 57% wskazań, tj. o 33,6 p.p. więcej niż rok wcześniej), ze szkoły (ponad 53% , czyli o 5,3 p.p. więcej niż rok wcześniej) i od znajomych (38,7%, tj. dokładnie tyle samo co w roku poprzednim 38,8%). Ważnym źródłem wiedzy o Krakowie był też Internet (prawie 23% wskazań, tj. o 8,9 p.p. więcej niż w roku ubiegłym). Nieco mniejszą rolę odgrywały media społecznościowe (prawie 19% wskazań, czyli o 9,7 p.p. więcej niż rok wcześniej), jak też przewodniki (11,2%, tj. o 1,1 p.p. więcej niż w roku ubiegłym), przewodniki, katalogi biur podróży, prasa i telewizja (po ≈10%).

W relacji do roku poprzedniego pojawił się wyższy poziom określoności wskazań. Pozycja „nic nie wiedział o Krakowie” z 14,5% w 2018 roku uzyskała wskazanie 1,1%. Straciły moc przekazu informacji o Krakowie osoby, które uczestniczyły w ŚDM zauważono istotny spadek z 2,8% (2018 rok) na 0,8% (2019 rok).

Tabela 6.1.1. Tabela 5.1.A Wykorzystywane źródła informacji o Krakowie – udziały % w wyróżnionych grupach respondentów wg lat (18;19) oraz wg kraju pochodzenia (PL;ZG)

Źródło	PL 18	PL 19	ZG 18	ZG 19	PL(18+19)	ZG(18+19)	18 (PL+ZG)	19(PL+ZG)	OGÓLEM
Szkoła	65,2%	64,1%	34,6%	43,9%	64,8%	37,5%	48,4%	53,7%	50,1%
Znajomi	38,2%	40,1%	39,2%	37,4%	38,9%	38,7%	38,8%	38,7%	38,8%
Rodzina	28,7%	66,4%	19,5%	48,6%	41,7%	28,6%	23,7%	57,3%	34,7%
Internet	10,4%	20,4%	17,6%	26,1%	13,8%	20,3%	14,4%	23,3%	17,3%
Media	5,4%	16,4%	11,9%	20,9%	9,2%	14,7%	9,0%	18,7%	12,2%
Przewodnik	8,0%	7,3%	11,8%	14,8%	7,8%	12,7%	10,1%	11,2%	10,5%
Nic nie wie	12,7%	0,7%	16,0%	1,4%	8,6%	11,4%	14,5%	1,1%	10,1%
TV	9,0%	12,9%	6,8%	9,1%	10,3%	7,5%	7,8%	10,9%	8,8%
Katalog BP	4,5%	9,1%	10,1%	12,3%	6,1%	10,8%	7,6%	10,7%	8,6%
Prasa	10,3%	13,4%	4,7%	6,5%	11,3%	5,3%	7,2%	9,9%	8,1%
Folder	7,8%	6,5%	6,0%	7,1%	7,4%	6,4%	6,8%	6,8%	6,8%
Radio	7,7%	7,4%	3,3%	4,0%	7,6%	3,5%	5,3%	5,7%	5,4%
Inne	5,4%	2,6%	3,9%	2,8%	4,4%	3,5%	4,5%	2,7%	3,9%
Film	2,4%	3,2%	2,8%	3,2%	2,7%	2,9%	2,6%	3,2%	2,8%
Uczestnicy SDM	1,7%	1,1%	3,7%	0,4%	1,5%	2,7%	2,8%	0,8%	2,1%
Targi	0,9%	1,1%	1,1%	1,3%	1,0%	1,2%	1,0%	1,2%	1,1%

Źródło: Opracowanie własne zespołu naukowego: prof. dr hab. Tadeusz Grabiński, dr Krzysztof Borkowski, prof. UEK dr hab. Renata Seweryn, mgr Leszek Mazanek, dr Ewa Grabińska, dr hab. Lucyna Rotter

Tabela 6.1.2. Tabela 5.1.B Wykorzystywane źródła informacji o Krakowie – różnice pomiędzy udziałami % w wyróżnionych grupach respondentów wg lat (18;19) oraz wg kraju pochodzenia (PL;ZG)

Źródło	PL(19-18)	ZG(19-18)	18(ZG-PL)	19(ZG-PL)	(ZG-PL)(18+19)	(19-18)(PL+ZG)
Szkoła	-1,1%	9,3%	-30,6%	-20,2%	-27,3%	5,3%
Znajomi	1,9%	-1,8%	1,0%	-2,7%	-0,2%	-0,1%
Rodzina	37,7%	29,1%	-9,2%	-17,8%	-13,1%	33,6%
Internet	10,0%	8,5%	7,2%	5,7%	6,5%	8,9%
Media	11,0%	9,0%	6,5%	4,5%	5,5%	9,7%
Przewodnik	-0,7%	3,0%	3,8%	7,5%	4,9%	1,1%
Nic nie wie	-12,0%	-14,6%	3,3%	0,7%	2,8%	-13,4%
TV	3,9%	2,3%	-2,2%	-3,8%	-2,8%	3,1%
Katalog BP	4,6%	2,2%	5,6%	3,2%	4,7%	3,1%
Prasa	3,1%	1,8%	-5,6%	-6,9%	-6,0%	2,7%
Folder	-1,3%	1,1%	-1,8%	0,6%	-1,0%	0,0%
Radio	-0,3%	0,7%	-4,4%	-3,4%	-4,1%	0,4%
Inne	-2,8%	-1,1%	-1,5%	0,2%	-0,9%	-1,8%
Film	0,8%	0,4%	0,4%	0,0%	0,2%	0,6%
Uczestnicy SDM	-0,6%	-3,3%	2,0%	-0,7%	1,2%	-2,0%
Targi	0,2%	0,2%	0,2%	0,2%	0,2%	0,2%

Źródło: Opracowanie własne zespołu naukowego: prof. dr hab. Tadeusz Grabiński, dr Krzysztof Borkowski, prof. UEK dr hab. Renata Seweryn, mgr Leszek Mazanek, dr Ewa Grabińska, dr hab. Lucyna Rotter

Tabela 6.1.3. Tabela 5.1.C Wykorzystywane źródła informacji o Krakowie – różnice pomiędzy udziałami % w wyróżnionych grupach respondentów wg lat (18;19) oraz wg kraju pochodzenia (PL;ZG) a udziałami % ogółem (18+19)(PL+ZG)

Źródło	PL 18	PL 19	ZG 18	ZG 19	PL(18+19)	ZG(18+19)	18 (PL+ZG)	19(PL+ZG)
Szkoła	15,1%	14,0%	-15,5%	-6,2%	14,7%	-12,6%	-1,7%	3,6%
Znajomi	-0,6%	1,3%	0,4%	-1,4%	0,1%	-0,1%	0,0%	-0,1%
Rodzina	-6,0%	31,7%	-15,2%	13,9%	7,0%	-6,1%	-11,0%	22,6%
Internet	-6,9%	3,1%	0,3%	8,8%	-3,5%	3,0%	-2,9%	6,0%
Media	-6,8%	4,2%	-0,3%	8,7%	-3,0%	2,5%	-3,2%	6,5%
Przewodnik	-2,5%	-3,2%	1,3%	4,3%	-2,7%	2,2%	-0,4%	0,7%
Nic nie wie	2,6%	-9,4%	5,9%	-8,7%	-1,5%	1,3%	4,4%	-9,0%
TV	0,2%	4,1%	-2,0%	0,3%	1,5%	-1,3%	-1,0%	2,1%
Katalog BP	-4,1%	0,5%	1,5%	3,7%	-2,5%	2,2%	-1,0%	2,1%
Prasa	2,2%	5,3%	-3,4%	-1,6%	3,2%	-2,8%	-0,9%	1,8%
Folder	1,0%	-0,3%	-0,8%	0,3%	0,6%	-0,4%	0,0%	0,0%
Radio	2,3%	2,0%	-2,1%	-1,4%	2,2%	-1,9%	-0,1%	0,3%
Inne	1,5%	-1,3%	0,0%	-1,1%	0,5%	-0,4%	0,6%	-1,2%
Film	-0,4%	0,4%	0,0%	0,4%	-0,1%	0,1%	-0,2%	0,4%
Uczestnicy SDM	-0,4%	-1,0%	1,6%	-1,7%	-0,6%	0,6%	0,7%	-1,3%
Targi	-0,2%	0,0%	0,0%	0,2%	-0,1%	0,1%	-0,1%	0,1%

Źródło: Opracowanie własne zespołu naukowego: prof. dr hab. Tadeusz Grabiński, dr Krzysztof Borkowski, prof. UEK dr hab. Renata Seweryn, mgr Leszek Mazanek, dr Ewa Grabińska, dr hab. Lucyna Rotter

6.2. Organizacja pobytu w Krakowie

Przedstawiono sposób organizacji z uwzględnieniem samodzielnego łączenia usług, korzystania ze świadczeń biura podróży, szkoły, zakładu pracy, kościoła oraz wykorzystania usług internetowych w organizacji podróży.

Preferowanym sposobem organizacji podróży wskazanym przez odwiedzających tak krajowych jak i zagranicznych jest samodzielne wyszukiwanie oferty i rezerwacja świadczeń. Taką deklarację złożyło 69% badanych (Σ 2018-2019). Na identycznym poziomie odwiedzający zagraniczni jak i krajowi korzystali z aktywności organizacyjnej rodziny i znajomych ($\approx 7\%$). Zdecydowanie częściej, w porównaniu do odpowiedzi uzyskanych od odwiedzających krajowych, goście zagraniczni korzystali z oferty tradycyjnych (ponad 8% - Σ 2018-2019) i internetowych biur podróży (2% - 2019). Istotnym organizatorem przyjazdów do Krakowa okazuje się być „zakład pracy” tak dla odwiedzających krajowych (6,1% jak i zagranicznych (5,1%) - (średnia Σ ogółem za 2018-2019 $\approx 6\%$). Szkoła jako organizator wyjazdu wskazana została na poziomie 4% w 2019 roku przez gości zagranicznych. Inne sposoby miały marginalne znaczenie.

Tabela 6.2.1. Tabela 5.2.A. Organizacja pobytu – udziały % w wyróżnionych grupach respondentów wg lat (18;19) oraz wg kraju pochodzenia (PL;ZG)

Organizator	PL 18	PL 19	ZG 18	ZG 19	PL(18+19)	ZG(18+19)	18 (PL+ZG)	19(PL+ZG)	OGÓŁEM
1 samodzielnie	74,6%	74,3%	64,6%	63,3%	74,5%	64,4%	69,1%	68,8%	69,0%
8 rodzina	6,8%	9,0%	6,5%	6,3%	7,5%	6,4%	6,6%	7,6%	6,9%
5 znajomi	4,4%	8,6%	7,8%	8,0%	5,8%	7,8%	6,2%	8,3%	6,9%
7 zakład pracy	7,1%	4,5%	5,2%	5,8%	6,2%	5,4%	6,1%	5,1%	5,8%
4 biuro podróży	0,9%	0,9%	8,7%	7,7%	0,9%	8,4%	5,2%	4,4%	4,9%
2 szkoła	2,3%	0,1%	4,8%	3,1%	1,6%	4,2%	3,7%	1,6%	3,0%
3 parafia/kościół	2,1%	0,3%	1,2%	0,5%	1,5%	1,0%	1,6%	0,4%	1,2%
9 inna instytucja	1,7%	1,6%	0,6%	1,1%	1,7%	0,7%	1,1%	1,3%	1,2%
6 portal Internet.	0,1%	0,7%	0,6%	4,2%	0,3%	1,7%	0,4%	2,5%	1,1%
Ogółem	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%

Źródło: Opracowanie własne zespołu naukowego: prof. dr hab. Tadeusz Grabiński, dr Krzysztof Borkowski, prof. UEK dr hab. Renata Seweryn, mgr Leszek Mazanek, dr Ewa Grabińska, dr hab. Lucyna Rotter

RUCH TURYSTYCZNY W KRAKOWIE W 2019 ROKU

Tabela 6.2.2. Tabela 5.2.B. Organizacja pobytu – różnice pomiędzy udziałami % w wyróżnionych grupach respondentów wg lat (18;19) oraz wg kraju pochodzenia (PL;ZG)

Organizator	PL(19-18)	ZG(19-18)	18(ZG-PL)	19(ZG-PL)	(ZG-PL)(18+19)	(19-18)(PL+ZG)
1 samodzielnie	-0,3%	-1,1%	-10,0%	-10,8%	-10,2%	-0,4%
8 rodzina	2,2%	-0,2%	-0,3%	-2,7%	-1,1%	1,0%
5 znajomi	4,2%	0,2%	3,4%	-0,6%	2,0%	2,1%
7 zakład pracy	-2,6%	0,6%	-1,9%	1,3%	-0,8%	-1,0%
4 biuro podróży	0,0%	-1,0%	7,8%	6,8%	7,5%	-0,8%
2 szkoła	-2,2%	-1,7%	2,5%	3,0%	2,6%	-2,1%
3 parafia/kościół	-1,8%	-0,7%	-0,9%	0,2%	-0,5%	-1,2%
9 inna instytucja	-0,1%	0,5%	-1,1%	-0,5%	-1,0%	0,2%
6 portal internetowy	0,6%	3,6%	0,5%	3,5%	1,4%	2,1%
Ogółem	0,0%	0,2%	0,0%	0,2%	-0,1%	-0,1%

Źródło: Opracowanie własne zespołu naukowego: prof. dr hab. Tadeusz Grabiński, dr Krzysztof Borkowski, prof. UEK dr hab. Renata Seweryn, mgr Leszek Mazanek, dr Ewa Grabińska, dr hab. Lucyna Rotter

Tabela 6.2.3. Tabela 5.2.C Organizacja pobytu – różnice pomiędzy udziałami % w wyróżnionych grupach respondentów wg lat (18;19) oraz wg kraju pochodzenia (PL;ZG) a udziałami % ogółem (18+19)(PL+ZG)

Organizator	PL 18	PL 19	ZG 18	ZG 19	PL(18+19)	ZG(18+19)	18 (PL+ZG)	19(PL+ZG)
1 samodzielnie	5,6%	5,3%	-4,4%	-5,5%	5,5%	-4,7%	0,1%	-0,3%
8 rodzina	-0,1%	2,1%	-0,4%	-0,6%	0,6%	-0,5%	-0,3%	0,7%
5 znajomi	-2,5%	1,7%	0,9%	1,1%	-1,1%	0,9%	-0,7%	1,4%
7 zakład pracy	1,3%	-1,3%	-0,6%	0,0%	0,4%	-0,4%	0,3%	-0,7%
4 biuro podróży	-4,0%	-4,0%	3,8%	2,8%	-4,0%	3,5%	0,3%	-0,5%
2 szkoła	-0,7%	-2,9%	1,8%	0,1%	-1,4%	1,2%	0,7%	-1,4%
3 parafia/kościół	0,9%	-0,9%	0,0%	-0,7%	0,3%	-0,2%	0,4%	-0,8%
9 inna instytucja	0,5%	0,4%	-0,6%	-0,1%	0,5%	-0,5%	-0,1%	0,1%
6 portal internetowy	-1,0%	-0,4%	-0,5%	3,1%	-0,8%	0,6%	-0,7%	1,4%
Ogółem	0,0%	0,0%	0,0%	0,2%	0,0%	-0,1%	0,0%	-0,1%

Źródło: Opracowanie własne zespołu naukowego: prof. dr hab. Tadeusz Grabiński, dr Krzysztof Borkowski, prof. UEK dr hab. Renata Seweryn, mgr Leszek Mazanek, dr Ewa Grabińska, dr hab. Lucyna Rotter

6.3. Miejsce noclegu turystów w Krakowie

Tabela 6.3.1. Tabela 5.3.1.A. Miejsce noclegu wybierane przez turystów w Krakowie – udziały % w wyróżnionych grupach respondentów wg lat (18;19) oraz wg kraju pochodzenia (PL;ZG)

Noclegi w KRK	PL 18	PL 19	ZG 18	ZG 19	PL (18+19)	ZG (18+19)	18 (PL+ZG)	19 (PL+ZG)	OGÓŁEM
Hotel	26,3%	32,9%	55,5%	58,4%	28,7%	56,5%	44,2%	47,1%	45,3%
u rodziny	14,9%	13,1%	4,9%	4,3%	14,2%	4,7%	8,8%	8,2%	8,6%
kwatery prywatna	7,8%	1,0%	13,3%	0,8%	5,4%	9,4%	11,1%	0,9%	7,7%
Apartament	1,1%	17,1%	2,5%	19,8%	6,8%	7,9%	2,0%	18,6%	7,5%
Hostel	6,5%	3,4%	9,5%	3,6%	5,4%	7,6%	8,3%	3,5%	6,7%
u znajomych	11,4%	12,0%	3,4%	2,4%	11,6%	3,1%	6,5%	6,6%	6,6%
własne mieszkanie/dom	13,1%	10,0%	1,2%	0,9%	12,0%	1,1%	5,8%	4,9%	5,5%
Motel	5,6%	3,4%	3,4%	3,1%	4,8%	3,3%	4,3%	3,3%	3,9%
Pensjonat	3,3%	3,4%	2,0%	3,5%	3,3%	2,5%	2,5%	3,5%	2,8%
zakład uzdrowiskowy	3,6%	0,8%	0,2%	0,4%	2,6%	0,3%	1,5%	0,6%	1,2%
dom wycieczkowy	1,2%	0,6%	1,0%	1,0%	1,0%	1,0%	1,1%	0,8%	1,0%
dom pielgrzyma	1,3%	0,3%	1,0%	0,0%	0,9%	0,7%	1,1%	0,1%	0,8%
Couchsurfing	0,8%	0,6%	1,1%	0,2%	0,7%	0,8%	1,0%	0,4%	0,8%
inny obiekt	1,3%	0,6%	0,6%	0,3%	1,1%	0,5%	0,9%	0,4%	0,7%
schronisko młodzieżowe	1,1%	0,4%	0,3%	0,8%	0,9%	0,5%	0,6%	0,6%	0,6%
kemping/pole namiotowe	0,5%	0,3%	0,0%	0,3%	0,4%	0,1%	0,2%	0,3%	0,2%
ośrodek wczasowy	0,2%	0,1%	0,1%	0,2%	0,2%	0,1%	0,1%	0,2%	0,1%
Ogółem	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	100,1%	100,0%	100,0%	100,0%

Źródło: Opracowanie własne zespołu naukowego: prof. dr hab. Tadeusz Grabiński, dr Krzysztof Borkowski, prof. UEK dr hab. Renata Seweryn, mgr Leszek Mazanek, dr Ewa Grabińska, dr hab. Lucyna Rotter

Tabela 6.3.2. Tabela 5.3.1.B Miejsce noclegu wybierane przez turystów w Krakowie – różnice pomiędzy udziałami % w wyróżnionych grupach respondentów wg lat (18;19) oraz wg kraju pochodzenia (PL;ZG)

Noclegi w KRK	PL(19-18)	ZG(19-18)	18(ZG-PL)	19(ZG-PL)	(ZG-PL)(18+19)	(19-18)(PL+ZG)
Hotel	6,7%	2,6%	29,4%	25,3%	27,8%	3,0%
u rodziny	-1,8%	-0,6%	-10,0%	-8,8%	-9,5%	-0,6%
kwatery prywatna	-6,8%	-12,5%	5,5%	-0,2%	4,0%	-10,2%
Apartament	16,0%	17,3%	1,4%	2,7%	1,1%	16,6%
Hostel	-3,1%	-5,9%	3,0%	0,2%	2,2%	-4,8%
u znajomych	0,6%	-1,0%	-8,0%	-9,6%	-8,5%	0,1%
własne mieszkanie/dom	-3,1%	-0,3%	-11,9%	-9,1%	-10,9%	-0,9%
Motel	-2,2%	-0,3%	-2,2%	-0,3%	-1,5%	-1,0%
Pensjonat	0,1%	1,5%	-1,3%	0,1%	-0,8%	1,0%
zakład uzdrowiskowy	-2,8%	0,2%	-3,4%	-0,4%	-2,3%	-0,9%
dom wycieczkowy	-0,6%	0,0%	-0,2%	0,4%	0,0%	-0,3%
dom pielgrzyma	-1,0%	-1,0%	-0,3%	-0,3%	-0,2%	-1,0%
Couchsurfing	-0,2%	-0,9%	0,3%	-0,4%	0,1%	-0,6%
inny obiekt	-0,7%	-0,3%	-0,7%	-0,3%	-0,6%	-0,5%
schronisko młodzieżowe	-0,7%	0,5%	-0,8%	0,4%	-0,4%	0,0%
kemping/pole namiotowe	-0,2%	0,3%	-0,5%	0,0%	-0,3%	0,1%
ośrodek wczasowy	-0,1%	0,1%	-0,1%	0,1%	-0,1%	0,1%
Ogółem	0,1%	-0,3%	0,2%	-0,2%	0,1%	0,1%

Źródło: Opracowanie własne zespołu naukowego: prof. dr hab. Tadeusz Grabiński, dr Krzysztof Borkowski, prof. UEK dr hab. Renata Seweryn, mgr Leszek Mazanek, dr Ewa Grabińska, dr hab. Lucyna Rotter

Turyści nocujący w Krakowie w 2019 roku najczęściej na miejsce zakwaterowania wybierali hotele (ponad 47%). Co więcej, rola tych obiektów wzrosła w relacji do roku ubiegłego (o 3 p.p.). Bardzo popularne w 2019 roku były także apartamenty (prawie 19%,

RUCH TURYSTYCZNY W KRAKOWIE W 2019 ROKU

czyli o 16 p.p. więcej niż w roku poprzednim), spadek zanotowały kwatery prywatne (prawie o 11% w stosunku do roku 2018), noclegi u rodziny (ok. 8%, czyli o 0,6 p.p. mniej niż w roku poprzednim) i znajomych (ok. 6%, tj. o 0,1 p.p. więcej niż rok wcześniej).

Tabela 6.3.3. Tabela 5.3.1.C. Miejsce noclegu wybierane przez turystów w Krakowie – różnice pomiędzy udziałami % w wyróżnionych grupach respondentów wg lat (18;19) oraz wg kraju pochodzenia (PL;ZG) a udziałami % ogółem (18+19)(PL+ZG)

Noclegi w KRK	PL 18	PL 19	ZG 18	ZG 19	PL(18+19)	ZG(18+19)	18 (PL+ZG)	19(PL+ZG)
Hotel	-18,9%	-12,2%	10,5%	13,1%	-16,5%	11,3%	-1,0%	2,0%
u rodziny	6,3%	4,5%	-3,7%	-4,3%	5,6%	-3,9%	0,2%	-0,4%
kwatery prywatna	0,1%	-6,7%	5,6%	-6,9%	-2,3%	1,7%	3,4%	-6,8%
Apartament	-6,4%	9,6%	-5,0%	12,3%	-0,7%	0,4%	-5,5%	11,1%
Hostel	-0,2%	-3,3%	2,8%	-3,1%	-1,3%	0,9%	1,6%	-3,2%
u znajomych	4,8%	5,4%	-3,2%	-4,2%	5,0%	-3,5%	-0,1%	0,0%
własne mieszkanie/dom	7,6%	4,5%	-4,3%	-4,6%	6,5%	-4,4%	0,3%	-0,6%
Motel	1,7%	-0,5%	-0,5%	-0,8%	0,9%	-0,6%	0,4%	-0,6%
Pensjonat	0,5%	0,6%	-0,8%	0,7%	0,5%	-0,3%	-0,3%	0,7%
zakład uzdrowiskowy	2,4%	-0,4%	-1,0%	-0,8%	1,4%	-0,9%	0,3%	-0,6%
dom wycieczkowy	0,2%	-0,4%	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%	0,1%	-0,2%
dom pielgrzyma	0,5%	-0,5%	0,2%	-0,8%	0,1%	-0,1%	0,3%	-0,7%
Couchsurfing	0,0%	-0,2%	0,3%	-0,6%	-0,1%	0,0%	0,2%	-0,4%
inny obiekt	0,6%	-0,1%	-0,1%	-0,4%	0,4%	-0,2%	0,2%	-0,3%
schronisko młodzieżowe	0,5%	-0,2%	-0,3%	0,2%	0,3%	-0,1%	0,0%	0,0%
kemping/pole namiotowe	0,3%	0,1%	-0,2%	0,1%	0,2%	-0,1%	0,0%	0,1%
ośrodek wczasowy	0,1%	0,0%	0,0%	0,1%	0,1%	0,0%	0,0%	0,1%
Ogółem	0,1%	0,2%	0,3%	0,0%	0,1%	0,2%	0,1%	0,2%

Źródło: Opracowanie własne zespołu naukowego: prof. dr hab. Tadeusz Grabiński, dr Krzysztof Borkowski, prof. UEK dr hab. Renata Seweryn, mgr Leszek Mazanek, dr Ewa Grabińska, dr hab. Lucyna Rotter

6.4. Kategoria hoteli preferowana przez gości hotelowych w Krakowie

Spośród turystów nocujących w hotelach najczęściej w 2019 roku wybierało obiekty czterogwiazdkowe (niemal 1/2, tj. o 2,2 p.p. więcej niż w roku ubiegłym). Na drugim miejscu uplasowały się, z niewiele mniejszym udziałem, hotele trzygwiazdkowe (prawie 43% wskazań, tj. o 1,8 p.p. mniej niż rok wcześniej). Tylko niecałe 10% turystów korzystających z usług krakowskich hoteli preferowało obiekty najwyższej kategorii (o 0,5 p.p. więcej niż rok wcześniej) i zaledwie niewiele ponad 1,7% – hotele dwugwiazdkowe (o 0,7 p.p. mniej). Należy podkreślić, że w 2019 roku prawie nikt z turystów nie nocował w hotelach jednogwiazdkowych (analogicznie jak rok wcześniej).

RUCH TURYSTYCZNY W KRAKOWIE W 2019 ROKU

Tabela 6.4.1. Tabela 5.3.2.A Kategoria hoteli preferowana przez gości hotelowych w Krakowie – udziały % w wyróżnionych grupach respondentów wg lat (18;19) oraz wg kraju pochodzenia (PL;ZG)

L. gwiazdek	PL 18	PL 19	ZG 18	ZG 19	PL(18+19)	ZG(18+19)	18 (PL+ZG)	19(PL+ZG)	OGÓŁEM
1	0,3%	0,0%	0,3%	0,4%	0,2%	0,3%	0,3%	0,3%	0,3%
2	4,0%	1,7%	1,9%	1,7%	3,1%	1,9%	2,4%	1,7%	2,2%
3	46,5%	39,5%	44,2%	44,2%	43,6%	44,1%	44,7%	42,8%	44,0%
4	40,2%	44,3%	44,3%	46,1%	41,8%	45,0%	43,4%	45,5%	44,1%
5	9,0%	14,5%	9,3%	7,6%	11,3%	8,7%	9,2%	9,7%	9,4%
Ogółem	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%

Źródło: Opracowanie własne zespołu naukowego: prof. dr hab. Tadeusz Grabiński, dr Krzysztof Borkowski, prof. UEK dr hab. Renata Seweryn, mgr Leszek Mazanek, dr Ewa Grabińska, dr hab. Lucyna Rotter

Tabela 6.4.2. Tabela 5.3.2.B Kategoria hoteli preferowana przez gości hotelowych w Krakowie – różnice pomiędzy udziałami % w wyróżnionych grupach respondentów wg lat (18;19) oraz wg kraju pochodzenia (PL;ZG)

L. gwiazdek	PL(19-18)	ZG(19-18)	18(ZG-PL)	19(ZG-PL)	(ZG-PL)(18+19)	(19-18)(PL+ZG)
1	-0,3%	0,1%	0,0%	0,4%	0,1%	0,0%
2	-2,3%	-0,2%	-2,1%	0,0%	-1,2%	-0,7%
3	-6,9%	0,1%	-2,3%	4,7%	0,5%	-1,8%
4	4,1%	1,8%	4,1%	1,8%	3,0%	2,2%
5	5,5%	-1,7%	0,3%	-6,9%	-2,6%	0,5%
Ogółem	0,1%	0,1%	0,0%	0,0%	-0,2%	0,2%

Źródło: Opracowanie własne zespołu naukowego: prof. dr hab. Tadeusz Grabiński, dr Krzysztof Borkowski, prof. UEK dr hab. Renata Seweryn, mgr Leszek Mazanek, dr Ewa Grabińska, dr hab. Lucyna Rotter

Tabela 6.4.3. Tabela 5.3.2.C Kategoria hoteli preferowana przez gości hotelowych w Krakowie – różnice pomiędzy udziałami % w wyróżnionych grupach respondentów wg lat (18;19) oraz wg kraju pochodzenia (PL;ZG) a udziałami % ogółem (18+19)(PL+ZG)

L. gwiazdek	PL 18	PL 19	ZG 18	ZG 19	PL(18+19)	ZG(18+19)	18 (PL+ZG)	19(PL+ZG)
1	0,0%	-0,3%	0,0%	0,1%	-0,1%	0,0%	0,0%	0,0%
2	1,8%	-0,5%	-0,3%	-0,5%	0,9%	-0,3%	0,2%	-0,5%
3	2,4%	-4,5%	0,1%	0,2%	-0,4%	0,1%	0,6%	-1,2%
4	-3,9%	0,2%	0,2%	2,0%	-2,2%	0,8%	-0,7%	1,5%
5	-0,4%	5,1%	-0,1%	-1,8%	1,9%	-0,7%	-0,2%	0,3%
Ogółem	-0,1%	0,0%	-0,1%	0,0%	0,1%	-0,1%	-0,1%	0,1%

Źródło: Opracowanie własne zespołu naukowego: prof. dr hab. Tadeusz Grabiński, dr Krzysztof Borkowski, prof. UEK dr hab. Renata Seweryn, mgr Leszek Mazanek, dr Ewa Grabińska, dr hab. Lucyna Rotter

6.5. Długość pobytu w Krakowie deklarowana przez odwiedzających

Przedstawiono również deklarowaną przez odwiedzających długość pobytu z uwzględnieniem odpowiedzi udzielanych przez odwiedzających jednodniowych oraz turystów.

Długość pobytu w Krakowie deklarowana przez odwiedzających krajowych odbiega od długości pobytu wskazanej przez odwiedzających z zagranicy. W przedziale czasowym „1 dzień bez noclegu” dla turystów krajowych zanotowano ponad 22% wskazań (Σ 2018-2019) gdy odwiedzający zagraniczni w analogicznym okresie wykazali $\approx$ 3%. Dla przedziału od 4-7 nocy uzyskano w roku 2019 dla odwiedzających krajowych $\approx$ 19% wskazań podczas gdy dla obcokrajowców $\approx$ 51%. Pobytu w przedziale od 2-3 nocy deklarowało ogółem 27,7% badanych. W tej kategorii w 2019 roku odwiedzający krajowi stanowili $\approx$ 27%, a zagraniczni $\approx$ 31%. Dłuższe pobyty w przedziale powyżej 8 nocy stanowiły $\approx$ 6% wskazań łącznie w obu kategoriach. Pobyty tranzytowe ogółem średnio stanowiły (8,1%) ogółu strumienia ruchu turystycznego w latach 2018-2019 z czego turyści krajowi wykazali 15% a zagraniczni 2,2%. Pobyty ogółem (2018-2019) jednym noclegiem ($\approx$ 12%) stanowiły znaczny odsetek jednak podobnie jak dla tranzytu turyści krajowi wykazali 22%, a zagraniczni 3% udziałów w strukturze procentowej ogółem za lata 2018 - 2019. Do rozwiązania pozostaje problem, czy w dysponujące dużym potencjałem turystycznym miasto może zatrzymać odwiedzających je turystów na dłużej niż 4-7 nocy.

Tabela 6.5.1. Tabela 5.4.A. Długość pobytu w Krakowie deklarowana przez odwiedzających – udziały % w wyróżnionych grupach respondentów wg lat (18;19) oraz wg kraju pochodzenia (PL;ZG)

Dł. pobytu	PL 18	PL 19	ZG 18	ZG 19	PL(18+19)	ZG(18+19)	18 (PL+ZG)	19(PL+ZG)	OGÓŁEM
1 dzień	23,4%	19,5%	2,9%	2,9%	22,1%	2,9%	12,2%	11,0%	11,8%
1 noc	13,5%	9,1%	7,2%	4,0%	12,0%	6,2%	10,1%	6,5%	8,9%
2-3 noce	25,5%	30,6%	34,1%	25,1%	27,2%	31,3%	30,2%	27,7%	29,4%
4-7 nocy	16,8%	23,5%	46,6%	59,4%	19,1%	50,6%	33,0%	41,9%	36,0%
8 > nocy	5,3%	3,3%	6,8%	6,9%	4,6%	6,8%	6,1%	5,2%	5,8%
do 3 godz.	15,5%	14,0%	2,4%	1,7%	15,0%	2,2%	8,4%	7,7%	8,1%
Ogółem	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%

Źródło: Opracowanie własne zespołu naukowego: prof. dr hab. Tadeusz Grabiński, dr Krzysztof Borkowski, prof. UEK dr hab. Renata Seweryn, mgr Leszek Mazanek, dr Ewa Grabińska, dr hab. Lucyna Rotter

Tabela 6.5.2. Tabela 5.4.B Długość pobytu w Krakowie deklarowana przez odwiedzających – różnice pomiędzy udziałami % w wyróżnionych grupach respondentów wg lat (18;19) oraz wg kraju pochodzenia (PL;ZG)

Dł. pobytu	PL(19-18)	ZG(19-18)	18(ZG-PL)	19(ZG-PL)	(ZG-PL)(18+19)	(19-18)(PL+ZG)
1 dzień	-3,9%	0,0%	-20,5%	-16,6%	-19,2%	-1,2%
1 noc	-4,4%	-3,2%	-6,3%	-5,1%	-5,8%	-3,6%
2-3 noce	5,1%	-9,0%	8,7%	-5,4%	4,1%	-2,5%
4-7 nocy	6,7%	12,9%	29,8%	36,0%	31,6%	9,0%
8 > nocy	-2,0%	0,1%	1,5%	3,6%	2,2%	-0,9%
do 3 godz.	-1,5%	-0,7%	-13,1%	-12,3%	-12,8%	-0,7%
Ogółem	0,0%	0,1%	0,1%	0,2%	0,1%	0,1%

Źródło: Opracowanie własne zespołu naukowego: prof. dr hab. Tadeusz Grabiński, dr Krzysztof Borkowski, prof. UEK dr hab. Renata Seweryn, mgr Leszek Mazanek, dr Ewa Grabińska, dr hab. Lucyna Rotter

Tabela 6.5.3. Tabela 5.4.C Długość pobytu w Krakowie deklarowana przez odwiedzających – różnice pomiędzy udziałami % w wyróżnionych grupach respondentów wg lat (18;19) oraz wg kraju pochodzenia (PL;ZG) a udziałami % ogółem (18+19)(PL+ZG)

Dł. pobytu	PL 18	PL 19	ZG 18	ZG 19	PL(18+19)	ZG(18+19)	18 (PL+ZG)	19(PL+ZG)
1 dzień	11,6%	7,7%	-8,9%	-8,9%	10,3%	-8,9%	0,4%	-0,8%
1 noc	4,6%	0,2%	-1,7%	-4,9%	3,1%	-2,7%	1,2%	-2,4%
2-3 noce	-4,0%	1,1%	4,7%	-4,3%	-2,2%	1,9%	0,8%	-1,7%
4-7 nocy	-19,2%	-12,5%	10,6%	23,5%	-16,9%	14,7%	-3,0%	6,0%
8 > nocy	-0,5%	-2,5%	1,0%	1,1%	-1,2%	1,0%	0,3%	-0,6%
do 3 godz.	7,4%	5,9%	-5,7%	-6,4%	6,9%	-5,9%	0,3%	-0,4%
Ogółem	-0,1%	-0,1%	0,0%	0,1%	0,0%	0,1%	0,0%	0,1%

Źródło: Opracowanie własne zespołu naukowego: prof. dr hab. Tadeusz Grabiński, dr Krzysztof Borkowski, prof. UEK dr hab. Renata Seweryn, mgr Leszek Mazanek, dr Ewa Grabińska, dr hab. Lucyna Rotter

6.6. Wykorzystywane środki transportu

Wyszczególniono również wykorzystywane środki transportu, umożliwiające dotarcie do celu podróży.

Najczęściej wykorzystywanym środkiem transportu, którym odwiedzający z zagranicy docierali do Krakowa w 2019 roku, był samolot (69,6%) w tym tradycyjnych linii lotniczych (≈34%) i ekonomicznych linii lotniczych (≈35%) oraz samolot czarterowy (≈1%), co łącznie stanowiło ≈ 70% wskazań. Uzupełnieniem formy transportu, którym docierano do Krakowa, był samochód osobowy (31%). Zainteresowania podróżą pociągiem pozostały na podobnym

RUCH TURYSTYCZNY W KRAKOWIE W 2019 ROKU

poziomie jak w roku ubiegłym (≈17%). Odwiedzający korzystający z oferty biur podróży docierali także autokarem turystycznym (3,5%), którego udział zmniejszył się o 3,7 p.p. w stosunku do roku poprzedniego.

Tabela 6.6.1. Tabela 5.5.A. Wykorzystywane w podróży do Krakowa środki transportu – udziały % w wyróżnionych grupach respondentów wg lat (18;19) oraz wg kraju pochodzenia (PL;ZG)

Śr. transportu	PL 18	PL 19	ZG 18	ZG 19	PL(18+19)	ZG(18+19)	18 (PL+ZG)	19(PL+ZG)	OGÓLEM
samochód	47,7%	54,3%	14,0%	16,8%	49,8%	14,9%	29,2%	34,9%	31,0%
samolot LCC	1,3%	2,4%	29,8%	35,3%	1,7%	31,5%	17,0%	19,4%	17,8%
samolot tradycyjnych linii	2,1%	1,8%	29,9%	33,4%	2,0%	31,0%	17,4%	18,1%	17,6%
pociąg	28,2%	31,1%	8,5%	4,3%	29,2%	7,2%	17,4%	17,2%	17,4%
autobus regularny	10,0%	7,3%	8,2%	4,1%	9,1%	7,0%	9,0%	5,7%	7,9%
autokar turystyczny	6,6%	2,0%	7,7%	4,8%	5,1%	6,8%	7,2%	3,5%	6,0%
mikrobus	3,6%	0,6%	0,5%	0,0%	2,6%	0,3%	1,9%	0,3%	1,4%
samolot czarterowy	0,1%	0,0%	0,9%	0,9%	0,1%	0,9%	0,5%	0,5%	0,5%
inny	0,4%	0,5%	0,5%	0,4%	0,4%	0,4%	0,4%	0,4%	0,4%
Ogółem	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%

Źródło: Opracowanie własne zespołu naukowego: prof. dr hab. Tadeusz Grabiński, dr Krzysztof Borkowski, prof. UEK dr hab. Renata Seweryn, mgr Leszek Mazanek, dr Ewa Grabińska, dr hab. Lucyna Rotter

Tabela 6.6.2. Tabela 5.5.B. Wykorzystywane w podróży do Krakowa środki transportu – różnice pomiędzy udziałami % w wyróżnionych grupach respondentów wg lat (18;19) oraz wg kraju pochodzenia (PL;ZG)

Śr. transportu	PL(19-18)	ZG(19-18)	18(ZG-PL)	19(ZG-PL)	(ZG-PL)(18+19)	(19-18)(PL+ZG)
samochód	6,6%	2,8%	-33,7%	-37,5%	-35,0%	5,7%
samolot LCC	1,1%	5,5%	28,5%	32,9%	29,8%	2,4%
samolot tradycyjnych linii	-0,3%	3,5%	27,8%	31,6%	29,0%	0,7%
pociąg	2,9%	-4,2%	-19,7%	-26,8%	-22,0%	-0,2%
autobus regularny	-2,7%	-4,1%	-1,8%	-3,2%	-2,1%	-3,3%
autokar turystyczny	-4,6%	-2,9%	1,1%	2,8%	1,7%	-3,7%
mikrobus	-3,0%	-0,5%	-3,1%	-0,6%	-2,3%	-1,6%
samolot czarterowy	-0,1%	0,0%	0,8%	0,9%	0,8%	0,0%
inny	0,1%	-0,1%	0,1%	-0,1%	0,0%	0,0%
Ogółem	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%	-0,1%	0,0%

Źródło: Opracowanie własne zespołu naukowego: prof. dr hab. Tadeusz Grabiński, dr Krzysztof Borkowski, prof. UEK dr hab. Renata Seweryn, mgr Leszek Mazanek, dr Ewa Grabińska, dr hab. Lucyna Rotter

Tabela 6.6.3. Tabela 5.5.C. Wykorzystywane w podróży do Krakowa środki transportu – różnice pomiędzy udziałami % w wyróżnionych grupach respondentów wg lat (18;19) oraz wg kraju pochodzenia (PL;ZG) a udziałami % ogółem (18+19)(PL+ZG)

Śr. transportu	PL 18	PL 19	ZG 18	ZG 19	PL(18+19)	ZG(18+19)	18 (PL+ZG)	19(PL+ZG)
samochód	16,7%	23,3%	-17,0%	-14,2%	18,9%	-16,1%	-1,8%	3,9%
samolot LCC	-16,5%	-15,4%	12,0%	17,5%	-16,1%	13,7%	-0,8%	1,6%
samolot tradycyjnych linii	-15,5%	-15,8%	12,3%	15,8%	-15,6%	13,4%	-0,2%	0,5%
pociąg	10,8%	13,7%	-8,9%	-13,1%	11,8%	-10,2%	0,0%	-0,2%
autobus regularny	2,1%	-0,6%	0,3%	-3,8%	1,2%	-0,9%	1,1%	-2,2%
autokar turystyczny	0,6%	-4,0%	1,7%	-1,2%	-0,9%	0,8%	1,2%	-2,5%
mikrobus	2,2%	-0,8%	-0,9%	-1,4%	1,2%	-1,1%	0,5%	-1,1%
samolot czarterowy	-0,4%	-0,5%	0,4%	0,4%	-0,4%	0,4%	0,0%	0,0%
inny	0,0%	0,1%	0,1%	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%
Ogółem	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%	0,1%	0,0%	0,0%	0,0%

Źródło: Opracowanie własne zespołu naukowego: prof. dr hab. Tadeusz Grabiński, dr Krzysztof Borkowski, prof. UEK dr hab. Renata Seweryn, mgr Leszek Mazanek, dr Ewa Grabińska, dr hab. Lucyna Rotter

RUCH TURYSTYCZNY W KRAKOWIE W 2019 ROKU

Najczęściej wykorzystywanym środkiem transportu, którym odwiedzający z kraju docierali do Krakowa w 2019 roku, był samochód osobowy ($\approx 55\%$). Zainteresowania podróżą pociągiem pozostały na podobnym poziomie jak w roku ubiegłym ($\approx 30\%$). Odwiedzający korzystający z oferty biur podróży docierali także autokarem turystycznym ($\approx 2\%$) spadek o 4,5 p.p. w stosunku do roku poprzedniego lub indywidualnie autobusem, ewentualnie mikrobusiem linii regularnej (łącznie obie kategorie $\approx 8\%$) spadek o $\approx 5,5$ p.p. w stosunku do roku poprzedniego.

6.7. Atrakcje turystyczne Krakowa

Tabela 6.7.1. **Największe atrakcje turystyczne w Krakowie wskazywane przez odwiedzających w 2019 roku w kafeterii zamkniętej (nowa kafeteria zastosowana w ankiecie z roku 2019)**

	OGÓŁEM 2019		KRAJ 2019		ZAGRANICA 2019	
	Wawel	23,7%	Wawel	20,3%	Wawel	26,9%
	Rynek Główny	15,9%	Rynek Główny	18,6%	Rynek Główny	13,3%
	Sukiennice	9,8%	Sukiennice	8,6%	Kazimierz	11,5%
	Kazimierz	9,3%	Kazimierz	7,1%	Sukiennice	10,9%
	Stare Miasto	6,9%	Stare Miasto	4,9%	Stare Miasto	8,8%
	Kraków nocą	3,9%	Kościół Mariacki	4,1%	Kraków nocą	4,2%
	Kościół Mariacki	3,2%	Bulwary Wiślane	3,6%	Kościół Mariacki	2,3%
	Sanktuarium w Łagiewnikach	2,2%	Kraków nocą	3,5%	Fabryka Schindlera	2,3%
	Bulwary Wiślane	2,1%	Sanktuarium w Łagiewnikach	2,7%	Kluby	1,8%
	Podziemia Rynku Głównego	1,7%	Podziemia Rynku Głównego	2,1%	Sanktuarium w Łagiewnikach	1,6%
	Fabryka Schindlera	1,3%	Galeria Krakowska	1,9%	Podziemia Rynku Głównego	1,2%
	Kluby	1,3%	Planty	1,4%	Puby	0,9%
	Σ Pośrednia	81,30%	Σ Pośrednia	78,80%	Σ Pośrednia	85,70%

Źródło: Opracowanie własne zespołu naukowego: prof. dr hab. Tadeusz Grabiński, dr Krzysztof Borkowski, prof. UEK dr hab. Renata Seweryn, mgr Leszek Mazanek, dr Ewa Grabińska, dr hab. Lucyna Rotter

Ogółem 70% wskazań zogniskowanych jest na Starym Mieście Krakowa, co oznacza, że można mieć pewność, iż jest to mocny punkt „grawitacji” strumienia ruchu turystycznego i bardzo trudno będzie go zdeglomerować w takim stopniu aby turyści z Polski jak i z całego świata będąc w Krakowie nie chcieli zaglądnąć na Rynek Główny, Kazimierz czy Bulwary Wiślane.

Największe atrakcje Krakowa wskazywane przez odwiedzających miasto w 2019 roku (otwarta trzykrotność wskazań) – kontynuacja pytania z dotychczasowego narzędzia badawczego.

Tabela 6.7.2. **Największe atrakcje Kraków wg odwiedzających miasto w 2019 roku**

Atrakcje	PL	Zagranica	Ogółem
Rynek Główny	36,7%	33,3%	35,7%
Wawel	23,9%	25,1%	24,9%
Sukiennice	25,7%	20,5%	23,4%
Parki	17,2%	20,5%	19,1%
Restauracje/Puby	13,1%	20,8%	17,1%
Zaułki Starego Miasta	12,6%	19,2%	15,8%
Kościoty	12,9%	16,7%	15,2%
Galerie handlowe	12,8%	15,4%	14,5%
Bulwary wiślane	19,7%	8,3%	14,2%
Kluby nocne	9,7%	13,8%	12,1%
Podziemia Rynku	11,2%	9,8%	11,0%
Kazimierz	7,7%	11,0%	9,3%
Wieliczka	4,3%	13,1%	9,0%
Galeria Sukiennice	7,8%	8,2%	8,7%
Auschwitz	4,0%	10,4%	7,7%
Łagiewniki Sanktuarium	9,3%	4,3%	7,0%
Mocak	8,1%	3,9%	6,4%
Energylandia	3,9%	5,4%	4,9%
Rejs po Wiśle	5,1%	4,0%	4,9%
Fabryka Schindlera	2,4%	7,1%	4,8%
Kładka Ojca Bernatka	4,6%	4,6%	4,6%
Kopiec Kościuszki	3,5%	4,6%	4,3%
Synagogi, kirkuty	2,1%	5,7%	3,9%
Dom krakowian	4,0%	2,8%	3,4%
Targowiska	1,0%	5,2%	3,2%
Sanktuarium Jana Pawła II	1,0%	5,0%	3,0%
Dama z gronostajem	2,4%	3,0%	2,9%
Nowa Huta	2,6%	3,1%	2,9%
Podgórze	2,6%	2,8%	2,7%
Collegium Maius UJ	2,5%	1,8%	2,2%
Dom JP II Wadowice	1,7%	2,6%	2,2%
Ojcowski PN	1,4%	1,2%	1,4%
ICE	1,5%	1,4%	1,4%
Klasztor w Tyńcu	1,4%	1,1%	1,3%
Tauron Arena Kraków	1,2%	0,6%	0,9%
Wystawy/galerie sztuki	0,9%	0,6%	0,8%
Inne muzeum	0,5%	0,9%	0,7%
Filharmonia/teatr/opera	0,4%	0,5%	0,4%
Inne atrakcje	1,0%	0,7%	0,8%

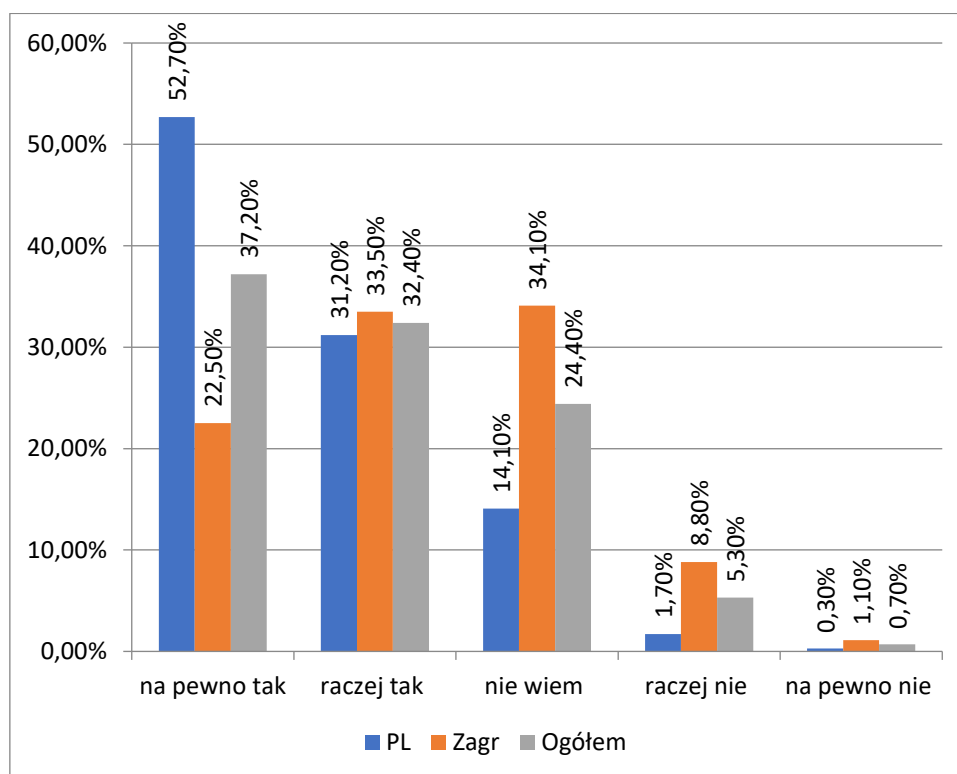
Źródło: Opracowanie własne zespołu naukowego: prof. dr hab. Tadeusz Grabiński, dr Krzysztof Borkowski, prof. UEK dr hab. Renata Seweryn, mgr Leszek Mazanek, dr Ewa Grabińska, dr hab. Lucyna Rotter

6.8. Deklaracja ponownego przyjazdu do Krakowa

Tabela 6.8.1. Deklaracja ponownego przyjazdu do Krakowa

Deklaracja ponownego przyjazdu	PL	Zagr	Ogółem
na pewno tak	52,7%	22,5%	37,2%
raczej tak	31,2%	33,5%	32,4%
Σ POŚREDNIA TAK	83,90%	56,00%	69,60%
nie wiem	14,1%	34,1%	24,4%
raczej nie	1,7%	8,8%	5,3%
na pewno nie	0,3%	1,1%	0,7%
Razem	100,00%	100,00%	100,00%

Źródło: Opracowanie własne zespołu naukowego: prof. dr hab. Tadeusz Grabiński, dr Krzysztof Borkowski, prof. UEK dr hab. Renata Seweryn, mgr Leszek Mazanek, dr Ewa Grabińska, dr hab. Lucyna Rotter

Rysunek 6.8.1. Deklaracja ponownego przyjazdu do Krakowa

Źródło: Opracowanie własne zespołu naukowego: prof. dr hab. Tadeusz Grabiński, dr Krzysztof Borkowski, prof. UEK dr hab. Renata Seweryn, mgr Leszek Mazanek, dr Ewa Grabińska, dr hab. Lucyna Rotter

6.9. Skuteczna platforma rezerwacyjna używana przez odwiedzających Kraków turystów

Platforma rezerwacyjna	PL	Zagr	2019 Suma %
C- booking.com [3]	42,1%	34,1%	37,0%
A- airbnb.com [1]	26,7%	29,7%	28,6%
N- trivago [14]	12,1%	6,1%	8,2%
I- hrs.com [9]	8,3%	4,2%	5,7%
Σ = POŚREDNIA	89,20%	74,10%	79,50%
POZOSTAŁE PLATFORMY	10,80%	25,90%	20,50%
Z- inne [24]	0,0%	6,0%	4,2%
R- hotels.com [17]	1,7%	3,3%	2,7%
T- kayak.com [19]	0,0%	4,2%	2,7%
D- couscsurfing.com [4]	0,4%	2,6%	1,8%
X- opodo.com [23]	1,3%	1,6%	1,5%
H- gumtree.pl [8]	3,3%	0,2%	1,3%
K- orbitz.com [11]	0,0%	2,1%	1,3%
P- hotele.pl [16]	3,3%	0,0%	1,2%
E- eholiday.pl [5]	0,0%	1,4%	0,9%
F- expedia.com [6]	0,0%	1,2%	0,7%
G- e-nocleg.pl [7]	0,4%	0,7%	0,6%
O- hostelworld.com [15]	0,0%	0,7%	0,4%
V- lastminute.com [21]	0,0%	0,7%	0,4%
L- homeaway.com [12]	0,0%	0,7%	0,4%
S- hotwire.com [18]	0,0%	0,5%	0,3%
M- travelocity [13]	0,4%	0,0%	0,1%
Σ = POZOSTAŁE PLATFORMY	10,80%	25,90%	20,50%
Σ = KOŃCOWA %	100,0%	100,0%	100,0%

Źródło: Opracowanie własne zespołu naukowego: prof. dr hab. Tadeusz Grabiński, dr Krzysztof Borkowski, prof. UEK dr hab. Renata Seweryn, mgr Leszek Mazanek, dr Ewa Grabińska, dr hab. Lucyna Rotter

PODSUMOWANIE

Ruch turystyczny w Krakowie rokrocznie systematycznie się zwiększa. Prawie 80% (78,7%) całego małopolskiego strumienia ruchu turystycznego przechodzi przez Kraków, w 2019 roku (14,05 mln osób) to odwiedzający Kraków.

Z ogółu odwiedzających Kraków w 2019 roku ponad 70% (72,25%) stanowili turyści (10,15 mln osób), co daje w porównaniu do roku ubiegłego zwiększenie się liczby turystów w Krakowie o ponad 5%.

RUCH TURYSTYCZNY W KRAKOWIE W 2019 ROKU

Prawie 22% całego ruchu turystycznego w Krakowie w 2019 roku stanowili goście jednodniowi. Związane jest to generalnie z jednej strony z krótkimi wyjazdami weekendowymi mieszkańców województwa małopolskiego, jak również podobnymi podróżami mieszkańców ościennych województw.

Na uwagę zasługuje fakt, że udział turystów **zagranicznych** w ogólnej liczbie turystów w Krakowie jest **zdecydowanie wyższy niż w całym kraju**. Jest to szczególnie widoczne w miesiącach kwiecień-październik oraz styczeń-luty. Różnice współczynników udziału turystów zagranicznych zawierają się w przedziale od 34%-36% (wartości największe), do 15%-17% (wartości najmniejsze). Średnioroczne współczynniki udziału zawierają się w przedziale od 37% (dla Krakowa) do 20% (dla Polski).

Wnioski dotyczące udziału turystów **krajowych** w ogólnej liczbie turystów są dokładnym odwróceniem wniosków dotyczących turystów zagranicznych.

Podobnie jest w przypadku różnic pomiędzy udziałami turystów krajowych i zagranicznych. Wszystkie te parametry są dodatnie, co oznacza przewagę liczby turystów krajowych nad zagranicznymi i to przewagę wysoką. Jest to szczególnie widoczne dla Polski w miesiącach zimowych (listopad-luty) kiedy to różnice te wskazują na przewagę turystów krajowych rzędu 60%-69%. Inaczej jest w przypadku Krakowa, gdzie przewaga turystów krajowych jest znacznie mniejsza i kształtuje się na poziomie 20%-34%, głównie w miesiącach kwiecień-październik.

Ta kompensacyjna wymiana strumieni krajowego i zagranicznego ruchu turystycznego powoduje, że Kraków jest destynacją całoroczną, charakteryzującą się bardzo płynnym przejściem wielkości strumienia ruchu turystycznego pomiędzy sezonem letnim, a zimowym.

W 2019 roku Krakowie hotele czterogwiazdkowe cieszyły się większym zainteresowaniem wśród obcokrajowców, podczas gdy obiekty - trzygwiazdkowe - wśród Polaków. Hotele pięciogwiazdkowe frekwentowane są bardziej przez turystów z kraju. Rozziew kategorii hotelu związany z segmentem odwiedzających krajowych zdaje się sugerować uczestnictwo mieszkańców Polski w wyjazdach do Krakowa rozliczanych w ramach kosztów prowadzenia działalności gospodarczej.

Poziom lęku turystów przed przyjazdem do Krakowa mierzy Wskaźnik NFS (Net Fear Score), będąc generalnie wskaźnikiem progu podejmowanych w życiu decyzji, w tym również

RUCH TURYSTYCZNY W KRAKOWIE W 2019 ROKU

decyzji o wyjeździe do konkretnej destynacji - w 2019 roku wyniósł dla Krakowa 82,6%. Z całą pewnością można zaliczyć to do sukcesu gospodarzy destynacji, jak również prowadzonej przez władze samorządowe miasta kampanii wizerunkowej Krakowa jako bezpiecznego i przyjaznego turystom miejsca wypoczynku.

Natomiast wskaźnik Net Promoter Score (Wskaźnik Orędownictwa Netto), będący w praktyce „wskaźnikiem poziomu uzyskanej przez konsumenta satysfakcji z aktywności, usługi, produktu itp.” dla Krakowa w roku 2019 wyniósł 70,9%. Wystawia to jak najbardziej satysfakcjonującą ocenę całej Krakowie, jej mieszkańcom z ich życzliwością i gościnnością, jak również całemu sektorowi usług turystycznych, a nawet szerzej mówiąc, branży obsługi podróżniczej.

To właśnie tak wysoki wynik NPS czyli jakości i rzetelności obsługi, odzwierciedlony w poziomie satysfakcji klienta wracającego do swojego miejsca stałego pobytu, przekłada się na „marketing ewangeliczny”, który promuje Kraków na zewnątrz, tworząc podstawy do wysokiego NFS i przekonując, że warto do tego miejsca przyjechać, ponieważ nie ma się czego obawiać. Dlatego już przed przyjazdem do Krakowa rezerwowane i opłacane są świadczenia związane z przyszłym pobylem. I tak polscy turyści, nocujący w Krakowie, wydatkowali przed przyjazdem do regionu w 2019 roku średnio 193 zł na osobę, natomiast turyści zagraniczni – sumy prawie 5-krotnie wyższe, tj. 925 zł na osobę.

Rozpatrując przeznaczenie wydatków ponoszonych w Krakowie w 2019 roku, należy skonstatować, że najwyższe dotyczyły opłat za noclegi - odwiedzający z Polski przeznaczali na nie średnio 500 zł na osobę, a goście z zagranicy prawie 2-krotnie więcej, czyli średnio 900 zł na osobę.

Z zestawienia wydatków krakowskich gości w 2019 roku łącznie, czyli zarówno te ponoszone przed jak i podczas pobytu w regionie, wynika, że wydatki zagranicznych odwiedzających ogółem oraz turystów z zagranicy okazały się w 2019 roku o prawie 12% wyższe niż rok wcześniej (wynosiły odpowiednio 1565 zł i 1619 zł na osobę). Podczas gdy wydatki pozostałych segmentów odwiedzających zmniejszyły się, zwłaszcza gości jednodniowych, tak krajowych (o prawie 35%, tj. do poziomu 136 zł na osobę), jak i zagranicznych (o ponad 53%, tj. do poziomu 301 zł na osobę).

W związku z tym, że liczba odwiedzających Kraków, tak turystów, była w 2019 roku wyższa niż rok wcześniej, pomimo że średnie kwoty wydatkowe przed przyjazdem i podczas

RUCH TURYSTYCZNY W KRAKOWIE W 2019 ROKU

pobytu przez odwiedzających krajowych (w tym turystów) okazały się niższe niż w roku poprzednim, szacunkowe wpływy Krakowa z turystyki były w 2019 roku wyższe niż rok wcześniej (6,45 mld zł vs 7,50 mld zł). Przyczyniło się do tego również to, że średnie wydatki odwiedzających zagranicznych (w tym turystów) były wyższe niż w roku ubiegłym.

Wnioski ogólne

Wskaźnik powrotu do Krakowa przekraczający OGÓŁEM 70% w połączeniu z ZWD (wskaźnikiem kompleksowej oceny destynacji) przekraczającym OGÓŁEM poziom 4.4 i wskaźnikami satysfakcji z pobytu NPS na poziomie OGÓŁEM prawie 71% (70,1%) (co przekłada się na efekt promocji szeptanej, a nawet ewangelicznej) i wskaźnika NFS na poziomie ogólnym 82,6%, świadczącym o braku obaw przed przyjazdem do Krakowa roszą, że funkcja turystyczna w gospodarce miasta Krakowa ma i będzie miała w dalszym ciągu istotne znaczenie, jak również wpływ na dalszy rozwój miasta i całego regionu, przynosząc pożądane społecznie i gospodarczo efekty.

Wykaz tabel

Tabela 2.1.2. Szacunkowa liczba gości odwiedzających Kraków na tle województwa małopolskiego w latach 2010-2019 w tysiącach osób	9
Tabela 2.2.2. Szacunkowa liczba turystów w Krakowie w latach 2010-2019 w tysiącach osób	10
Tabela 2.3.1. Szacunkowa liczba odwiedzających jednodniowych w Krakowie w latach 2010-2019 w tysiącach osób	11
Tabela 2.4.1. Struktura procentowa przyjeżdżających do Krakowa z zagranicy – podział według wybranych państw w latach 2012-2019 – Sortowanie według 2019 roku	12
Tabela 2.4.2. Kraje, z których przyjechali zagraniczni podróżni odwiedzający Kraków w latach 2017/2019 Sortowanie według 2019 roku.....	12
Tabela 2.5.1. Województwa, z których przyjechali do Krakowa krajowi odwiedzający w latach 2012 - 2019 (w %)	18
Tabela 3.2.1. Tabela 3.A. Wiek, płeć, wykształcenie, sytuacja materialna, charakter podróży – udziały % w wyróżnionych grupach respondentów wg lat (18;19) oraz wg kraju pochodzenia (PL;ZG)	24
Tabela 3.2.2. Tabela 3.B. Wiek, płeć, wykształcenie, sytuacja materialna, charakter podróży – różnice pomiędzy udziałami % w wyróżnionych grupach respondentów wg lat (18;19) oraz wg kraju pochodzenia (PL;ZG)	25
Tabela 3.2.3. Tabela 3.C. Wiek, płeć, wykształcenie, sytuacja materialna, charakter podróży – różnice pomiędzy udziałami % w wyróżnionych grupach respondentów wg lat (18;19) oraz wg kraju pochodzenia (PL;ZG) a udziałami % ogółem (18+19)(PL+ZG)	26
Tabela 3.3.1. Tabela 4.A. Cele główne przyjazdu – udziały % w wyróżnionych grupach respondentów wg lat (18;19) oraz wg kraju pochodzenia (PL;ZG)	29
Tabela 3.3.2. Tabela 4.B. Cele główne przyjazdu – różnice pomiędzy udziałami % w wyróżnionych grupach respondentów wg lat (18;19) oraz wg kraju pochodzenia (PL;ZG)	30
Tabela 3.3.3. Tabela 4.C. Cele główne przyjazdu – różnice pomiędzy udziałami % w wyróżnionych grupach respondentów wg lat (18;19) oraz wg kraju pochodzenia (PL;ZG) a udziałami % ogółem (18+19)(PL+ZG)	31
Tabela 4.2.1. Tabela 6.2.A. Ocena oferty turystycznej Krakowa w 2019 dokonana przez turystów odwiedzających miasto – udziały % w wyróżnionych grupach respondentów wg lat (18;19) oraz wg kraju pochodzenia (PL;ZG)	33
Tabela 4.2.2. Tabela 6.2.B Ocena oferty turystycznej Krakowa w 2019 dokonana przez turystów odwiedzających miasto podróży – różnice pomiędzy udziałami % w wyróżnionych grupach respondentów wg lat (18;19) oraz wg kraju pochodzenia (PL;ZG)	33
Tabela 4.2.3. Tabela 6.2.C. Ocena oferty turystycznej Krakowa w 2019 dokonana przez turystów odwiedzających miasto – różnice pomiędzy udziałami % w wyróżnionych grupach respondentów wg lat (18;19) oraz wg kraju pochodzenia (PL;ZG) a udziałami % ogółem (18+19)(PL+ZG)	34
Tabela 4.3.1. Tabela 6.3.A. Ocena wysokości cen w stosunku do jakości świadczonych usług dokonana przez turystów odwiedzających miasto Kraków w 2019 roku – udziały % w wyróżnionych grupach respondentów wg lat (18;19) oraz wg kraju pochodzenia (PL;ZG)	35

Tabela 4.3.2. Tabel 6.3.B. Ocena wysokości cen w stosunku do jakości świadczonych usług dokonana przez turystów odwiedzających miasto Kraków w 2019 roku podróży – różnice pomiędzy udziałami % w wyróżnionych grupach respondentów wg lat (18;19) oraz wg kraju pochodzenia (PL;ZG)	37
Tabela 4.3.3. Tabela 6.3.C. Ocena wysokości cen w stosunku do jakości świadczonych usług dokonana przez turystów odwiedzających miasto Kraków w 2019 roku – różnice pomiędzy udziałami % w wyróżnionych grupach respondentów wg lat (18;19) oraz wg kraju pochodzenia (PL;ZG) a udziałami % ogółem (18+19)(PL+ZG)	39
Tabela 4.4.1. Subiektywna ocena poziomu bezpieczeństwa w destynacji przed przyjazdem do Krakowa	42
Tabela 4.5.2. Rekomendacja Krakowa znajomym NPS.....	44
Tabela 5.1.1. Tabela A Średnie kwoty wydatkowane przez odwiedzających Kraków – w wyróżnionych grupach respondentów wg lat (18;19) oraz wg kraju pochodzenia (PL;ZG)	46
Tabela 5.1.2. Tabela B Średnie kwoty wydatkowane przez odwiedzających Kraków – różnice pomiędzy udziałami % w wyróżnionych grupach respondentów wg lat (18;19) oraz wg kraju pochodzenia (PL;ZG) 48	48
Tabela 5.1.3. Tabela C Średnie kwoty wydatkowane przez odwiedzających Kraków– różnice pomiędzy udziałami % w wyróżnionych grupach respondentów wg lat (18;19) oraz wg kraju pochodzenia (PL;ZG) a udziałami % ogółem (18+19)(PL+ZG).....	50
Tabela 5.2.1. Szacunkowe wpływy Krakowa z tytułu przyjazdowego ruchu turystycznego w latach 2013-2019	52
Tabela 5.2.2. Tabela A kraje, lata 18-19, płeć wydatki w KRK na osobę	52
Tabela 5.2.3. Tabela B kraje, lata 18-19, płeć wydatki w KRK na osobę – różnice pomiędzy udziałami % w wyróżnionych grupach respondentów wg lat (18;19) oraz wg kraju pochodzenia (PL;ZG)	53
Tabela 5.2.4. Tabela C kraje, lata 18-19, płeć wydatki w KRK na osobę – różnice pomiędzy udziałami % w wyróżnionych grupach respondentów wg lat (18;19) oraz wg kraju pochodzenia (PL;ZG) a udziałami % ogółem (18+19)(PL+ZG)	54
Tabela 5.2.5. Tabela A – grupy krajów, lata 18-19, płeć wydatki w KRK na osobę.....	55
Tabela 5.2.6. Tabela B - grupy krajów, lata 18-19, płeć wydatki w KRK na osobę – różnice pomiędzy udziałami % w wyróżnionych grupach respondentów wg lat (18;19) oraz wg kraju pochodzenia (PL;ZG) 55	55
Tabela 5.2.7. Tabela C - grupy krajów, lata 18-19, płeć wydatki w KRK na osobę – różnice pomiędzy udziałami % w wyróżnionych grupach respondentów wg lat (18;19) oraz wg kraju pochodzenia (PL;ZG) a udziałami % ogółem (18+19)(PL+ZG).....	56
Tabela 6.1.1. Tabela 5.1.A Wykorzystywane źródła informacji o Krakowie – udziały % w wyróżnionych grupach respondentów wg lat (18;19) oraz wg kraju pochodzenia (PL;ZG)	57
Tabela 6.1.2. Tabela 5.1.B Wykorzystywane źródła informacji o Krakowie – różnice pomiędzy udziałami % w wyróżnionych grupach respondentów wg lat (18;19) oraz wg kraju pochodzenia (PL;ZG)	58
Tabela 6.1.3. Tabela 5.1.C Wykorzystywane źródła informacji o Krakowie – różnice pomiędzy udziałami % w wyróżnionych grupach respondentów wg lat (18;19) oraz wg kraju pochodzenia (PL;ZG) a udziałami % ogółem (18+19)(PL+ZG).....	58
Tabela 6.2.1. Tabela 5.2.A. Organizacja pobytu – udziały % w wyróżnionych grupach respondentów wg lat (18;19) oraz wg kraju pochodzenia (PL;ZG)	59

RUCH TURYSTYCZNY W KRAKOWIE W 2019 ROKU

Tabela 6.2.2. Tabela 5.2.B. Organizacja pobytu – różnice pomiędzy udziałami % w wyróżnionych grupach respondentów wg lat (18;19) oraz wg kraju pochodzenia (PL;ZG).....	60
Tabela 6.2.3. Tabela 5.2.C Organizacja pobytu – różnice pomiędzy udziałami % w wyróżnionych grupach respondentów wg lat (18;19) oraz wg kraju pochodzenia (PL;ZG) a udziałami % ogółem (18+19)(PL+ZG) 60	
Tabela 6.3.1. Tabela 5.3.1.A. Miejsce noclegu wybierane przez turystów w Krakowie– udziały % w wyróżnionych grupach respondentów wg lat (18;19) oraz wg kraju pochodzenia (PL;ZG)	61
Tabela 6.3.2. Tabela 5.3.1.B Miejsce noclegu wybierane przez turystów w Krakowie – różnice pomiędzy udziałami % w wyróżnionych grupach respondentów wg lat (18;19) oraz wg kraju pochodzenia (PL;ZG) 61	
Tabela 6.3.3. Tabela 5.3.1.C. Miejsce noclegu wybierane przez turystów w Krakowie – różnice pomiędzy udziałami % w wyróżnionych grupach respondentów wg lat (18;19) oraz wg kraju pochodzenia (PL;ZG) a udziałami % ogółem (18+19)(PL+ZG).....	62
Tabela 6.4.1. Tabela 5.3.2.A Kategoria hoteli preferowana przez gości hotelowych w Krakowie – udziały % w wyróżnionych grupach respondentów wg lat (18;19) oraz wg kraju pochodzenia (PL;ZG)	63
Tabela 6.4.2. Tabela 5.3.2.B Kategoria hoteli preferowana przez gości hotelowych w Krakowie – różnice pomiędzy udziałami % w wyróżnionych grupach respondentów wg lat (18;19) oraz wg kraju pochodzenia (PL;ZG).....	63
Tabela 6.4.3. Tabela 5.3.2.C Kategoria hoteli preferowana przez gości hotelowych w Krakowie – różnice pomiędzy udziałami % w wyróżnionych grupach respondentów wg lat (18;19) oraz wg kraju pochodzenia (PL;ZG) a udziałami % ogółem (18+19)(PL+ZG).....	63
Tabela 6.5.1. Tabela 5.4.A. Długość pobytu w Krakowie deklarowana przez odwiedzających – udziały % w wyróżnionych grupach respondentów wg lat (18;19) oraz wg kraju pochodzenia (PL;ZG)	64
Tabela 6.5.2. Tabela 5.4.B Długość pobytu w Krakowie deklarowana przez odwiedzających – różnice pomiędzy udziałami % w wyróżnionych grupach respondentów wg lat (18;19) oraz wg kraju pochodzenia (PL;ZG).....	65
Tabela 6.5.3. Tabela 5.4.C Długość pobytu w Krakowie deklarowana przez odwiedzających – różnice pomiędzy udziałami % w wyróżnionych grupach respondentów wg lat (18;19) oraz wg kraju pochodzenia (PL;ZG) a udziałami % ogółem (18+19)(PL+ZG).....	65
Tabela 6.6.1. Tabela 5.5.A. Wykorzystywane w podróży do Krakowa środki transportu – udziały % w wyróżnionych grupach respondentów wg lat (18;19) oraz wg kraju pochodzenia (PL;ZG)	66
Tabela 6.6.2. Tabela 5.5.B. Wykorzystywane w podróży do Krakowa środki transportu – różnice pomiędzy udziałami % w wyróżnionych grupach respondentów wg lat (18;19) oraz wg kraju pochodzenia (PL;ZG).....	66
Tabela 6.6.3. Tabela 5.5.C. Wykorzystywane w podróży do Krakowa środki transportu – różnice pomiędzy udziałami % w wyróżnionych grupach respondentów wg lat (18;19) oraz wg kraju pochodzenia (PL;ZG) a udziałami % ogółem (18+19)(PL+ZG)	66
Tabela 6.7.1. Największe atrakcje turystyczne w Krakowie wskazywane przez odwiedzających w 2019 roku w kafeterii zamkniętej (nowa kafeteria zastosowana w ankiecie z roku 2019)	68
Tabela 6.7.2. Największe atrakcje Kraków wg odwiedzających miasto.....	69
Tabela 6.8.1. Deklaracja ponownego przyjazdu do Krakowa	70

Wykaz rysunków

Rysunek 2.1.1. Szacunkowa liczba gości ogółem odwiedzających Kraków w latach 2005-2019	8
Rysunek 2.1.2. Szacunkowa liczba gości odwiedzających Kraków w latach 2010-2019	8
Rysunek 2.2.1. Szacunkowa liczba turystów w Krakowie w latach 2010-2019	9
Rysunek 2.3.1. Szacunkowa liczba turystów w Krakowie w latach 2010-2019	11
Rysunek 2.4.1. Główni odwiedzający zagraniczni w Krakowie – podział według deklarowanych państw przyjazdu ujawnionych w trakcie badania w 2017-2019- struktura procentowa dla trzynastu najważniejszych rynków zagranicznej turystyki przyjazdowej do Krakowa.....	16
Rysunek 2.4.2. Główni odwiedzający zagraniczni w Krakowie – podział według deklarowanych państw przyjazdu ujawnionych w trakcie badania w 2017-2019- średnia struktura procentowa dla trzynastu najważniejszych rynków zagranicznej turystyki przyjazdowej do Krakowa.....	17
Rysunek 2.5.1. Odwiedzający krajowi w Krakowie w 2017 – 2019 roku - struktura procentowa według województw (krajowa turystyka przyjazdowa do Krakowa).....	19
Rysunek 2.5.2. Odwiedzający krajowi w Krakowie w 2017 – 2019 roku - średnia struktura procentowa według województw (krajowa turystyka przyjazdowa do Krakowa)	20
Rysunek 4.5.1. Ocena poziomu satysfakcji z pobytu w Krakowie.....	43
Rysunek 6.8.1. Deklaracja ponownego przyjazdu do Krakowa	70